

Stämmohandlingar
årsstämma 24 maj 2025

Innehållsförteckning

Välkommen till årsstämman 2025.....	3	Nomineringskommitténs rapport.....	26
Dagordning	4	Lekmannarevisors granskningsrapport	27
Arbetsordning för stämman.....	4	Styrelsens proposition till stämman	28
Nomineringar av förtroendevalda	8	Motion och styrelsens yttrande.....	29
Presentation av valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar, arbetstagarrepresentanter	9	Arvoderingsregler 2025	31
Styrelsens rapport	19	BILAGA 1- ETIKRÅDETS ÅRSHJUL	33
Valberedningens rapport	22	Bilaga 2 – Etikrådets årsspanning.....	33
Etikrådets rapport	24	Bilaga 3 - JAKs identitet i ljuset av Ostroms essentiella designprinciper för allmänningar	36
		Bilaga 4 - Frågan om gröna fonder i JAK.....	39

Välkommen till årsstämman 2025

Alla medlemmar i JAK Medlemsbank kallas härmed till ordinarie förenings-stämma den 24 maj 2025. Stämman hålls på Biograf Odeon i Kulturhuset, Trädgårdsgatan 9 i Skövde, i kombination med elektronisk uppkoppling.

Registreringen öppnar kl. 09:00. Stämmoförhandlingarna börjar kl. 10:00 och stämman avslutas cirka kl. 16:00.

Föreningsstämman är JAKs högsta beslutande organ, där verksamhetens inriktning, propositioner från styrelsen och motioner från medlemmar diskuteras.

Vidare kommer Bankens årsredovisning fastställas, och förtroendevalda inom JAK för nästkommande år kommer att väljas.

Styrelsen planerar att hålla en workshop 14 maj kl. 19:00 – 20:00 där det tas emot fler synpunkter och idéer om hur medlemsengagemanget bäst kan stärkas framåt, med anledning av inkommen motion.

För mer info, se jak.se/medlemsträffar.

Varmt välkomna!

Bengt Adolfsson

Styrelsens ordförande

Praktisk information inför årsstämman

Anmälan och stämmohandlingar

Anmälan behöver vara föreningen tillhanda senast den 20 maj. Information om stämman, -stämmohandlingar och anmälan finns på föreningens hemsida: jak.se/stamma

Hybridstämma

För att säkerställa att endast medlemmar med rösträtt deltar i förhandlingarna behöver alla deltagare legitimera sig med BankID. Medlemmar som inte kan eller vill använda BankID kan utöva sin rösträtt genom att legitimera sig med giltig ID-handling på plats.

För att hålla hybridstämma kommer vi använda oss av två webbaserade tjänster: en för stämmoförhandlingarna och en för videomöte. För att delta på distans behöver du en stabil

internetuppkoppling samt en uppdaterad webbläsare. Även deltagare på plats behöver ha en telefon, surfplatta eller dator för att kunna delta i stämmoförhandlingarna. Föreningen kan inte erbjuda personlig teknisk support under mötet.

Resa och logi

Föreningen ersätter kostnader för resa i efterhand enligt följande:

- Reseersättning ersätts med 25% för kollektivtrafik, och vid bil ersätts 25% av 25 kronor milen.
- Logi ersätts inte.

Kvitton i original för resor ska vara JAK Medlemsbank tillhanda senast två veckor efter stämman. Beslut om kostnadsutjämning och utbetalning av ersättning sker i efterskott.

Ombud

Om du inte har möjlighet att närvara, kan du låta dig företrädas av ett ombud. Ett ombud har enligt stadgarna rätt att företräda en (1) fysisk person som är medlem och en (1) juridisk person som är medlem.

Varje medlem som fyllt 18 år och betalat grundinsats, samt betalat medlemsavgiften för 2025, har rösträtt på stämman.

Fullmaktsgivaren (den som lämnar en fullmakt) kan lämna in sin fullmakt till föreningen på följande sätt:

1. Via internetbanken – lämna ifylld fullmaktsblankett via meddelande i internetbanken, ämne "Fullmakt årsstämma 2025". Ska vara föreningen tillhanda senast kl. 09:00 den 20 maj.
2. Via post – lämna ifylld fullmaktsblankett samt vidermerad legitimationskontroll i ett kuvert märkt "Fullmakt årsstämma 2025" och skicka in portofritt till: FRISVAR, JAK Medlemsbank, 20305762, Vasagatan 14, 541 20 Skövde. Ska vara föreningen tillhanda senast den 20 maj.

Fullmaktsblanketter finns att ladda ner på: jak.se/stamma.

Dagordning

Rutan visar vilken punkt på dagordningen som informationen i detta avsnitt behandlar.

5

1. Val av mötesordförande, två justerare och två rösträknare
2. Anmälan av protokollförare och allmänt presidium
3. Föreningsstämman behöriga utlysande
4. Upprättande av röstlängd
5. Fastställande av dagordning och arbetsordning
6. Valberedningens och Nomineringskommitténs nomineringar av förtroendevalda
7. Rapportering från förtroendevalda

7.1 Styrelsens rapport

7.2 Valberedningens rapport

7.3 Etikrådets rapport

7.4 Nomineringskommitténs rapport

8. Styrelsens årsredovisning
9. Revisorernas berättelser
10. Fastställande av resultat- och balansräkning
11. Beslut med anledning av föreningens över- eller underskott enligt den fastställda balansräkningen
12. Beslut angående ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och den verkställande direktören

13. Behandling av propositioner från styrelsen

13.1 Ändring i Kapitel 5 i Särskilda bestämmelser

14. Behandling av motioner från medlemmar

14.1 Motion om etablering av lokalavdelningar

15. Styrelsens redogörelse för prognos för kommande verksamhetsår
16. Fastställande av intervall av medlemsavgift för det kommande verksamhetsåret
17. Beslut om ersättning till förtroendevalda
18. Val av ordförande samt ledamöter i styrelsen
19. Val av revisorer och suppleanter
20. Val av ledamöter i etikrådet, varav en sammankallande
21. Val av ledamöter i valberedningen, varav en sammankallande
22. Val av ledamöter i nomineringskommittén, varav en sammankallande
23. Övriga frågor

Arbetsordning för stämman

Allmänt

Stämmodeltagare ska eftersträva en öppen och hjärtlig stämning där var och en ska kunna delta. Alla förslag är lika värda och ska behandlas därefter.

Styrelsen har beslutat att stämman ska hållas fysiskt i kombination med elektronisk uppkoppling; en hybridstämma. Årsstämman kommer dock i stort sett genomföras enligt samma arbetsordning som tidigare stämmor. Röstlängd, dagordning, talarlista, röstning o. dylikt hanteras med en tjänst i webbapplikationen Suffra. Instruktioner lämnas till anmälda stämmodeltagare innan stämman.

Från och med 1 januari 2022 gäller en ny associationsrättslig reglering för JAK Medlemsbank då Lag (1995:1570) om medlemsbanker upphört och ersatts av Lag om ekonomisk

förening (2018:672) inklusive Lag om bank- och finansieringsrörelse (2004:297).

Ordningen inför varje ny punkt på dagordningen är följande:

1. Dagordningspunkten anmäls
2. Frågan föredras
3. Presidiet repeterar "ordningen"
4. Debatt. Alla förslag (yrkanden) ska lämnas skriftligen i Suffra
5. Debatten avslutas
6. Förslagen justeras, vilket innebär att presidiet läser upp samtliga inkomna förslag och frågar om de är rätt uppfattade
7. Beslut
8. Beslutet annonseras
9. Eventuella följdbeslut

Ärenden	Stämman kan endast fatta beslut i ärenden som anmälts i förväg. Dock kan stämman ta upp vissa övriga frågor. Sådana övriga frågor ska väckas innan stämman fastställer dagordningen.
Begära ordet	Ordet begärs genom att stämmodeltagaren begär ordet, vid digital eller hybridstämma görs detta i Suffra. Mötesordförande för en talarlista och tilldelar ordet utifrån en turordning.
Proposition	En proposition är ett förslag från styrelsen till stämman.
Motion	En motion är ett förslag från en eller flera medlemmar till stämman.
Yrkande	Varje medlem har rätt att yttra sig och ställa förslag (yrkande) vid stämman. Samtliga yrkanden ska lämnas skriftligen. Vid digital eller hybridstämma görs detta i Suffra. Enligt föreningspraxis anses alltid bifallsyrkanden föreligga för styrelsens förslag, så som de är framlagda i befintliga stämmohandlingar (propositioner och förslag till beslut med anledning av motioner). Ett förslag i en motion anses också automatiskt föreligga som yrkande till stämman. Det krävs alltså inte att någon stämmodeltagare yrkat att motionsförslaget ska bifallas för att det ska behandlas som yrkande i plenum.
Nominering	Nominering innebär att föreslå en person som kandidat till en förtroendepost. Valberedningens och nomineringskommitténs nominering av kandidater föreligger alltid. Varje medlem har rätt att nominera andra kandidater. Samtliga nomineringar utom nomineringar till nomineringskommitté ska lämnas senast den 1 februari för att behandlas innevarande år, nomineringar som lämnas in senare kan behandlas vid stämman efter valberedningens godkännande. Alla nomineringar förutsätter att den föreslagna personen har accepterat att åta sig uppdraget.
Ordningsfråga	Vid frågor eller förslag som berör mötesordningen, till exempel yrkande på ajournering, stadgetolkning, tidsbegränsning, streck m.m. anmäls "ordningsfråga" till presidiet. Vid digital eller hybridstämma görs detta i Suffra. Mötesordföranden ansvarar för att framföra ordningsfrågor vid stämman.
Tidsbegränsning	Tidsbegränsning av inlägg har syftet att tvinga deltagarna att koncentrera sina inlägg och att möjliggöra för fler att delta. För sitt första inlägg vid varje ärende har stämmodeltagaren tre (3) minuter och för efterföljande inlägg två (2) minuter.
Replik	Den som blir direkt angripen i diskussionen har rätt att begära replik, som bryter talarordningen. Den på vilken replik begärts har rätt till en motreplik. Repliklängden får inte överstiga en (1) minut.
Streck i debatten	Särskilt förslag om att avsluta en debatt. Ordföranden frågar då stämman om streck ska sättas. Innan strecket slutligen kan sättas ska samtliga lagda förslag justeras. Finns nya förslagsställare får dessa ordet först för att redovisa sina förslag. Därefter kan ytterligare talare anmäla sig till talarlistan. Denna justeras och därefter sätts strecket och några nya yrkanden tas därefter inte upp.
Avslutande av debatten	När talarlistan gått igenom justerar ordföranden lagda förslag. Sedan samtliga förslag visat sig vara rätt uppfattade ställs frågan om huruvida debatten i ärendet är avslutad. Efter att detta skett kan ingen erhålla ordet för annat än ordningsfråga.
Beslut	När debatten avslutats föreslår ordföranden en propositionsordning för beslutet vilken ska godkännas av stämman. Syftet med propositionsordningen är att alla förslag ska vägas mot övriga förslag på ett rättvist sätt. Beslut fattas som regel med acklamation, dvs. att stämmodeltagarna ropar "ja" till det förslag de vill bifalla. Vid digital eller hybridstämma fattas beslut i Suffra.
Votering	Om någon stämmodeltagare önskar votering, ska en sådan genomföras. Till en början kan försöksvotering användas. Den går till så att ordföranden, med användande av den tidigare fastställda propositionsordningen, ber de röstberättigade att räkna upp sina röstkort för att översiktligt kunna bedöma majoritetsställningen. Om utfallet är klart (bedömningsbart utan egentlig räkning) frågar ordföranden om votering vidhålls. Om ingen då önskar votering sker beslutet i enlighet med försöksvoteringsresultat. Vidhålls voteringen, eller om ingen enkelt avgörbar majoritet kunnat nås, ställs voteringsproposition och rösträkning sker. Vid digital eller hybridstämma sker votering i Suffra.
Rösträtt	Röstberättigad är den som är medlem den dag kallelse till stämman utfärdas samt har fyllt 18 år och fullgjort sin grundinsats. Röstberättigad medlem har även yttrande- och förslagsrätt vid stämman. Alla medlemmar, med undantag för utesluten medlem, har dock rätt att närvara på stämman.
Röstlängd	Berättigad att delta i beslut är den som finns förtecknad i den av stämman fastställda röstlängden.
Ombud	Ombud med fullmakt har, enligt stadgarna, rätt att företräda en (1) fysisk person som är medlem och en (1) juridisk person som är medlem. En medlem som endast kan delta vid stämman genom ställföreträdare, till

	exempel en juridisk person eller underårig, har dock alltid rätt att företräddas av sin ställföreträdare. Medlem får ej företräddas av ombud eller ställföreträdare som är utesluten medlem.
Poströster	Om stämman kombineras med poströstning, registreras inlämnad röst innan stämman påbörjas.
Majoritetskrav vid stämmobeslut	<i>Majoritetskrav vid andra beslut än val</i> Beslut utgörs av den mening som har fått mer än hälften av de avgivna rösterna. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst. Andra majoritetskrav gäller vid vissa beslut gällande fusion, likvidation eller upplösning utan föregående likvidation, se föreningslagen för mer information. Beslut om ändring av stadgarna är giltigt om minst två tredjedelar av de röstande har röstat för det med vissa undantag. Beslut om ändring av stadgarna som innebär att en medlems skyldighet att betala insatser eller avgifter till föreningen ökas eller att medlemmens rätt till vinst inskränks är giltigt om minst tre fjärdedelar av de röstande har röstat för det. Vid vissa stadgeändringar krävs att samtliga röstande på föreningsstämman har röstat för det, se föreningslagen för mer information. Kvalificerad majoritet används även vid ändringar i Särskilda Bestämmelser i kapitel 2–5, ett sådant beslut är giltigt om minst tre fjärdedelar av de röstande har röstat för det. <i>Majoritetskrav vid val</i> Vid val anses den som har fått flest röster vara vald. Vid lika röstetal avgörs valet genom lottning.
Personval	Vid val behandlas samtliga föreslagna kandidater. Om det endast finns ett förslag till beslut sker votering öppet, såvida ingen påfordrar slutna val. Finns fler kandidater till samma post sker val som regel genom sluten omröstning med röstinlämning enligt röstlängden. Valsedel får endast uppta sådana namn som föreslagits. Någon samlande beteckning för en särskild grupp av kandidater är inte tillåten. Valsedel ska uppta lika många namn som antalet platser som ska utses. Vid digital eller hybridstämma sker personval i Suffra.
Utslagsröst	Vid lika röstetal i en omröstning i ett sakärende har tjänsteförrättande stämмоordförande utslagsröst. Uppkommer lika röstetal vid personval avgör däremot lotten.
Reservation	Varje röstberättigad har rätt att reservera sig mot ett fattat beslut. Reservation inlämnas skriftligen. Vid digital eller hybridstämma lämnas reservation i Suffra. Reservation är personlig och anmäls i anslutning till fattat beslut. Den skriftliga reservationen ska vara presidiet tillhanda före stämmans avslutning.
Ajournering	Att mötet ajourneras betyder att ett avbrott ska göras. Ajourneringsförslag kan ställas av vilken medlem som helst. Vanligaste orsaken till ajournering är fikapaus eller liknande. Men det kan också bero på att man vill skaffa sig kompletterande information, bättre argumentationsunderlag etc.

Nomineringar av förtroendevalda

6

FÖRENINGSGRAN

PÅGÅENDE

OMVAL

NYVAL

Styrelsen

Bengt Adolfsson (ordförande)	2022–2025	2025-2028
Charlotte Lundberg	2022–2025	2025-2027
Joseph Josefsson	2022–2025	2025-2026
Erik Johansson	2023–2026	
Sophie Gripenberg	2024–2026	
Daniel Söderberg	2024-2027	

Lekmannarevisor

Bernt Lindberg (suppleant)		2025-2026
Helena Bergli (ordinarie)		2025-2026

Etikrådet

Rand Nezamaldin (sammankallande)	2022–2025	2025-2028
Eva Stenius	2024–2025	2025-2026
Lena Bjärskog	2022–2025	2025-2026
Fanny Petersen		2025-2028
Mikael Odhage	2023–2026	

Valberedning

Rikard Rudolfsson (sammankallande)	2022–2025	2025-2026
Eva Eiderström		2025-2026
Michael Softić	2022–2025	2025-2026
Jandi Hallin		2025-2026
Susanne Fjällemark		2025-2026

Presentation av valberedningens och nomineringskommitténs nomineringar, arbetstagarrepresentanter

Styrelsen

Styrelseordförande

FÖRESLAGEN OMVAL
OMVAL ORDFÖRANDE

Bengt Adolfsson (1970) bosatt i Myssjö, Oviken i Bergs kommun, Jämtland. Medlem i JAK sedan 2022.

Utbildning: Gymnasieekonom, internutbildningar på Swedbank och Handelsbanken inom företagsprogram, värdering skog/lantbruk och kommersiella fastigheter, ledarskap, placerings- och försäkringscertifiering och objektsfinansiering.

Verksamhet: Bengt driver skogsbruk i egen skog, och äger hyresfastigheter i enskild firma. Bengt sitter i fullmäktige för Dina Försäkringar Nord.

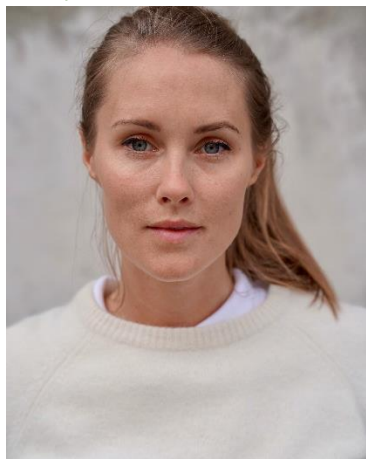
Tidigare verksamhet och förtroendeuppdrag: Bengt har 25 års bankerfarenhet med anställningar som privatrådgivare i Föreningsbanken i Svenstavik (1991–1996), företagsrådgivare i Swedbank i Östersund (1996–2005), kontorschef i Handelsbanken Svenstavik (2005–2008) och företagsrådgivare i Handelsbanken i Östersund (2008–2016). Därefter har han drivit eget företag i mark- och byggbranschen. Han har varit politiskt tillsatt ordförande för Bergs kommuns näringslivsbolag. Fritidsintressen är jakt liksom musik och kultur. Bengt spelar fiol och har sjungit i manskör samt spelat i dansband.

Föreningsvana: Har varit aktiv inom ett antal föreningar, bland annat Radio Berg, Centerns lokal- och kommunkrets m fl samt haft ett antal revisorsuppdrag.

Valberedningens motivering: Bengt har en mycket gedigen bankerfarenhet där han vunnit priser som Årets Företagsrådgivare i Swedbank Jämtlands län samt för finansieringslösningar för företag inom bl.a. entreprenad och lantbruk. Bengt bedöms hantera ordföranderollen det gångna året bra och har ett starkt förtroende. Bengt besitter både kunskaper och förståelse för JAK som bank, JAKs organisation och är en god ledare.

Mandatperiod: Pågående (2022–2025) Omval (2025–2028)

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Sophie Gripenberg (1989) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2024.

Utbildning: Kandidat i nationalekonomi, samt fred- och utvecklingsstudier. Master i socio-ekologisk resilience för hållbar utveckling från Stockholm Resilience Centre

Verksamhet: Expert inom global hållbar utveckling med fokus på matsystem, mode samt miljöledning. Föreläser även om välfärdsåtgärder och har stort intresse för vårt ekonomiska system.

Tidigare verksamhet och förtroendeuppdrag: Hållbarhetsamordnare på Svenska Röda Korset, Miljökoordinator för UNHCR Jordanien samt FN:s Högkommission för mänskliga rättigheter

Föreningsvana: Ledamot för WeAll Sweden och folkrörelsen Djurens Rätt.

Valberedningens motivering: Sophie kommer in med kompetenser och kunskaper i JAK som dels fyller de syften styrelsen ska ha och nya perspektiv för utveckling av bankens verksamheter. Valberedningens uppfattning är att Sophie bidrar till dynamik, nätverkande och kompetens i JAKs styrelse.

Mandatperiod: Pågående (2024–2026)

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Erik Johansson (1984) bosatt i Sundsvall. Medlem sedan 2008. Styrelseledamot sedan 2020.

Utbildning: Fristående kurser inom företags- och nationalekonomi, statsvetenskap, engelska, akademiskt skrivande och filosofi.

Sysselsättning: Redovisningskonsult, styrelseledamot och samordnare i AB Kosters framtid, styrelseledamot Kosters Trädgårdars Kooperativ, ledamot i advisory board i Fristad Koster AB.

Erfarenhet: Erik är medinitiativtagare och driver utvecklingsbolaget AB Kosters framtid, investeringsbolaget Fristad Koster AB och driftsbolaget Kosters Trädgårdars Kooperativ. Han har tidigare styrelseerfarenhet och föreningsvana från bland annat Feringe segelflygklubb, Fältbiologerna och CISV (ungdomsinriktad fredsorganisation). Erik har även varit aktiv i JAK:s lokalavdelning i Lund och förtroendevald i JAK:s valberedning 2011–2013.

Bankspecifik erfarenhet: Bankstyrelse: 5 år.

Valberedningens motivering: Erik har stort engagemang för JAK. Hans erfarenheter och entusiasm kan bidra till att aktivera och bredda föreningens utveckling och våga testa uppfattningar om JAK medlemsbank. Erik har varit mångårig aktiv medlem i JAK och har fem års erfarenhet av JAKs bankstyrelse.

Mandatperiod: Pågående (2023–2026)

Styrelseledamot

FÖRESLAGEN OMVAL

Charlotte Lundberg (1964) bosatt i Stockholm. Medlem sedan 2023. Styrelseledamot sedan 2023.

Utbildning: Civilekonom från Linköpings universitet.

Sysselsättning: Driver sedan 2018 Favafond (favafond.se) som erbjuder mikrolån på affärsmässiga villkor till utrikesfödda som vill starta eller expandera företag i Sverige.

Erfarenhet: Gedigen erfarenhet från bank och finans med anställningar på Robur Kapitalförvaltning, KPMG Consulting/Financial Services och Sveriges Riksbank, där hon var biträdande avdelningschef med ansvar för valutareserven och marknadsoperationer. Charlotte har också varit skuldförvaltningschef på Riksgälden och riskkonsult på Svenska Handelsbanken i New York. Charlotte har engagerat sig i att minska den finansiella exkluderingen i det svenska samhället. Den traditionella bankvärlden springer mot allt större effektivitet, digitalisering och högre utdelningar - för dem som redan har allt. Det finns få alternativ för att få tillgång till finansiering för dem som inte har en historik i vårt finansiella system. Det är annorlunda utomlands där många mikrofinansinstitutioner finns även i EU-länder. Charlotte har mycket hög kompetens inom finansiella marknader, strategisk planering och förståelse för kreditinstituts affärsstrategi samt riskhantering.

Valberedningens motivering: Charlotte har goda kunskaper och bidrar till styrelsens finansiella kompetens. Charlotte bidrar i styrelsens arbete att JAK fortsatt ska bedriva en modern bankverksamhet som fyller ut hålen i det befintliga banksystemet.

Mandatperiod: Pågående (2022–2025) Omval (2025–2027)

Styrelseledamot

FÖRESLAGET OMVAL

Joseph Josefsson (1989) bosatt i Jönköping. Medlem sedan 2022.

Styrelseledamot sedan 2022.

Verksamhet: Bolagsjurist Dina Försäkringar Göta, Jönköping.

Tidigare verksamhet och uppdrag: Skadereglerare försäkring, försäljning.

Utbildning: Affärsjuristprogrammet, Jönköping University

Erfarenhet: Juridik, regelefterlevnad, internrevision, tolkning av avtal, förhandlingar. Upphandling och kravställning.

Föreningsvana: Fritidspolitiker i Socialnämnden, Jönköpings kommun.

Valberedningens motivering: Erfarenheten att varit med i JAKs bankstyrelse och se olika perspektiv på banken verksamhet och organisation ger Joseph förmåga att göra balanserade ställningstaganden.

Mandatperiod: Omval (2025–2026)

Styrelseledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Daniel Söderberg (1975) bosatt i Nacka, Stockholm. Medlem sedan 2023.

Styrelseledamot sedan 2022.

Utbildning: Ekonomi, logistik, strategiskt ledarskap vid London Business School och marknadsföring IHM.

Erfarenhet: 20 års erfarenhet inom produkt- och affärsutveckling i olika ledande positioner på en reglerad marknad med hög grad av komplexitet. Vice VD på FOREX Bank, VD kortaccept Nordic AB Nordea, styrelseledamot Visa Sweden, styrelseledamot Pan Nordic, styrelseledamot FOREX Bank, styrelseledamot Mikrofonden Sverige AB och tidigare VD för JAK Medlemsbank.

Föreningsvana: Ordförande Saltsjöbadens IF, styrelseordförande BRF Västra Saltsjön och kontaktperson socialen Nacka. Tidigare VD för JAK Medlemsbank.

Valberedningens motivering: Daniel är en driven person som ser mångfald som en styrka. Daniel beskrivs positivt som en strategisk taktiker. Daniel tillför styrelsen för JAK kunskaper och perspektiv och erfarenheter som är viktiga för banken fortsatta utveckling gällande medarbetare, kunder, medlemmar och intressenter.

Mandatperiod: Pågående (2024–2027)

Lekmannarevisor

Lekmannarevisor (Ordinarie)

FÖRESLAGEN OMVAL

Helena Bergli (1963) bosatt i Edsbro. JAK-medlem sedan 2005. Gick JAKs distanskurs 2012.

Utbildning: Högskoleekonom med kompletteringar inom beteendevetenskap, religionsvetenskap och naturvetenskap, sammanlagt 10 års högskolestudier syftande till att kartlägga, betrakta och utvärdera skilda aspekter av människans interaktion med sin omgivning.

Sysselsättning: Senior Controller på Försvarsstaben vid Försvarmaktens högkvarter.

Erfarenhet: Har arbetat med ekonomi sedan 80-talet, såväl med löpande redovisning, avstämningar och uppföljningar, legal och operativ rapportering, bokslut och årsredovisningar, som med förändringsarbeten av både operationell/funktionell och organisatorisk/strukturell karaktär.

Föreningsvana: Ledamot eller lekmannarevisor i ett dussintal mindre organisationer och föreningar.

Fritid: Fritiden ägnar Helena åt förtroendeuppdrag för skilda föreningar och organisationer, körsång, flyktingstödande verksamhet samt skötsel av sitt lilla lantbruk, innefattande får, getter, höns och katter. På helgerna är hon mycket ute i naturen eller "spikar" på sitt hus (en mangårdsbyggnad från sekelskiftet 1900).

Valberedningens motivering: Helena har en mycket gedigen erfarenhet av olika slags kontrollfunktioner. Helena har goda erfarenheter och kunskaper i rollen som lekmannarevisor i JAK. Vi föreslår Helena till lekmannarevisor.

Mandatperiod: Omval (2025–2026)

Lekmannarevisor (suppleant)

FÖRESLAGEN NYVAL

Bernt Lindberg (1943) bosatt i Falun. JAK-medlem sedan 2004.

Utbildning: Journalistutbildning, magisterexamen i miljöpedagogik vid Stockholms universitet, varit anställd i forskningsprojekt vid KTH, där han deltog i ett fyraårigt projekt där anställda på olika arbetsplatser planerade den egna arbetsmiljön tillsammans med forskarna. Har även tagit fram studiematerial för JAK, inklusive tre stordiaserier och illustrationer till JAK-boken.

Sysselsättning: Pensionär med fortsatt engagemang i miljö- och hållbarhetsfrågor. Aktiv i Jordens Vänner, både lokalt och på riksnivå.

Föreningsvana: Har varit aktiv i föreningslivet sedan 1970-talet, bland annat som lekmannarevisor på lokal nivå. Har även erfarenhet från Falu miljögrupp (lokalavdelning till Jordens Vänner) och har deltagit i många årsmöten och föreningsrevisioner.

Erfarenhet: Engagerad i omställningsfrågor sedan 1990-talet, med fokus på att skapa långsiktigt hållbara lokalsamhällen. Har skrivit debattartiklar och deltagit i nätverk och utskott för miljövänliga ekonomiska system.

Valberedningens motivering: Bernt har ett djupt ideologiskt engagemang för JAK:s syfte och en lång erfarenhet av föreningsliv och granskning av ideella verksamheter. Han har visat en förmåga att kritiskt granska såväl ekonomi som verksamhetsstyrning, och kombinerar det med ett intresse för hur JAK uppfyller sina mål bortom det rent ekonomiska. Hans bakgrund som journalist och föreningsaktivist ger honom goda förutsättningar att bidra till transparens, eftertanke och förankring i JAK:s arbete. Det ger Bernt goda förutsättningar att lyckas med uppdraget som suppleant i JAK:s Lekmannarevision.

Mandatperiod: Nyval (2025–2026)

Etikrådsledamot

FÖRESLAGEN OMVAL

Lena Bjärskog (1978) bosatt i Stockholm. Mångårig medlem i JAK.

Utbildning: Kandidatexamen i ekonomisk historia och även spanska samt studier om global utveckling.

Sysselsättning: Lärare i Svenska för invandrare. Skribent och debattör inom ekonomi, publicerad i svensk dagspress. Bakgrund som musiker, skådespelare och producent bland annat på konststipendier.

Erfarenhet: Kandidatuppsats 2021 med inriktning på penningsskapande och relationer mellan affärsbanker och riksbank. Lena har även en podcast och skriver på en bok om alternativ ekonomi.

Föreningsvana: Medarrangör och deltagare i musikaliska kulturutbyten mellan Sverige, Latinamerika och Karibien.

Valberedningens motivering: Lena är ekonomhistoriker och stödjer alternativ ekonomi som ifrågasätter det i samhället rådande tillväxtparadigmet. Det som kallas ekonomi idag är smalt, och realekonomiska värden går förlorade. Därav intresset för JAK och de värden som är vanligt förekommande i organisationen. Lena har pedagogiska erfarenheter som är värdefulla att ta vara på och har varit med i nätverkande kring JAK i olika forum.

Mandatperiod: Pågående (2022–2025) Omval (2025–2026)

Etikrådsledamot

FÖRESLAGEN OMVAL

Eva Stenius (1940) bosatt på Mörkö i Södertälje. Medlem sedan 1965. Eva har suttit i etikrådet sedan 2016 och dessförinnan ett antal år i valberedningen. Aktiv i lokalavdelningen Järna-Södertälje sedan många år.

Utbildning: Fil.kand. i sociologi och psykologi m.m.

Sysselsättning: Eva är numera pensionär och ideellt aktiv i lokalavdelningen Järna-Södertälje och Packan-gruppen.

Erfarenhet: Har arbetat som socialsekreterare och som skyddskonsulent inom kriminalvården samt som Waldorflärare. Eva har därefter ägnat större delen av sitt liv åt JAK, både ideellt och som anställd på JAK:s kontor. Eva har suttit i bostadssamfällighetens styrelse.

Valberedningens motivering: Eva och hennes dåvarande make hörde till de allra första pionjärerna, som föresatte sig att med danska JAK som förebild utveckla nya former för ekonomisk rättvisa. Om någon kan sägas utgöra sinnebilden för JAK:s verksamhet så är det Eva. Hennes engagemang är helgjutet och livslångt. Eva har en enorm kunskap hon gärna delar med kommande JAK-generationen och är en stor resurs för JAKs kompetenser och organisationsförståelse.

Mandatperiod: omval (2025–2026)

Etikrådsledamot (sammankallande)

FÖRESLAGEN OMVAL

Rand Nezamaldin (1988) bosatt i Stockholm. Medlem i JAK sedan 2010-talet.

Utbildning: Ekonomiprogrammet, kandidatexamen med internationell inriktning som inkluderat utlandsvistelser och med specialintresse mot hållbarhet och ekonomisk öppenhet. Nationalekonomi.

Sysselsättning: Deltidsstuderande (masterpåbyggnad i nationalekonomi).

Erfarenhet: Rand har arbetat inom restaurang, bl.a. som ekonomi- och caféansvarig, delvis vid sidan av studier. Praktik på utbildningsdepartementet inom ramen för utbildningen Godman. Rand har varit involverad i JAK Stockholm i flera år.

Valberedningens motivering: Rand har ekonomisk bakgrund, med formell kunskap inom hållbarhet, och är ideellt engagerad i JAK:s frågor. Rand har också ett engagemang i medlemsfrågan, vilket valberedningen ser som värdefullt. Rand är har varit sammankallande i Etikrådet och har bra erfarenhet av Etikrådets arbete och verksamhet.

Mandatperiod: pågående (2022–2025) Omval (2025–2028)

Etikrådsledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Mikael Odhage (1959) bosatt i Växjö. Medlem i JAK sedan ca 1990, har haft två huslån i JAK.

Utbildning: Mikael är psykolog med 5 års utbildning.

Sysselsättning: Sen en tid, skolpsykolog på halvtid och pensionär på den andra halvan.

Erfarenhet: Mikael har 30 års yrkeserfarenhet som psykolog, mest inom skolan. Särskild kompetens även inom organisationspsykologi vad gäller till exempel medlemsengagemang och relationer inom en styrelse och mellan styrelse och anställda.

Föreningsvana: Är med i Fripost och DFRI (Föreningen för Digitala Fri- och Rättigheter) och vill jobba för fri legitimation. Säger sig inte vara särskilt tekniskt kunnig men intresserad och allmänbildad. Mikael är en föreningsmänniska - som ung aktiv i styrelsen för en gymnastikförening och senare medlem i ett antal föreningar, till exempel Naturskyddsföreningen. Medlem i Miljöpartiet och tidigare politiskt aktiv. Till sina intressen räknar han musik, politik, natur och trädgård samt TaiJiQuan. Han tror på och vill människors frihet. "Det är bara fria människor som kan ta ansvar, vi behöver ansvarstagande medborgare." Därför arbetar han numera mycket med Nobelpristagaren Elinor Ostroms 8 CDP (Core Design Principles).

Valberedningens motivering: Mikael har tidigare varit aktiv på forumet jakmedlem.se och senare med stort intresse medverkat i JAK:s utredning kring fortsatt medlemsengagemang. Mikael har medverkat i arbete med Etikrådet för JAK under lång tid och vill fortsätta det uppdraget.

Mandatperiod: Pågående (2023–2026)

Etikrådsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Fanny Petersen (1990), bosatt i Värmdö. Medlem i JAK sedan 2022.

Utbildning: Värmdö gymnasium (samhällslinje med kulturinriktning), Edsvik Konstskola (grundläggande konstnärlig utbildning), Hyper Island (digital media), Salt Academy (programmering), Karlskoga folkhögskola (kurs Framtidens by), utbildad Dödsdoula.

Sysselsättning: Bildkonstnär (utforskar teman som liv, död, sexualitet och den feminina kraftens roll, genom måleri och teckning). Säljer originalverk, konsttryck och tar uppdrag.

Erfarenhet: Arbete inom service, förskolepersonal, programmerare, ledare vid livsåskådningsläger för ungdomar, volontärarbete på retreatcenter och bondgårdar i Italien, Ungern och Sverige.

Valberedningens motivering: Etikrådet är organet som väcker de etiska frågeställningarna, påminner och påpekar att hålla kursen. Fanny var agnostikern som hittade hem i konsten. Hon försöker inte imponera, är hellre tom på ord än full av floskler. Fanny bidrar till ER:s reflektionsförmåga och ytterligare perspektiv. Har en intelligens och flexibilitet i tänkande och varande.

Mandatperiod: Nyval (2025–2028)

Valberedning

Valberedningsledamot (sammankallande)

PÅGÅENDE MANDAT

Rikard Rudolfsson (1977) bosatt i Borlänge. Medlem i JAK sedan 2010.

Utbildning: Fritidsledare och sedermera läst folkhögskolekurser så som Folkbildningslinjen, Lokalekonomisk analys, Naturens rättigheter och Jämlikhetsakademin.

Sysselsättning: Verksamhetsutvecklare på i ABF inom fackliga studier, politiska studier, hållbarhetsfrågor, demokratifrågor och internationella frågor.

Erfarenhet: Jobbat i tio år med ungdomsdemokratisamordning åt Borlänge kommun. Mångårig erfarenhet av förenings- och folkbildningsverksamheter och styrelseuppdrag.

Uppdrag: Ledamot för V i Kommunfullmäktige, Kommunstyrelsen samt Miljö- och Samhällsbyggnadsnämnden i Borlänge Kommun.

Nomineringskommitténs motivering: Rikard har ett långvarigt engagemang i JAK och en rik erfarenhet av folkbildning och styrelsearbete. Han kan med sitt stora nätverk i systerorganisationer bidra till att fånga upp kompetenta ledamöter till styrelsen och andra organ i JAK.

Valberedningsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Eva Eiderström (1957) bosatt i Göteborg. Ny medlem.

Utbildning: Internationell ekonom, företagsekonomi, engelska, spanska, nationalekonomi, ekonomisk historia, utvecklingsstudier, Göteborgs Universitet.

Sysselsättning: Konsult inom miljömärkning, i övrigt aktiv pensionär.

Erfarenhet: Chef för Naturskyddsföreningens miljömärkning Bra Miljöval 1989 - 2023, vars roll varit att förändra beteenden, attityder och utbud på marknaden. Jobbade innan dess för konsumentkooperationen och var trainee för bland annat för Utan gränser (nu We Effect) och dåvarande Konsum Skaraborg i Skövde, i närheten av JAK:s kontor. Var involverad i och skrev uppsatser om den kooperativa rörelsen, bland annat kvinnor inom den kooperativa rörelsen i Kenya. Har under tiden på Naturskyddsföreningen suttit i ledningsgruppen och i styrelse i över 20 år, varit expert i statliga utredningar. Eva har haft stort intresse för finansiella frågor och drev projekt i samverkan med banker om miljömärkning av finansiella produkter. Var involverad i framtagandet av Naturskyddsföreningens policy för hållbar samhällsekonomi som kom 2024.

Verksamhet: konsultuppdrag för Anates AB, gör revision av miljömärkningar

Uppdrag: ledamot i styrelsen för Tjörns naturskyddsförening, jurymedlem Win Win Youth Award.

Nomineringskommitténs motivering: Eva har stor erfarenhet av vad som krävs i styrelsearbete och verksamhetsledning, av rekrytering och har en djup hållbarhetskompetens. Genom Naturskyddsföreningen har Eva ett stort nätverk över hela Sverige, särskilt personer med relevanta kompetenser i Stockholm och Göteborg.

Valberedningsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Jandi Hallin (1983) bosatt i Tranemo. Medlem i JAK sedan ca 20 år, gick i JAK-skolan när den fanns och var väldigt aktiv. Bland annat en av dem som runt 2008 seglade till Almedalen och för JAK genomförde kreativa, tankeväckande aktioner.

Utbildning: lärarutbildning, Göteborgs Universitet, Agil projektledare, IHM Business School.

Sysselsättning: Samordnare på deltid för organisationen WWOOF, Worldwide Opportunities on Organic Farms.

Erfarenhet: Jandi är uppvuxen i kollektivhus där delningsekonomi var självklart. Föräldrarna var medlemmar i JAK. Sedan 7 år tillbaka bor Jandi med sin fru och tre barn, höns och bin i Uddebo. Byn är känd för kreativ platsutveckling, uppfinningsrik crowdfunding till gemensamma mötesplatser m.m. och får många studiebesök där Jandi brukar visa skogsträdgårdssodlingen. Jandi startade den svenska delen av WWOOF 2004, har jobbat mycket med organisationsutveckling, främst relaterat ekologiska gårdar, digitala verktyg och plattformar och är också en van valberedare.

Uppdrag: Ordförande för WWOOFs globala organisation med verksamhet i 133 länder.

Nomineringskommitténs motivering: Jandi är långvarig medlem, för med sig bred och djup kunskap om JAK och är en strukturerad valberedare. Han tycker valberedning är

roligt, tycker om att ringa folk och har ett stort nätverk över hela landet, inte minst inom landsbygdsutveckling.

Valberedningsledamot

PÅGÅENDE MANDAT

Michael Softić (1983) bosatt i Mölndal. Medlem i JAK sedan 2007.

Utbildning: Medieprogrammet på gymnasienivå, fristående kurser på universitet och antal kortare yrkesutbildningar.

Sysselsättning: Verksamhetsutvecklare på statlig myndighet.

Erfarenhet: Lagerarbetare, reseguide/flygvärd, IT konsult. Michael har engagerat sig i lokalavdelningen JAK Göteborg 2008–2010, vistades därefter utomlands i flera år och deltog en del på distans. Förtroendevald sedan 2020 i valberedningen.

Uppdrag: Suppleant i Brf, sjukvårdare i Hemvärnet.

Nomineringskommitténs motivering: Under sina år i valberedningen har Michael arbetat strategiskt och målmedvetet för att expandera sitt nätverk mot professionella styrelsekreter och tjänstemän inom yrkesgrupper med relevanta kompetenser för att driva bankrörelse. Han har gedigen kunskap om JAK och ett brett kontaktnät inom föreningen.

Valberedningsledamot

FÖRESLAGEN NYVAL

Susanne Fjällemark (1957) bosatt i Göteborg vintertid och på sommaren på Tjörn. Nygammal medlem, varit familjemedlem samt arbetat länge på Ljungskile Folkhögskola som är medlem och fått stöd av JAK.

Utbildning: Folkhögskollärare, fil kand media kommunikation, Göteborgs Universitet.

Sysselsättning: Arbetat i 21 år på Ljungskile folkhögskola. Kursledare för kursen Omställning till ett hållbart liv, tillsammans med en kollega. Har även kursen Dösnackskurs/Det goda livet, om existentiella samtal. Stöttar studeranderådet på skolan. Går i pension 2026 men är kanske kvar på omställningskursen. Har tidigare utbildat fritidsledare i 17 år.

Uppdrag: Inget pågående. Haft uppdrag i Färnebo folkhögskolas styrelse, Afrikagrupperna, facklig representant i Ljungskile folkhögskolas styrelse, tidigare aktiv i föreningsidrotten, sjöscouter m.m.

Nomineringskommitténs motivering: Susanne har letat sätt att engagera sig, hon har lång erfarenhet av vad JAK kan betyda för en verksamhet, ett stort nätverk; unga genom omställningskursen och mer seniora kompetenser via bland annat folkhögskolorna.

Arbetstagarrepresentanter i styrelsen

Arbetstagarrepresentanterna väljs av den lokala fackklubben och ingår i styrelsen enligt lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda. I dagsläget finns ingen arbetstagarrepresentant i styrelsen.

Roll och ansvar

JAK Medlemsbank är en reglerad bank som ägs av medlemmarna. Som bank står JAK under översyn av Finansinspektionen och behöver följa alla lagar och regelverk som gäller för en bank. Denna dualitet innebär att JAK:s styrelse behöver balansera medlemmarnas krav och förväntningar mot de krav som ställs på en reglerad verksamhet som en bank. Styrelsen har det övergripande ansvaret för att förvalta bankens angelägenheter i medlemmarnas bästa intresse och säkerställa långsiktig hållbarhet och förtroende.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Styrelsen består av ledamöter med bred kompetens och erfarenhet inom områden som ekonomi, hållbarhet, kommunikation och bankverksamhet.

Vi har välkomnat två nya ledamöter under året: Daniel Söderberg, med gedigen erfarenhet från banksektorn och JAK:s verksamhet som tidigare VD, och Sophie Gripenberg, med bred kompetens inom hållbarhet, kommunikation och styrelsearbete.

De kompletterar på ett bra sätt styrelsens övriga kompetenser. Ordförande Bengt Adolfsson har lång erfarenhet bland annat som kontorschef från Swedbank och Handelsbanken. Erik Johansson är vice ordförande, mångårigt engagerad medlem i JAK medlemsbank, redovisningsekonom, med styrelseuppdrag inom näringsliv- och platsutveckling. Joseph Josefsson är affärsjurist med erfarenhet från bankstyrelse, försäkringsbranschen och offentliga engagemang. Charlotte Lundberg är kommunikations- och finansanalytisk expert med erfarenhet från kapitalförvaltning, centralbanksverksamhet och digital utveckling.

SAMMANFATTNING AV STYRELSEARBETET

Under det gångna året har styrelsen fokuserat på att säkra bankens lönsamhet både på kort och lång sikt. Den kortsiktiga strategin har kretsat kring att stabilisera resultatet och intjäningen. Detta har inneburit att merparten av resurserna har prioriterats till daglig drift

samt aktiviteter som omedelbart kan öka nyutlåning, inlåning och medlemstillväxt. Vi har bland annat lanserat ett hållbarhetslån. På längre sikt kan vi utifrån dagens förutsättningar positionera oss som en komplementär bank med ett kärnerbjudande där medlemmar kan spara och låna hållbart – med ett tydligt fokus på att främja hållbarhet för människa, miljö och ekonomi. Digital utveckling fortsätter vara en prioritet för att förbättra och förenkla våra tjänster. Vi vill erbjuda medlemmar möjligheten att spara och låna hållbart på ett modernt och tillgängligt sätt.

För att stärka både lönsamhet och varumärke har vi etablerat samarbeten med partners som delar våra grundvärden, vilket har bidragit till att bredda vår kommunikation och nå nya målgrupper. Stämmobeslutet 2023 om att erbjuda ränta på inlåning har varit avgörande för att vända en tidigare nedåtgående trend och skapat bättre förutsättningar för ökad utlåning.

Vidare har vi under 2024 sett en betydande kostnadsminskning, särskilt på personalsidan. Försäljningen av fastigheten i Skövde, i kombination med ett korttids hyresavtal för en del av byggnaden, har skapat ökad flexibilitet för framtida behov. Målet är att på sikt etablera en långsiktig lösning för vår kontorsverksamhet.

Dessa åtgärder är inte enbart viktiga för att skapa en ekonomiskt hållbar bank – de bidrar också till att våra medlemmar med låneinsatser ser sina medel återbetalade inom överskådlig tid, vilket är avgörande för att bibehålla det förtroende som är fundamentalt för vår verksamhet.

Trots de stora förändringar som genomförts värnar styrelsen om JAK medlemsbanks unika ställning. Banken är ägd av medlemmarna, där varje medlem har lika stor röst och inflytande, vilket skapar en genuin demokratisk och medlemsorienterad bankmodell.

Vi integrerar hållbarhetsaspekter i samtliga finansiella tjänster för att bidra till en social, miljömässig och ekonomisk ansvarsfull utveckling. Vi ger medlemmar incitament till att spara, vi delar inte ut bonusar, vi är tillgängliga och bjuder in medlemmar för att ha en öppen kommunikation och eftersträvar etiskt beslutsfattande

och strävar vi efter att skapa trygghet och långsiktigt värde för våra medlemmar.

Styrelsen har haft ett samarbete med den operativa verksamheten och bistått i hållbarhetsrapportering, klimatrapporering och inköp av koldioxidkrediter. Styrelsearbetet sker på olika nivåer i organisationen där arbetet fördelas mellan särskilda utskott som ansetts behöva styrelsens fokus:

- **Arbetsutskottet:** Stödjer styrelsen operativt genom att samla in och bearbeta underlag, koordinera beslutens implementering och säkerställa en strukturerad daglig drift så att styrelsen kan fokusera på strategiska frågor. Utskottet består av ordförande, vice ordförande och VD Maria Bolin.

- **Medlemsutskottet:** Främjar medlemsengagemang och demokrati genom att skapa dialog, hantera medlemsförslag, samt samarbeta med arrangörsgruppen i att arrangera medlemsträffar. Utskottet består av Erik Johansson och Sophie Gripenberg från styrelsen och kommunikatör Hanna Blomqvist.

- **Affärs- och hållbarhetskommittén:** Inrättad för att skapa ett riktat samarbete mellan operativ ledning och styrelse, med fokus på strategiska samarbeten, produktutveckling och hållbarhetsaspekter. Utskottet består av Charlotte Lundberg, Sophie Gripenberg och Erik Johansson och affärschef Andreas Lyckner.

- **Kreditutskottet:** Granskar och följer upp utlåningsverksamheten för att säkerställa att kreditbeslut fattas enligt bankens strategi och regelverk. Utskottet består av Bengt Adolfsson, Joseph Josefsson, Daniel Söderberg och Charlotte Lundberg samt kreditchef Carl-Åke Nilsson och VD Maria Bolin.

- **Risk- och revisionsutskottet:** Säkerställer robusta interna kontrollsystem, riskhanteringsrutiner och korrekt finansiell rapportering genom kontinuerlig granskning. Hela styrelsen deltar tillsammans med bankens kontrollfunktioner.

- **Organisationsutskottet:** Identifierar synergier och externa samarbeten för att kapa kostnader, stärka bankens affärsmodell och långsiktig ekonomisk hållbarhet. Utskottet består av Daniel Söderberg, Bengt Adolfsson, Joseph Josefsson och VD Maria Bolin.

RAPPORTER FRÅN STYRELSENS KOMITTÉER OCH UTSKOTT

JAK affärs- och hållbarhetskommittén 2025

Affärs- och hållbarhetskommittén inrättades 2024 för att skapa ett tätare och mer riktat samarbete mellan den operativa ledningen och styrelsen i frågor som rör utveckling av strategiska samarbeten, partnerskap, produkter och hållbarhet i JAK:s erbjudanden till medlemmarna. Vid uppstart var Charlotte Lundberg från styrelsen ordförande, men då mötesstrukturer och innehåll utvecklats under året ligger i dag ordförandeskapet hos affärsutvecklingsansvarig Andreas Lyckner. Kommittén fungerar även som redaktionsråd vid behov av kommunikationsjusteringar. Sedan första kvartalet 2024 håller kommittén månatliga möten. Det har bland annat arrangerats ett seminarium om effektmätning av hållbarhet samt genomfört en pilotstudie där förtroendevalda kontaktade medlemmar för att kartlägga deras användande av bankens tjänster. Även ett event genomfördes i Stockholm hösten 2024 för influencers, där Jacob König (ledare för Fair Finance Guide) pratade för att framhäva bankens hållbarhetsprofil. Kommittén arbetar i nuläget för att bredda bankens utbud av finansiella produkter och tjänster via samarbeten med aktörer där hållbarhet är en självklar aspekt.

Organisationsutskottet

Organisationsutskottet har inrättats för att möta utmaningarna med att uppnå långsiktig ekonomisk hållbarhet. Eftersom banken verkar i en sektor med omfattande regulatoriska krav och stora investeringar i digitala system, är det avgörande att affärsmodellen genererar tillräckliga volymer för att täcka de löpande kostnaderna och möjliggöra framtida återinvesteringar.

Utskottet arbetar dedikerat med att identifiera synergier, samarbeten och affärsutbyten med andra banker och finansiella institut. Målet är att bland annat stärka bankens marknadsposition, öka volymer och intäkter samt förbättra möjligheterna att erbjuda folkbildning och bidra till ett hållbart samhälle för människa, ekonomi och miljö. Under verksamhetsåret har utskottet hållit sex

interna möten samt sju samrådsmöten med externa aktörer (under sekretessavtal).

Medlemsutskottet med arrangörsgruppen

Medlemsutskottet har en central roll för att främja medlemsengagemang och demokrati inom banken.

Utskottet skapar en kontinuerlig dialog med medlemmarna, arrangerar träffar, hanterar medlemsförslag och bidrar till att utveckla bankens tjänster i linje med medlemmarnas behov. Det informerar även om bankens värderingar, såsom hållbarhet och ekonomisk rättvisa, och stärker gemenskapen genom olika aktiviteter och initiativ.

Medlemmar kan kontakta styrelsen direkt via medlemsutskottet på e-post: mu@jak.se.

Arrangörsgruppen, med deltagare från medlemsutskottet, bankens kommunikatör och etikrådet, spelar en viktig roll i att planera och genomföra aktiviteter som stärker engagemanget och sprider bankens värderingar. Under 2024 har gruppen arrangerat:

- Fyra årliga ekonomiträffar med genomgång av bankens aktuella verksamhet.
- Förmöte inför årsstämman.
- Arrangemang med forskare, där Fredrik Andersson (docent i nationalekonomi) diskuterade "Riksbankens samhällsexperiment och växande sociala klyftor" och Pernilla Hagbert (samhällsplanerare) höll en föreläsning om paradigmskifte för hållbar samhällsutveckling.
- Möten med blivande JAK-ambassadörer där informationsmaterial och vägledning kring engagemang presenterades.
- Ett seminarium med intresseorganisationen WeAll Sweden – Wellbeing Economy Alliance under hösten 2024.
- En filmcirkel i början av 2025 för att diskutera filmen Outgrow the System

Valberedningens rapport

ROLL, ARBETE OCH OMVÄRLDSANALYS

Valberedningen är föreningsstämman organ med uppgift att bereda stämman beslut i val och arvodesfrågor. Vi som fick förtroendet av stämman 2024 består av medlemmar som är väl förankrade i JAK:s ideologi. Vi har utfört vårt uppdrag med stor ansvarskänsla för JAK:s bästa.

JAK är en folkrörelse med drygt 60-åriga rötter och de som uppbär förtroendeposter inom JAK måste ha både förståelse för JAK:s väsen och förtroende hos JAK:s medlemmar. Samtidigt ställer Finansinspektionen, FI, och europeiska bankmyndigheten, EBA, höga och ökande krav på specifik kompetens hos bankens ledning. Styrelsen som helhet ska ha tillräcklig praktisk och akademisk finansiell kompetens enligt krav från FI. Om styrelsen inte anses uppfylla detta kommer ledningsprövningen inte att godkännas, vilket i förlängningen hotar JAK:s banktillstånd. Därtill ska valberedningen beakta olika mångfaldskriterier och naturligtvis lägga stor vikt vid personlig lämplighet hos styrelsens medlemmar.

Valberedningen har gjort genom intervjuer med alla förtroendevalda samt med VD och andra nyckelpersoner i banken för att skapa och en helhetsbild över bankens organ, organens funktionssätt och observationer på styrelsemöten.

I processen att ta fram nomineringar till stämman intervjuas samtliga nominerade nya kandidater och för styrelseuppdrag görs lämplighetsbedömningar enligt gällande rutiner.

Att vara en del av det stora engagemang som finns för en rättvis och hållbar ekonomi, för lokala lösningar och finansiering bortom storbankerna, är huvuduppgiften för hela JAK och alla dess förtroendevalda.

Förslag till styrelse och ordförande

Under verksamhetsåret har valberedningen byggt upp sin analys baserat på intervjuer, observationer och informella samtal med ledamöter. Styrelsen fungerar väl och samarbetar bra, samtliga ledamöter vill fortsätta. Det har också varit valberedningens huvudspår att eka det och ge styrelsen arbetsro.

Valberedningen har sneplat på styrelser i det privata näringslivet där det idag är vanligt med bolagsstyrelser på 3–5 personer. Hypotesen säger att för att en enskild ledamot ska känna personligt ansvar och gruppen som helhet ska känna solidariskt ansvar, bör storleken var där omkring. I JAK:s fall tror vi att det gyllene snittet är i storleksordningen 5–7 ledamöter. Därför föreslås att nuvarande sex ledamöter fortsätter, i enlighet med deras eget önskemål. Tre ledamöter har pågående mandat och tre ledamöter får förnyat mandat på ett, två respektive tre år (ordförande).

Valberedningen samlar på sig mycket kunskap om dynamiken i styrelsen och med vår återkoppling kan JAK vara en lärande organisation. Där valberedningen har sett förbättringspotential har det adresserats med ordförande och vice ordförande. Valberedningens mandat är att bereda val och arvodesfrågor. Synpunkter utöver det mandatet kommer i form av rekommendationer. Enskild ledamot väljer själv om kritiken är relevant och om och hur den ska agera på det.

Styrelsen består av två kvinnor och fyra män.

Förslag till lekmannarevisor

Gångna årets lekmannarevision har varit kompetent och inneburit välkommet höga ambitioner.

Under det gångna året har ordinarie och suppleanten arbetat tillsammans som ett lag, vilket vi ser som mycket positivt. Det vill vi också synliggöra i arvoderingen för lekmannarevisionen genom att ge lika stor del arvodering till ordinarie och suppleant i lekmannarevisionen.

En av lekmannarevisorerna aviserade tidigt sin avgång inför årets stämma.

Valberedningen föreslår att tidigare suppleant i lekmannarevisorerna ges fortsatt förtroende som ordinarie lekmannarevisor. Därtill föreslår vi nyval för en suppleant i lekmannarevisionen.

Mandatperioden för lekmannarevisorerna är alltid ett år.

Förslag till etikråd

Etikrådet är ett för JAK unikt organ. Det skapades i en tid med en oro att arbetet för banktillstånd skulle göra att de etiska och ideologiska frågorna prioriterades ner av styrelsen.

Etikrådets roll inom folkbildning har tydliggjorts och sedan ett par år arbetar Etikrådet i nära samarbete med styrelsens medlemsutskott efter en gemensamt utarbetad beskrivning.

Etikrådet består av fem ledamöter och vi föreslår för årets stämma fem ledamöter till Etikrådet.

Etikrådet har en reflekterande uppgift och lekmannarevisionen har en granskande. Många ledamöter bidrar till reflektionsförmåga och att många perspektiv kommer fram. En blandning av kompetenser borgar för en hög kollektiv intelligens.

Förslag till auktoriserade revisorer

Valberedningen anmäler omval av auktoriserad revisor Kalle Wrane.

Förslag till arvodesregler för förtroendevalda

Förutom att bereda val åligger det valberedningen att föreslå regler för ersättning till de förtroendevalda inom JAK. Vid stämman 2021 antogs ett av valberedningen utarbetat ett genomgripande förslag om ett tydligare och enklare arvodessystem, kopplat till gällande

prisbasbelopp. Även om JAK befinner sig i en kärv ekonomisk situation vill valberedningen förordna en fortsatt tillämpning av den beslutade arvoderingsmodellen.

Arbetet tar aldrig slut och kan aldrig utföras helt på egen hand

Valberedning i en medlemsbank är ett viktigt och ansvarfullt förtroende som kräver engagemang, tid och uthållighet. För oförutsedda händelser krävs att valberedningen kan agera snabbt och behöver ligga steget före. Men valberedare behöver också kompetenser kring analysverktyg, kontaktnät, relationer och personkännedom. JAK:s många tusen medlemmar är en nödvändig förlängning av valberedningens ledamöter och vi vill uppmana er alla att tipsa, föreslå och nominera kandidater.

Det enklaste sättet att nominera är via JAK:s hemsida, där det finns ett digitalt formulär, <https://jak.se/medlem/nominera>. Du är naturligtvis också välkommet att kontakta valberedningen direkt.

29 mars 2025

Michael Softic, Annica Schäfer, Björn Martinsson Tegvald och Rikard Rudolfsson

Bakgrund

Etikrådet i JAK är ett unikt organ, som syftar till att stärka JAK Medlemsbanks etiska och ideologiska arbete. Det bildades i mitten av 90-talet på en årsstämma, där vi diskuterade nya stadgar för föreningen inför ansökan om bankkrojt. Många medlemmar var då oroliga att JAK:s identitet som räntefritt penninginstitut och systemkritisk folkbildningsförening, skulle gå förlorat om JAK blev en vanlig bank. Då beslöts att vi utöver stadgarna också skulle ha ett internt Reglemente, som skulle vara vägledande för JAK:s förtroendevalda, styrelse och administration. Det är nu omdöpt till Särskilda bestämmelser och skall tydligt visa vilka värderingar JAK har och hur vi arbetar för att leva upp till dessa.

Etikrådets målsättning under detta år har varit att stärka JAK:s ställning som etisk och hållbar bank. Vi har velat lyfta frågan om JAK:s ideologi och framtidsvision. I uppdraget ingår att öka medlemmarnas och allmänhetens kunskap och engagemang för demokratisk, solidarisk och hållbar ekonomi, och att väcka frågor om värdegrund i samband med pengar, värdeskapande, ränta och spekulation. Etikrådet har också försökt att stärka kommunikationen mellan bankens förtroendevalda genom plattformar för träffar och möten, samt medlemsträffar för alla medlemmar.

Arbetsåret 2024–2025 Översikt

I år har vi utvecklat ett årshjul för att strukturera och vägleda arbetet under arbetsåret, se bilaga 1 till denna rapport. Årshjulet delar upp året i kartläggningsfas, utvecklingsfas och utförandefas.

Under kartläggningsfasen har vi tittat på tidigare arbete, diskuterat bankens situation och i övergången till utvecklingsfasen haft ett heldagsmöte med fokus på omvärldsanalys. På mötet utvecklade vi en årsspaning för ekonomin och JAK som bank, se bilaga 2.

Utifrån det arbetet identifierade vi två projektområden som fokus för verksamhetsåret: Frågan om gröna fonder i JAK (se bilaga 3) och JAK:s identitet i ljuset av Ostroms essentiella designprinciper för allmänningar (se bilaga 4). Under utvecklingsfasen tog vi ett djupdyk i båda ämnena och under utförandefasen tog vi fram skrivelser för varje

tema. Årshjulet formaliserar även möten med andra organ i banken (valberedningen och lekmanrevisionen) som en del av vår verksamhetsplan.

Vi hoppas att nästkommande Etikråd kan utvärdera hur årshjulet har fungerat under arbetsåret 2024–2025 och bygga vidare på denna struktur för att driva fram rådets arbete i fortsättningen. Vi hoppas också att ett heldagsmöte med fokus på spaning och projektutveckling kan äga rum.

Stora lärdomar som vi har haft under året är att vi borde ha mer löpande kontakt med Vd och / eller styrelseordförande. Detta kan vara i form av besök på ett av våra reguljära möten. Ett förslag är att detta läggs till i årshjulet inför nästa år. En annan lärdom handlar om ansvarsroller i externa grupper såsom arrangörsgruppen. Då gruppen inte är ett formellt organ, men har konkreta förväntningar lagt på sig samt att Etikrådet förväntas delta i gruppen, är det viktigt att strukturen och förväntningar formaliseras på lämpligt sätt för att underlätta samarbetet inom gruppen samt mellan gruppen och verksamheten. Till exempel kan det vara att gruppen har en sammankallande, som sitter i styrelsen och har insyn i styrelsens kalendarium. Då Etikrådet har haft en aktiv roll i medlemsträffarna bör frågan om hur vi ökar deltagande på medlemsträffar också beaktas.

Nedan följer en översikt av vårt arbete i listform. Tack för ett produktivt år!

1. Förtroendevalda ledamöter i etikrådet

Kontakt: etikradet@jak.se

- Rand Nezamaldin - sammankallande, Eva Stenius, Aaron Tuckey, Lena Bjärskog, Mikael Odhage

2. ETIKRÅDETS INTERNA ARBETE

2.1 Ordinarie möten

- 9 st. digitala och 1 st. fysiskt ordinarie protokollförda möten. Utöver det har vi haft telefonsamtal och mejlkontakt med varandra.

- 4 möten i mindre grupper samt mejlväxling med fokus på de 2 skrivelser vi presenterar till stämman.
- Mötesagendan inkluderar rapportering från arbetsgrupperna. I år har det varit Arrangörsgruppen, Wealls Bankgrupp samt de två arbetsgrupperna för Etikrådets två skrivelser.
- En viktig del av mötena är även att resonera runt JAK:s grundläggande värderingar och hur detta samspelar med bankens handlingar, samt omvärlden.

3.ETRIKRÅDETS MEDVERKAN INOM JAK (ETT URVAL)

3.1 Sammankomster

- Kraftsamling JAK 28 oktober
- Årsstämma 25 maj
- Förtroendemannaträff 22 augusti
- Digitala medlemsmöten

3.2 Delaktighet i arbetsgrupper

- ARRANGÖRSGRUPPEN: Fasta representanter i arrangörsgruppen, med extra stöd av hela Etikrådet inför medlemsträffar, framtagande av årshjul, löpande diskussioner om medlemsträffarnas upplägg.

3.3 Övrigt löpande arbete

- Digitala möten med styrelsens medlemsutskott samt mejlväxling
- Deltagit som observatör på styrelsemöten
- Samtal med lekmannarevisionen
- Samtal med valberedningen
- Diskuterat motioner och agerat som bollplank
- Genomgång av inkomna motioner

4. ETRIKRÅDETS EXTERNA ARBETE

- Kontakt med WEALL Sweden för att se möjliga samarbeten framåt
- Rekommendera JAK för organisationer som vi är med i, bland annat genom att skriva motioner
- Tala om JAK i Belgien på en konferens om Colaborative Finance
- Tala om JAK digitalt, för en grupp i Vilnius som jobbar med alternativa finansiella system
- Tala på Trialogs temadag om hållbar ekonomi, tillsammans med Eko-banken och andra intresserade
- Löpande kontakter med andra som jobbar för hållbara banker inom Europa och världen

5. Dokument

- Arbetsordning för Etikrådet 2024
https://www.jak.se/documents/390/arbetsordning_jak_2024-2025_rev._2025-03-07.pdf
- JAK:s Etikråds arbetsområden verksamhetsår 2024–25
- Etikrådets årshjul (bilaga 1)
- JAK:s Etikråds årsspaning 2024 (bilaga 2)
- Årsrapport till stämman 2024

5.1 Skrivelser

- JAK:s identitet i ljuset av Ostroms essentiella designprinciper för allmänningar (bilaga 3)
- Frågan om gröna fonder i JAK (bilaga 4)

10 april 2025

Eva Stenius, Rand Nezamaldin, Aaron Tuckey, Lena Bjärskog, Mikael Odhage

Nomineringskommitténs rapport

Nomineringskommittén är föreningens organ för att bereda val av ledamöter till valberedningen.

Valberedningens uppdrag är att bereda stämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningens ledamöter ska ha god kunskap om JAK och bankverksamhet och bör bestå av personer med stora kontaktnät både inom föreningen och externt samt ha kompetens inom rekrytering.

Vi har lyssnat in valberedningens arbete genom observation och intervjuat ledamöterna. Vi har kompletterat med en anonym enkät för självskattning av uppdragets tidsåtgång och ledamöternas syn på arvoderingen. Under våra två år i Nomineringskommittén har vi följt ledamöterna i valberedningen, deras olika roller och utvecklingen sedan stämman 2023. Vår analys visar att valberedningens arbete har skötts löpande men att arbetet har varit ojämnt fördelat och att det funnits olika kapacitet, ambitionsnivå och förutsättningar att bedriva valberedningsarbete.

Mot denna bakgrund har vi arbetat brett för att sätta ihop en ny valberedning med högre kapacitet och ambitionsnivå. Utöver att möta kriterierna för valberedningen, identifierade vi behov av att få in fler kvinnor, större åldersspridning, mer spridd geografi (svårt), nya nätverk och kompetenser. Vi bedömer att fyra ledamöter har varit otillräckligt (se försvårande omständigheter nedan). Vårt förslag grundar sig i att säkerställa kontinuitet, erfarenhet och kapacitet i sammankallanderollen och beredningsarbetet, samtidigt som vi förstärker valberedningen med tre nya ledamöter som bidrar till att möta övriga identifierade behov.

I arbetet med sökande av nya kandidater har nomineringskommittén deltagit vid nästan alla medlemsträffar online för att försöka identifiera aktiva medlemmar och potentiella kandidater.

En kraftigt försvårande omständighet vid beredande av val i föreningen har varit reglering och sträng tolkning av hur kontaktuppgifter till medlemmar får lämnas ut, även till oss som har stämmans uppdrag att bereda val. Det får konsekvensen att det är mycket svårt för förtroendevalda att få kontakt med andra medlemmar och att vi behövt söka upp intressanta personer från medlemsträffarna på internets öppna källor eller s k sociala medier i hopp om

att träffa rätt person. En mycket tidsödande och ofta misslyckad process.

En annan försvårande omständighet är bristen på inkomna nomineringar. Under detta vårt andra år i nomineringskommittén har vi mottagit en (1!) formell nominering och två tips på personer att kontakta. Här behöver föreningens övriga förtroendevalda och bankens personal bidra till att värva nya medlemmar och inspirera till att vilja ta förtroendeuppdrag i banken.

Vi har kontaktat ett stort antal personer och potentiella kandidater via personliga telefonsamtal, sociala medier samt e-post. Det är tydligt att det finns många passiva medlemmar som kan aktiveras genom uppsökande verksamhet. Tydligt är också att personer vars arbete eller engagemang går i linje med JAK Medlemsbanks värdegrund och mål visar stort intresse för JAK som finansiell folkrörelse. Vårt uppsökande arbete har överlag fått positiv respons och väckt intresse hos personer som kan vara ett underlag för kommande beredningsarbete.

Bland de ca 40 väldigt intressanta potentiella kandidater vi sökt upp själva har åtta visat särskilt intresse för uppdraget i JAK och av dessa valde vi att föreslå tre nya kandidater.

Nomineringskommittén föreslår att tidigare sammankallande Rikard Rudolfsson och vice sammankallande Michael Softić får förnyade mandat på ett år samt att Annica Schäfer och Björn Martinsson avgår. Nya ledamöter har önskat och föreslås väljas på ett år.

Vi tror att vårt förslag kan ge goda förutsättningar för ett fortsatt proaktivt valberedningsarbete.

Nomineringskommitténs förslag till valberedning:

Rikard Rudolfsson, sammankallande

Eva Eiderström

Jandi Hallin

Michael Softić

Susanne Fjällemark

Särskilda bestämmelser

I 5.4 anges att lekmannarevisor ska utses med uppdrag att:

- granska att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- följa och utföra uppdrag i enlighet med anvisningar som meddelas av föreningsstämman
- ta fram och arbeta efter en arbetsordning som beskriver hur arbetet ska genomföras under året
- till föreningsstämman årligen lämna granskningsrapport avseende iakttagelser under uppdragsperioden
- till föreningsstämman lämna alla upplysningar som föreningsstämman begär, så länge dessa inte är till väsentlig nackdel för föreningen eller till nämnvärd olägenhet för enskild

Val till förtroendeuppdraget

Årsstämman av 2024-05-24 beslöt i §19:

- att välja Sten-Inge Kedbäck till lekmannarevisor (ordinarie)
- att välja Helena Bergli till lekmannarevisor (suppleant)

Lekmannarevisionens arbetsordning

Lekmannarevisionens arbetsordning fastställdes vid funktionens konstituerande möte 2023-06-22.

Lekmannarevisionens tillvägagångssätt

För att granska verksamhetens bedrivande såväl ur ändamålsenlig som ekonomisk infallsvinkel har vi:

- Upprättat en god, respektfull, spårbar och kontinuerlig dialog med bankens styrelse och VD.
- Närvarat (digitalt eller fysiskt) vid styrelsemöten.
- Granskat styrelsemötesprotokoll, underlag och årsredovisningen, samt annan relevant information.
- Följt och närvarat ett flertal medlemsmöten.
- Tagit del av artiklar, notiser och diskussioner presenterade i medlemsmagasinet Grus & Guld.
- Följt och/eller deltagit i ett flertal medlemsdiskussioner förda via digitala forum såsom t.ex. www.forum.jak.se.

- Följt och bevakat nyhetsrapportering och annan publik rapportering gällande JAK.
- Tagit del av rapporter från auktoriserad revisor samt JAK:s internrevision

Uppföljning av årsstämmans beslut

- Ändra Särskilda bestämmelser om antal ledamöter i valberedning
- Stadgeändring §16 om meddelande till Medlemmar

Verksamhetens ändamålsenliga bedrivande

Bankens ledning och styrelse har med kraft vidtagit åtgärder för att anpassa organisationen till rådande förutsättningar. Fastigheten i Skövde har försålts. Konsultarvoden har minimerats och personalstyrkan är reducerad efter att tidigare aviserade uppsägningar verkstälts.

Vi noterar med glädje och tillförsikt att såväl inlåning som antalet medlemmar nu ökar och som möjliggör ökad utlåning vilket är en förutsättning för bankens fortlevnad.

Medlemsaktiviteten har förbättrats med flera medlemsträffar under året och som också varit välbesökta. Medlemsaktiviteter är väsentliga för bankens utveckling och tillväxt, och från lekmannarevisionen föreslår vi att detta är en fortsatt prioriterad del av bankens verksamhet. Vi ser gärna att fler styrelsemedlemmar är närvarande vid medlemsträffarna, då det ger en viktig signal om preferens för och insikt om medlemsträffarnas betydelse.

Vi har tagit del av information om att styrelsen vill upphöra med att lämna krediter till juridiska personer. Vår bedömning är att det omöjliggör samarbete och utveckling av organisationer som står nära i JAK:s värdegrund och hållbarhetspolicy. Vi föreslår därför att kreditgivning till aktuella organisationer undantages, efter att styrelse och ledning gjort bedömning kredit är möjlig efter sedvanlig kreditprövning.

5 april 2025

Sten-Inge Kedbäck (ordinarie), Helena Bergli (suppleant)

Styrelsens proposition till stämman

En proposition är ett förslag från styrelsen till stämman om till exempel förändringar i föreningens stadgar eller reglemente. Det kan också handla om andra förändringar i föreningens interna rutiner som ska beslutas av stämman. Inga propositioner presenteras från styrelsen 2025.

Proposition om ändringar i kapitel 5 i Särskilda bestämmelser

13.1

Styrelsen föreslår stämman:

Styrelsen föreslår att stämman fattar beslut om ändring av Särskilda bestämmelser enligt följande:

Ø Avsnitt 5.2 stycke 4 med rubrik Valberedningens uppdrag får följande lydelse

Valberedningens uppdrag

Valberedningen ska till föreningsstämman lämna förslag till styrelseordförande, styrelseledamöter, Etikråd samt lekmannearevisorer. Valberedningen ska till stämman även lämna förslag till arvoden inklusive arvodesregler för alla förtroendevalda. På föreningens webbplats ska uppgift lämnas om hur medlemmar kan lämna förslag på lämpliga kandidater till olika förtroendeposter.

Ø Att avsnitt 5.1 stycke 5 med rubrik Förbereda och genomföra föreningsstämma får följande lydelse:

Förbereda och genomföra föreningsstämma

Styrelsen ansvarar för att förbereda och genomföra årlig föreningsstämma så att den tar de beslut som krävs av föreningen. På föreningsstämma ska styrelsen rapportera om händelser under det gångna

verksamhetsåret samt avlägga rapport om uppdrag från tidigare års föreningsstämmor. Styrelsen ska även ansvara för att motioner bereds och informera om den strategi med utgångspunkt från vilken kommande års verksamhet och budget planeras, samt lämna förslag till externrevisor.

Bakgrund

Valberedningens och styrelsens uppdragsbeskrivningar framgår av avsnitt 5 i bankens Särskilda bestämmelser. Enligt nuvarande formulering ska valberedningen lämna förslag på externrevisor för stämmobeslut. Upphandling av externrevisor kräver kunskap om upphandlingsförfarandet såväl som av de krav som måste ställas på den som föreslås som externrevisor. Det är även en process som lämpligen bör förankras i verksamhetens budget. Av praktiska skäl är det därför i praktiken styrelsen som genomför den årliga upphandlingen och därefter presenterar sitt förslag för valberedningen som i sin tur lägger fram förslaget på stämman. Bankens regelverk bör spegla den faktiska processen och stämman föreslås därför att besluta om att Särskilda bestämmelser ska ändras så att förslag på externrevisor lämnas av styrelsen för stämmobeslut, medan valberedningen fortsatt lämnar förslag på styrelseordförande, styrelseledamöter, Etikråd, samt lekmannearevisorer.

En motion är ett förslag från en medlem, eller flera medlemmar gemensamt, till föreningsstämman som till exempel avser ändringsförslag i föreningens stadgar eller reglemente. Det kan också handla om andra typer av förändringar i föreningens verksamhet som ska beslutas av föreningsstämman.

Etablera lokalavdelningar

JAK Medlemsbank är en kooperativ bank och har varit en folkrörelse. Numera är vi ett folkstillestånd, en samling oorganiserade medlemmar. Bankens tjänstemän och operativa ledning verkar inte ha varken ekonomi eller kapacitet för att mobilisera medlemmarna. Dessutom har banken ett svagt varumärke och lågt förtroendekapital pga det utbredda missnöjet över oförmågan att återbetala låneinsatser. Det enda vi har är medlemmar, och de använder inte ens banken! Bankledningen verkar dock positiv till medlemsengagemang. Däremot har de lokala kontaktpersoner som fanns på hemsidan tidigare avvecklats.

Det stöd vi engagerade medlemmar erbjuds är möjligheten att göra lokala e-postutskick samt ersättning för enkel fika i samband med utåtriktad/medlemsvärvande aktiviteter.

Detta är förvisso ett välkommet stöd men det viktigaste som behövs för att få fart på gräsrotsaktiviteterna är etablerandet av lokalavdelningar.

En grundbult i kooperativ verksamhet är folkbildning. Styrelsens medlemsutskotts arrangörsgrupp(?) har ordnat digitala träffar på olika teman som aktiverat medlemmar. Det är bra men otillräckligt för av ca 20 000 medlemmar deltar endast omkring 30. Att medlemmar träffas är avgörande för rekrytering av förtroendevalda till uppdrag i Banken.

Lokalavdelningarna ska ha stort självbestämmande i att utforma sin verksamhet med två huvudsakliga mål: värva medlemmar och inspirera till insättningar på sparkonton i banken. Dessutom löpande informera medlemsutskottet om sina aktiviteter. Exempel på aktiviteter är filmvisningar eller föreningsmotioner.

14.1

Samordnarens roll ska vara att fånga upp nya medlemmar, kanalisera medlemsinitiativ och underlätta lokalavdelningens organisering. Samordnaren förväntas inte själv ta initiativ eller aktivitetsansvar. Engagemang för Banken är den primära kvalifikationen.

Vi yrkar därför

- Att 1: Styrelsen ska utse ett medlemsutskott för hantering av frågor rörande medlemsaktiviteter.
- Att 2: medlemsutskottet bör bestå av minst två styrelseledamöter och minst två övriga medlemmar.
- Att 3: Styrelsen omgående uppdrar Medlemsutskottet att utse samordnare i lokalavdelningar.
- Att 4: minst tre samordnare ska ha utsetts och offentliggjorts per den 2025-06-30.
- Att 5: ytterligare minst sju samordnare utses och offentliggörs senast 31/8 och därefter kontinuerligt utökas.

2025-01-31

Simon Granath, Kerstin Lönngren, Eva Stenius

Styrelsens yttrande

Styrelsen uppskattar engagemanget och de konstruktiva förslag som framförs. Medlemsengagemang är en central del av JAK Medlemsbanks identitet, och vi delar uppfattningen om vikten av att stärka det.

Gällande att-sats 1 och 2: Vi har idag ett väletablerat ett medlemsutskott med två styrelseledamöter och arrangörsgrupp med styrelserepresentation som hanterar frågor rörande medlemsaktiviteter och spelar en viktig roll i att främja engagemang och dialog mellan

medlemmar och banken. Medlemsutskottet och arrangörsgruppen arbetar aktivt med att arrangera aktiviteter för att stärka gemenskapen bland medlemmarna. Detta inkluderar digitala träffar, möten med ambassadörer och andra initiativ som bidrar till medlemskapets värde och bankens långsiktiga mål.

Med anledning av motionen planerar vi att hålla en workshop inför stämman den 14 maj, kl. 19–20, där vi tar emot fler synpunkter och idéer om hur vi bäst kan stärka medlemsengagemanget framåt. Vi ser denna workshop som en möjlighet att gemensamt diskutera och vidareutveckla idéer som berör medlemsengagemanget.

Gällande att-sats 3-4-5 om att utse samordnare. Vi har ifrån verksamheten och styrelsen efterfrågat engagemang från medlemmar i form av ambassadörer. Medlemmar som är intresserade har erbjudits en introduktion, vi erbjuder detta fortsatt med möjligheten att få sina kontaktuppgifter publicerade på hemsidan precis som tidigare för att underlätta medlemskontakten. Tidigare kontaktuppgifter till lokala representanter togs bort efter att arrangörsgruppen genomfört en rundringning och konstaterat att de inte längre var aktuella.

Utifrån ovanstående anser styrelsen att motionen är besvarad. Motionen har dock väckt fler förslag på hur vi kan arbeta med att skapa medlemsengagemang och vi ser fram emot att fortsätta detta viktiga arbete tillsammans med medlemmarna på medlemsmötet den 14 maj.

Med vänliga hälsningar, Styrelsen för JAK Medlemsbank

- Styrelsen föreslår stämman att anse motionen besvarad.

Arvoderingsregler 2025

Vid årsstämman 2021 antogs en för föreningen ny arvoderingsmodell, på förslag från valberedningen.

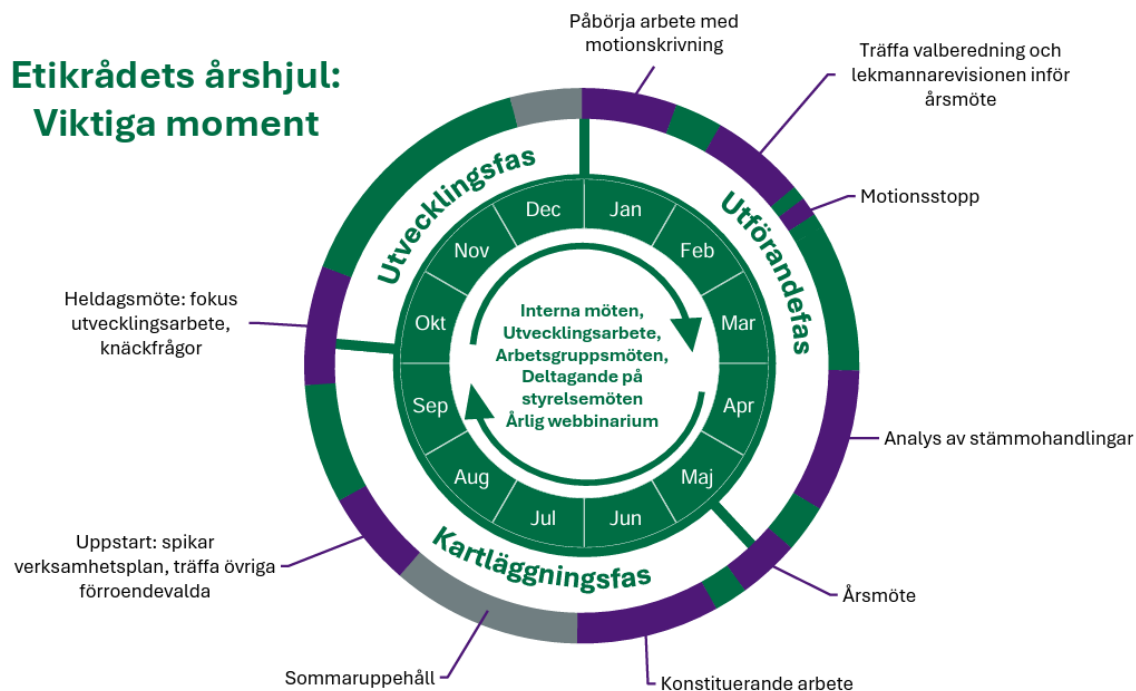
Modellen utgår från följande principer:

- arvodering i relation till arvoderingen av ordinarie ledamot i styrelsen
- För roller inom organen fastslås arvoderingen i relation till ordinarie ledamot i samma organ
- Arvoderingen baseras på en faktor i relation till index (PBB), och den beskrivs specifikt för ordinarie styrelseledamot
- För varje organ fastslås ordinarie ledamots
- Enhetlig arvodering för utskott, kommittéer och arbetsgrupper
- Utöver ovanstående eftersträvas även enkla siffror, och belopp avrundas uppåt.

		JAK 2025			JAK 2024			JAK 2023			
		PBB	Arvode	Mot förra	PBB	Arvode	Mot förra	PBB	Arvode	Mot förra	
Styrelse	Ordförande	1 x 2	2,94	172 872 kr	+ 4 410 kr	2,94	168 462 kr	+ 14 112 kr	2,94	154 350 kr	+ 12 250 kr
	Vice ordförande	1 x 1 1/4	1,8375	108 045 kr	+ 2 756 kr	1,8375	105 289 kr	+ 8 820 kr	1,8375	96 469 kr	+ 7 669 kr
	Ledamot	1 x 1	1,47	86 436 kr	+ 2 205 kr	1,47	84 231 kr	+ 7 056 kr	1,47	77 175 kr	+ 6 075 kr
	Arbetsgrupp	1 x 1/8	0,18375	10 805 kr	+ 276 kr	0,18375	10 529 kr	+ 882 kr	0,18375	9 647 kr	+ 747 kr
	Totalt			669 879	- 46 085 kr		715 964 kr	- 171 549 kr		887 513 kr	+ 123 213 kr
	Medel (u. Till.)										
Valberedning Lekm:revisor	Ordinarie	1/2 x 1	0,6125	36 015 kr	- 6 101 kr	0,74	42 116 kr	+ 3 528 kr	0,74	38 588 kr	+ 2 988 kr
	Suppleant	1/2 x 2/3	0,6125	36 015 kr	+ 7 938 kr	0,49	28 077 kr	+ 2 352 kr	0,49	25 725 kr	+ 2 025 kr
	Totalt			72 030	+ 1 838 kr		70 193 kr	+ 5 880 kr		64 313 kr	+ 5 013 kr
		Medel									
	Sammankallande	1/2 x 1 1/2	1,00	58 800 kr	- 4 373 kr	1,10	63 173 kr	+ 5 292 kr	1,10	57 881 kr	+ 4 581 kr
Etikråd	Vice sammankallande	1/2 x 1 1/4	0,8	47 040 kr	- 5 604 kr	0,91875	52 644 kr	+ 4 410 kr	0,91875	48 234 kr	+ 3 834 kr
	Ledamot	1/2 x 1	0,635	37 338 kr	- 4 778 kr	0,735	42 116 kr	+ 3 528 kr	0,735	38 588 kr	+ 2 988 kr
	Totalt			217 854	+ 17 805 kr		200 049 kr	- 21 830 kr		221 878 kr	+ 17 378 kr
		Medel									
	Sammankallande	1/4 x 1 1/2	0,55	32 414 kr	+ 827 kr	0,55	31 587 kr	+ 2 646 kr	0,55	28 941 kr	+ 2 241 kr
Nom:kommitté	Ledamot	1/4 x 1	0,3675	21 609 kr	+ 551 kr	0,3675	21 058 kr	+ 1 764 kr	0,3675	19 294 kr	+ 1 494 kr
	Totalt			118 850	+ 3 032 kr		115 818 kr	+ 9 702 kr		106 116 kr	+ 26 016 kr
		Medel									
	Sammankallande	1/8 x 1 1/2	0,28	16 207 kr	+ 413 kr	0,28	15 793 kr	+ 1 323 kr	0,28	14 470 kr	+ 1 070 kr
	Ledamot	1/8 x 1	0,18375	10 805 kr	+ 276 kr	0,18375	10 529 kr	+ 882 kr	0,18375	9 647 kr	+ 747 kr
	Totalt			27 011	- 9 840 kr		36 851 kr	+ 3 087 kr		33 764 kr	- 6 336 kr
	Totalt			1 105 624 kr	- 33 250 kr		1 138 873 kr	- 174 710 kr		1 313 583 kr	+ 165 283 kr
	Prisbasbelopp		58 800			57 300			52 500		
	Antagande antal poster i styrelsen:		6			6					
	Antagande antal poster i VB:		5			4					
	Antagande antal poster i etikrådet:		5			5					
	Antagande antal poster i lekm.revis:		2			2					
	Antagande antal poster i nom.kom:		2			2					

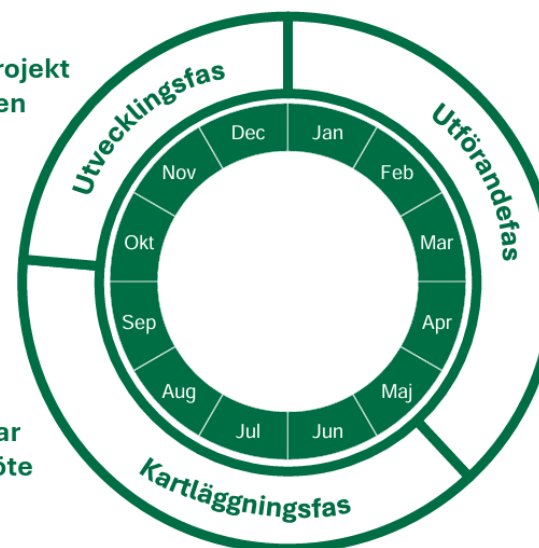
BILAGA 1- ETIKRÅDETS ÅRSHJUL

Etikrådets årshjul: Viktiga moment

Etikrådets årshjul: Viktiga dokument

- Utvecklingsprojekt
- Arbetsområden
- Tidigare mötesanteckningar
- Uppföljning årsmöte
- Årsspaning

- Motioner
- Stämmohandlingar

Bilaga 2 – Etikrådets årsspanning

Etikrådets årsspanning: Ekonomi

Djävulens advokat: Svårigheterna och farorna

- Starka ledare kan leda till diktatur
- Krig och konflikter riskerar att eskalera
- Levnadskostnader och fattigdom ökar snabbt
- Klimatkollaps med parallella globala kriser
- AI oöverskådliga risker och potential

Logik: Fakta

- Stora globala och inhemska ekonomiska skillnader
- Globalisering leder till monopol och motrörelser
- Ekonomi är en social överenskommelse, inte naturlag.
- Inflation kopplad till klimatkrisen och levnadskostnader ökar
- Kamp mellan konsumtionsökning och miljöaktivism

Emotion: Känslor och intuitioner

- Förändring är oundviklig och klasskamp återvänder
- Oro över krig, inflation, och matpriser
- Rädsla för framtiden, men optimism finns
- Kapitalism framkallar egoism och girighet
- Tillsammans kan vi förändra ekonomin

Optimism: Värdet och fördelarna

- Gräsrotsrörelser om postgrowth och dekolonisering
- Företag ibland mer hållbara än politiker.
- Ekonomiskt engagemang ger hopp
- Unga driver nytt ekonomiskt tänkande
- Samarbete och motrörelse mot nyliberalism

Kreativitet: Möjligheter och nya idéer

- JAK främjar alternativ ekonomi tillsammans med andra
- Återkomst av allmänningar och gemensam resursförvaltning
- Post-growth lösningar skapar hopp
- Lokala initiativ och ekonomier är avgörande.
- Implementera cirkulär ekonomi på alla nivåer

Etikrådets årsspaning: JAK

Djävulens advokat: Svårigheterna och farorna

- Risk att JAK blir som vanliga banker
- System som BankID och Swish binder oss till ekonomin vi vill motverka
- Medlemstapp på grund av skandaler och missnöje
- Haltande intern kommunikation leder till resursslöseri
- Konkurs riskeras i värsta fall.

Logik: Fakta

- JAK visar minusresultat och förlorar medlemmar
- JAK:s rykte har försämrats i media
- Konflikt mellan ekonomiska och filosofiska synsätt
- VD-byte
- Fokus på att öka medlemsantal och likviditet

Emotion: Känslor och intuitioner

- JAK identitet förändras, kanske närma sig Ekobanken
- Ovisshet men tillit att JAK överlever
- Risk för konkurs men potential till förbättring
- Ledningsgruppen visar ökad lyhördhet
- JAK organiserar förändring inom det befintliga systemet

Optimism: Värdet och fördelarna

- JAK förblir politiskt obundet
- Lärdomar från Danmark; behov av mer samarbete
- Forskning på nytta istället för vinst lyfts fram
- God medlemsaktivitet och växande rörelse
- Ny marknadsföring fokuserad på JAK värden

Kreativitet: Möjligheter och nya idéer

- JAK behöver skapa unioner med likasinnade organisationer
- Tydlig alternativ profil med etiska, gröna fonder och crowdfunding
- Ökad medlemsaktivering genom Ostroms designprinciper
- Delta i offentliga samtal och debatter om ekonomin
- Utveckla teknik och alternativ till Swish, främja folkbildning

OBSERVERA att denna swot inte utgör ett uttalande om bankens finansiella ställning utan enbart är ett fritt resonemang från etikrådet om vilka risker och möjligheter som hypotetiskt skulle kunna föreligga för banken inom olika områden. I etikrådets uppdrag ingår inte att bedöma och spekulera om verksamhetens ekonomiska ställning och framtida prognoser, och etikrådet har därför ingen annan insyn i verksamhetens ekonomi än vad som går att utläsa i offentligt publicerat material så som årsredovisning. Det är enbart bankens årsredovisning samt uttalanden från revisorer och ansvariga som utgör korrekt och avstämd information om bankens ekonomiska ställning vid var tid.

Bilaga 3 - JAKs identitet i ljuset av Ostroms essentiella designprinciper för allmänningar

Introduktion

Genom JAK's historia löper en tråd av engagemang - ett etiskt patos - för rättvis, långsiktigt hållbar fördelning av jordens resurser. Detta är syftet med JAK och kan ses som vår identitet. Identitet och resurs går hand i hand för oss som bank. Resursförvaltande ligger i vår identitet, i vårt väsen, liksom i alla banker. Vad som skiljer oss från andra banker är synen på vem resursen är till för.

Vi i JAK tänker att jordens resurser är något vi människor behöver hushålla med gemensamt. För oss själva, våra efterkommande och naturen som helhet. Ett privatkapitalistiskt kortsiktigt ekonomistiskt hållningssätt kring gemensamma resurser ser vi nästan som stöld.

Men en nyliberal ekonomistisk teori som har varit förhärskande i världen sen lång tid, säger att allmänningar är dömda på grund av människans egoism. I den teorin tror man att man enbart kan ta ansvar genom att äga själv.

Ostrom har med sin forskning visat att en allmänning inte alls behöver möta ett tragiskt öde utan antingen en stark statlig styrning eller en privatisering. Hon visade att under vissa omständigheter kan människan ta ett långsiktigt ansvar för en gemensam resurs. Dessa omständigheter sammanfattade hon i de 8 essentiella designprinciperna (8 CDP).

På vilket sätt kan man se likheter mellan JAK Medlemsbank och allmänningar, och kan vi ha nytta av den forskning som gjorts på detta område?

En allmänning är en resurs, som alla har rätt att använda. I första hand tänker man på en naturresurs; en skog eller en flod, som är till nytta för många, men som inte får exploateras för hårt om den ska vara hållbar. Penningsystem och bankväsende skulle kunna vara en allmännyttig resurs, men som vi vet är vissa mer gynnade

än andra och de nyliberala kapitalistiska spelreglerna är ohållbara för miljö och klimat.

Därför har JAK bildats för att vara till nytta för medlemmar och på sikt för alla som vill vara med, genom att driva bankverksamhet till självkostnad och bidra till ett rättvist och hållbart samhälle för människa och miljö.

Kooperativ, ekonomiska föreningar, stiftelser och sociala eller medarbetarägda företag ligger alla i den ekonomiska sektor som är privat, men inte styrd av vinstmaximering. Syftet med verksamheten är nytta. Just som allmänningen, där alla i bygden fick ha djur på bete och hämta ved.

Frågan

Vad skulle det innebära om vi i JAK skulle försöka tillämpa Ostroms 8 Core Design Principles för att bygga ett långsiktigt hållbart bankalternativ?

De åtta designprinciperna är:

1. Identitet
2. Gemensam resurs
3. Delaktighet i beslut
4. Intern kontroll
5. Korrigering av oönskade beteenden
6. Snabb och empatisk konflikthantering
7. Autonomi för grupp och individ
8. Samverkan eller federation

Vad skulle det innebära för JAKs identitet?

Ostroms forskning

Ostroms forskning rörde gemensamma resurser av mer eller mindre ändlig natur. Senare forskning har visat att principerna är giltiga för vilken typ av resurs som helst. Den grupp eller organisation som följer 8CDP får inte bara en större resiliens (motståndskraft och återhämtningsförmåga) i hanterandet av den gemensamma resursen. Människorna i den gruppen eller organisationen mår också bättre!

Senare forskning har också visat att det tycks vara så att om den 7e principen är tillräckligt stark, så kommer

de övriga att utvecklas av sig själv så småningom. Men utan den så händer ingenting. Den handlar om autonomi. Östoms utgångspunkt var autonomi för gruppen. Individens autonomi är också viktig. Kanske rent av väsentlig.

Den autonomi man har är alltid begränsad, eftersom man befinner sig i något slags sammanhang. Vilken autonomi man har handlar inte enbart om vilken autonomi man ges - utan också om i vilken mån man kan utnyttja sitt friutrymme. Det tänker vi i Etikrådet är viktigt att ha med sig när vi pratar om JAK som bank. En bankverksamhet är ju hårt reglerad av lagar och förordningar.

Varför har autonomi en sådan nyckelroll? Det är för att det handlar om möjlighet att ta ansvar.

Ansvar betyder att svara an. An betyder intill. Det engelska ordet för ansvar är "responsibility". Det är ett längre ord med fler delar. Re betyder åter. Spondere betyder binda, lova. Ability betyder förmåga. Ordet ansvar (answer) finns i engelska också, men betyder då bara svar. Den andra delen där betyder också att lova, förbinda sig. Av detta kan vi anta att "ansvar" betyder att lägga ett behov till sitt hjärta så att man betraktar det som sitt eget. När man lägger ett behov till sitt hjärta vill man behovstillfredsställelse. Detta behov kan vara mitt eget, någon annans eller något gemensamt. För att kunna svara an mot ett behov behövs bland annat möjlighet att agera efter eget huvud. Ordet "responsibility" ger oss även en hint om att den möjligheten också innebär skicklighet eller förmåga. Att göra goda saker av plikt frikopplar dig från ansvar. Ansvaret för behovstillfredsställelsen vilar nu istället hos den eller de som satt upp regeln eller utdelat ordern. Behovet är inte längre bundet till ditt hjärta. Du har däremot en skyldighet. Skyldighet hänger ihop med skuld. Det är en obehaglig känsla. Den vill man bli av med. Under skyldighet närs underdånighet och revolt. Det är inget som gynnar ett ansvarstagande för det gemensamma. Därför är autonomi avgörande.

Att tillämpa 8 cdp i JAK

Resurs och identitet har ett dialektiskt förhållande. En grupp samlas kring någonting. Detta någonting är gruppens främsta resurs. Denna resurs kan vara materiell (och kanske ekonomisk) till sin natur, men behöver inte vara det. Den kan vara immateriell som till exempel kunskap eller upplevelse. Berättelserna kring lägerelden kan betraktas som en gemensam resurs. Det är en resurs som ingår i identitetsbyggandet.

Men hur gör vi då?

Låt oss titta på designprinciperna en i taget och diskutera vad de innebär i praktiken för JAK.

1. Vår identitet

Till identitet hör också tillhörighet!

Vilka är vi och vad har vi för syfte? Etikrådet tänker att det faktum att vi tillsammans äger och driver en bank samtidigt som vi är kritiska till en tillväxtbaserad, linjär (=rovdraft av jorden) ekonomi skänker oss en unik möjlighet till identitet. Kan vi lära av idrottslags och företags identitetsskapande och identitetsframhållande aktiviteter? Varumärke? Färg? Ritualer?

Hur tar vi emot nya medlemmar? Hur vet de vilken förening de kommer till? Känner de sig välkomna?

En identitet som är internt förankrad i våra värden och kopplad till autonomi, där vi inte primärt definierar oss gentemot andra skapar möjlighet för cdp 8.

2. Gemensam resurs

Den allmänning vi har att förvalta. Vad är det? Vad består den av? Kan det vara flera saker? Det är bra om det kan förekomma diskussion kring dessa frågor. Jag tänker att banken (och personal med kompetens och material mm) är en självklar gemensam resurs. Men även medlemmarna och den aktivitet och kompetens som finns i medlemskåren! Både formellt organiserat och spontant. Är vår resurs rättvist fördelad? Är insatserna (i fråga om arbete, kompetens och pengar) också rättvist fördelade?

3. Delaktighet i beslut kring gemensamma angelägenheter

Hur fungerar vår demokrati?

4. Intern kontroll

Gör vi det vi har beslutat oss för att göra? Hur har vi koll på det? Det är gynnande om beslut kring hur vi ordnar vår internkontroll är demokratiskt välgrundade.

5. Korrigering av oönskade beteenden

Det här vill vi göra så lite av som möjligt. Men det är bra om vi är ordentligt överens om hur vi gör. Det är också bra om det är någon form av konsekvenstrappa. Men bäst är att förstärka önskade beteenden!

6. Snabb och empatisk konflikthantering

Konflikter finns alltid. Det behöver inte vara dåligt. Bara om de låser energi. Därför behövs en snabb hantering. För att kunna vara snabb är det bra om vi har diskuterat igenom och bestämt i förväg hur vi gör. I konflikter kommer människor lätt till skada. Därför behövs även att vi hanterar konflikten på empatiskt gott sätt.

7. Autonomi

Bara fria, självständiga människor kan ta ansvar. Autonomi är alltså en förutsättning för att kunna ta ansvar även för det gemensamma. Ostrom avsåg främst gruppens autonomi i

förhållande till omvärlden, men principen är giltig även på individnivå. Autonomi är kanske den svåraste principen att nå en samsyn kring. Att tänka kring autonomi väcker många känslor och funderingar. Det handlar också om tilltro till varandra.

För bankens del handlar det även om att hitta och ta det friutrymme som ändå finns bland alla lagar och regleringar. Så att vi kan agera efter våra värderingar. Autonomi för gruppen hänger nära ihop med cdp 1, medan individernas autonomi hänger ihop med möjligheterna till inkludering och delaktighet vilket kardinalt yttrar sig i cdp 3.

8. Samverkan utåt

Autonomi är inte att vara avskuren från omgivningen! Det är att kunna agera självständigt i sin omgivning, med sin omgivning. Självständigheten innebär att andras

identitet, värden eller förehavanden i sig inte hotar vår identitet (bara om det riktas mot oss - men det är en annan sak och nåt vår självständighet gör att vi har lättare att hantera). En autonomi och identitet som grundar sig i våra värderingar möjliggör samverkan och onödiggör konkurrens.

Avslutande kommentar

Etikrådet vill uppmuntra till fortsatt diskussion och reflektion runt möjligheten att stärka identitet (varumärke), delaktighet och långsiktigt engagemang i det gemensamma genom Ostroms 8 cdp.

Bilaga 4 - Frågan om gröna fonder i JAK

Etikrådets tankar och resonemang angående eventuella

Gröna fonder i JAK Introduktion

I särskilda bestämmelser står att Etikrådet ska belysa etiska och ideologiska frågeställningar med anknytning till JAK:s verksamhet. Vi ska ha en fristående och brobyggande funktion och genom folkbildning, möten och praktiska initiativ uppmärksamma och klargöra etiska dilemman, lämna råd och synpunkter samt främja samtal och reflektion om god banketik för ett hållbart samhälle.

I linje med ovan har vi gjort denna skrivelse, då vi ser att det finns en stor efterfrågan på produkten hållbara fonder idag, inklusive pensionsfonder. Skrivelsen är en samlad analys av fördelar, risker och några förslag.

Bakgrund

Situationen i JAK vid 2024 är fortfarande ekonomiskt pressad. Bankens ledning och förtroendevalda jobbar på olika sätt för att ta banken vidare in i framtiden, som en hållbar bank i alla avseenden. Det innebär att vi tittar på nya idéer för tjänster, produkter, kommunikation, folkbildning, styrning, deltagande och demokratisering.

I mars 2024, i samband med en workshop med styrelsen, väcktes frågan om hållbara fonder i JAK. Etikrådet har sedan dess valt att fokusera på att analysera den frågan, eller produkten utifrån ett etiskt perspektiv. Denna skrivelse är till stöd för ett eventuellt fortsatt arbete med hållbara fonder i JAK. Vi avser att presentera skrivelsen till medlemmar, styrelse och stämma 2025.

Problembeskrivning

Idag finns en stor efterfrågan på hållbara fonder. Vi bedömer att efterfrågan finns inom flera sfärer:

- 1) Vanligt sparande (placera överskott)
- 2) Pensionssparande

3) Gröna investeringar i den gröna omställningen

4) Spekulation (vilket JAK inte bedriver)

Utbudet av hållbara fonder är dock väldigt dåligt.

Många även inom finansbranschen är överens om att hållbara fonder knappt finns idag, och att det är mycket greenwashing.

“Om man ska komma nån vart med hållbarhetsfrågorna krävs att man gör egna riskbaserade bedömningar av informationen som finns om bolagen.

Det är så man kan tillföra mervärde som förvaltare.

Annars kan lika gärna en ansvarslös robot sköta jobbet.”

Jakob König, Fair Finance Guide, 2024

“Min rekommendation är att man struntar i hållbarhetsfrågan helt och hållet.”

Patrick Siegbahn, oberoende ekonom, Småspararguiden, 2023

I JAK tycker vi att hållbarhetsfrågorna är helt avgörande. Bara för att det är svårt kan vi inte kasta in handduken.

Konsekvensanalys

Här följer en sammanställning av fördelar och risker som Etikrådet har identifierat.

Fördelar

- Efterfrågan på hållbara fonder är väldigt stor. JAK skulle kunna växa och ta marknadsandelar i ett tidigt skede, samt få fler medlemmar med hjälp av denna produkt
- Med fler medlemmar skulle vi i längden kunna ha riktig påverkan i realekonomin, och i förlängningen även på hela finansmarknaden
- Tillgången på hållbara fonder är dålig. Många är överens om att det är svårt att uppnå långsiktig och verklig hållbarhet ens genom de "gröna fonder" som finns att tillgå idag (se källa nedan från SR)
- Hållbara fonder skulle kunna stärka demokratin på flera sätt:

- a) mer transparens skulle öka kunskapen och förståelsen för vad pengar gör (inklusive ens egna pengar)
- b) lokala fonder skulle förhoppningsvis kunna motverka att värden försvinner från mindre orter eller landsbygd
- c) pensionssparande skulle kunna ge utdelning inte bara i pengar, utan även en friskare planet och samhälle - förutsatt att JAK kan ta fram ett sätt att mäta hållbarheten i procent, poäng eller annan enhet som kan illustrera vad vi sparar, utöver avkastningen i pengar.

Risker och nackdelar

- Det finns i nuläget stora risker för Greenwashing inom så kallade hållbara fonder. Det beror på saker som t.ex:
 - a) att kravet på avkastning trumfar kraven på hållbarhet. I ett ekonomiskt system som kräver tillväxt (exponentiell dessutom) kan det bli svårt för verkligt hållbara fonder att konkurrera med övrigt fondutbud.
 - b) att fonder är svåra att överblicka, förstå och granska, pga dess komplexitet. Det kan kosta att anlita tillräckligt kompetent personal för regelefterlevnad och finansanalys.
- Svårt för medlem att sätta sig in i fonder individuellt då det är en tidskrävande process.
- Fonder kan locka fler medlemmar till banken, men pengarna skulle kanske kunna göra bättre nytta i andra konton (interna sparprodukter som ökar inlåningen) hos JAK snarare än i fonder.
- Risk för spekulation och räntedrivnen verksamhet. Med tanke på JAKs historia finns ett dilemma här, då JAK är grundat på räntefrihet. Hållbara fonder är en produkt som kan påminna om spekulation. Vi i Etikrådet ser en vikt i att tydligt skilja på sparande enligt punkt 1, 2, 3 i problembeskrivningen ovan och punkt 4, alltså spekulation. Vi uppfattar att JAK vill vara en bank för investeringar i realekonomin, och inte i spekulation. En risk är att JAK inte lyckas utveckla gröna

fonder (fria från spekulation eller räntedrivnen verksamhet) och då inte lever upp till medlemmarnas förväntningar och krav, vilket skulle kunna leda till ett medlemstapp.

Tankar runt en eventuell produkt

Etikrådet jobbar inte operativt med att ta fram bankprodukter. Vi har däremot 2 medskick, utöver de fördelar och risker som vi har lyft hittills, och de handlar om samarbetspartners (fondinnehåll) och mätbara mervärden (nyckeltal).

Samarbetspartners (fondinnehåll)

JAK skulle kunna erbjuda hållbart sparande i enlighet med punkt 1, 2, 3 i problembeskrivningen (reala investeringar i realekonomin) med koll på hela 'ägarkedjan'. Exempelvis investeringar i solcellsparker, gröna byggprojekt, vindkraft, vattenkraft, veganska fonder, utbyggnad av tågtrafiken och andra hållbara projekt.

Möjliga partners och innehåll i fonden:

JAK (Bundet sparande)

Ekobanken

ETC-spara (alla deras kategorier, framförallt bygg och sol) - <https://spara.etc.se/>

Trine - <https://trine.com/>

Hållbara företag

Lokala företag

Länsförsäkringar, Skandiabanken - om ett hållbart samarbete kan upprättas

COOP MedMera Bank

Sparbanker

Triodos Impact Strategy Funds (Danmarks hållbara bank Merkur erbjuder detta och inga andra fonder) - <https://www.triodos-im.com/>

KRAV

Svanen märkning

European sleeper -

<https://mailchi.mp/europeansleeper/dec-15573781?e=1c17e1de08>

Mätbara mervärden (nyckeltal)

Som del i detta arbete finns det behov att ta fram ett sätt att mäta och värdesätta hållbarheten, utöver avkastningen i pengar. Vi föreslår att ett sådant mått/nyckeltal tas fram i samarbete med exempelvis Fair finance guide, Climate hero eller annan organisation som jobbar med detta.

Avslutning

Etikrådet har analyserat eventuella hållbara fonder i JAK. Vi ser både fördelar och risker med en sådan produkt, vilket pekar på att det finns dilemman med att utveckla detta.

Den största fördelen ser ut att vara den stora efterfrågan som just nu finns för att placera pengar hållbart över tid. Ett exempel är Fund Your Mother-kampanjen, som haft stor framgång inom så kallad "finansiell aktivism". De största riskerna ser ut att vara risken för spekulation, samt utmaningen att kunna säkra kvaliteten på hållbarheten, det vill säga inte bidra till mer "greenwashing".

Etikrådet vill uppmuntra till fortsatt diskussion och reflektion runt möjligheten till hållbara fonder i JAK, hos medlemmar och ledning. Fördelar, risker och dilemman kan gärna undersökas vidare.

Reflektionsfrågor

Vi vill påminna om att detta inte är ett beslut som kan tas här utan behöver tas på ett årsmöte där alla medlemmar har möjlighet att uttrycka sig i frågan. Dock är det ett steg i den demokratiska processen att börja samtalen på ett medlemsmöte. För vidare reflektion har vi följande frågor som vi kan börja fundera på:

1. Ska JAK erbjuda de mest hållbara fonderna som finns på marknaden idag som ett steg på vägen mot en hållbarhetsförflyttning även om de har brister?
2. Vad tycker medlemmarna är viktiga kriterier för hållbarhet när vi väljer ut fonder? (Är det något som är absolut nej, är det något som är extra

viktigt, ska vi rikta in oss på fonder som investerar i något specifikt tex hållbar energi etc.?)

Postgång:

1. ER - utkast (intern)
2. MU och Lekmannarevisionen - feedback (internt)
3. Medlemmar (medlemsträff i slutet av februari samt jakmedlem.se)
4. Styrelsen - feedback (intern)
5. Stämman - ER justerar och lägger till stämmohandlingarna
6. G&G (extern allmän)

Referenser, data, länkar

<https://sverigesradio.se/artikel/sa-ska-du-tanka-kring-hallbara-fonder-patrick-siegbahn-svararpa-lyssnarfragor>

<https://www.di.se/hallbart-naringsliv/fonder-investerar-i-bolag-med-koppling-till-militarjunta/>

<https://sverigesradio.se/avsnitt/snabblanebolag-ger-jattelan-till-skuldyngda-personervinstgiriga>

<https://docs.google.com/document/d/1HezmViNdCHiKf6jCD3AVPz1sdUnEZhs2bUrklNIE/edit?tab=t.0>

JAK

MEDLEMSBANK

JAK Medlemsbank, Vasagatan 14

Box 216, 541 25 Skövde

Tel: 0500-46 45 00

Fax: 0500-46 45 61

jak@jak.se

jak.se

Årsredovisning 2024

JAK
MEDLEMSBANK

En annorlunda bank

JAK Medlemsbank är en idéburen bank med ca 17 000 medlemmar spridda över hela Sverige. Som medlem är du med och äger din bank där du har möjlighet att påverka de ekonomiska villkoren för både dig själv och andra.

Vi är en ekonomisk förening som bedriver bankverksamhet med syfte att främja våra medlemmars ekonomiska intressen samtidigt som vi verkar för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi. Vi prissätter våra produkter och tjänster efter bankens kostnader och det överskottsbehov som finns för att framtidssäkra verksamheten och den långsiktiga medlemsnyttan.

Innehåll

VD har ordet	4
Ordförande har ordet	5
Hållbarhetsrapport	6
GRI innehållsindex	10
Året i korthet	11
Förvaltningsberättelse	13
Fem år i sammandrag	18
Resultaträkning	20
Rapport över totalresultat	20
Balansräkning	21
Rapport över förändring i eget kapital	22
Kassaflödesanalys	23
Noter till de finansiella rapporterna	24
Styrelsens underskrift	65

VD HAR ORDET

Under året har banken genomgått en omfattande transformation med betydande kostnadsbesparingar samt effektivisering av verksamheten och utveckling av fler och bättre produkter och tjänster. Det är mycket glädjande att se den ständigt ökande tillströmningen av nya medlemmar som vill spara i banken och samtidigt bidra till ett hållbart samhälle.

Vi lever i en utmanande tid med geopolitisk osäkerhet och klimatkatastrofer som påverkar oss alla på ett eller annat sätt. Många känner uppgivenhet inför den utmaning vi står inför i den helt nödvändiga omställningen till ett hållbart samhälle, men den enskilde individen kan i allra högsta grad vara med och påverka genom att göra sin röst hörd, eller genom aktiva val som att placera sitt sparande hållbart. Fair Finance Guide, där JAK fortsatt rankas mycket högt för vårt hållbarhetslöfte, har t.ex. nyligen rapporterat att ytterligare en svensk storbank slutar ge lån till oljebolag efter protester från tusentals av de egna kunderna.

JAKs syfte är med andra ord ytterst relevant i dessa tider. Att det finns ett engagemang och en förändringsvilja i samhället ser vi inte minst på att antalet nya medlemmar i JAK ökar månad för månad. Vi ska inte sticka under stolen med att banken under flera år har haft minusresultat. Verksamheten behöver ställas om och anpassas till dagens förutsättningar. Bankverksamhet omgärdas av omfattande och ständigt tillkommande regulatoriska krav, och att upprätthålla regelefterlevnad vid var tid är kostnadsdrivande och kräver nyckelkompetenser. Behovet av digitalisering ökar vilket är resurskrävande både vad gäller personal och investeringar. Förändringar på marknaden och i omvärlden har till och från påverkat bankens affärsmodell negativt och försämrat bankens förutsättningar för lönsamhet, och vi behöver säkerställa att vår affärsmodell och vår verksamhet är både robust och flexibel nog att kunna hantera förändringar och påverkan utifrån.

Vi är ännu inte till fullo den bank vi vill vara, men steg för steg genomför vi de åtgärder som behövs för att göra en i många avseenden redan bra bank ännu bättre, uppnå långsiktigt hållbar ekonomi för både banken och våra medlemmar, och samtidigt ha en positiv påverkan på samhället i stort och nå vår vision om att vara den självklara banken för alla som vill bidra till ett hållbart samhälle för människa, miljö och ekonomi. Vi arbetar med produktutveckling och kostnadsbesparingar, tillför nya kompetenser, förbättrar digitala funktioner, och genom kommunikation, marknadsföring och samarbeten tydliggör och synliggör vi vad vi står för.

Samarbeten gör också att vi kan dela på kostnader, erbjuda våra medlemmar bra tjänster utan stora egna investeringar och bidra till ännu mer positiv påverkan på samhället i stort.

Vi har idag en mycket mindre organisation än tidigare men den är effektiv, att vi sålde bankens fastighet och numera hyr in oss på en mindre yta ger också kostnadsbesparingar och vi digitaliserar fler och fler delar i våra processer för att minska resursbehovet och därtill förenkla användningen av bankens produkter och tjänster för våra medlemmar. Det vi har åstadkommit de senaste åren har bland annat lett till att vi under både år 2023 och 2024 kunnat få tidsbegränsade tillstånd från Finansinspektionen att återbetala medlemsinsatser till de medlemmar som önskar få sin medlemsinsats återbetald, och därmed återuppta den återbetalningsprocess som tidigare varit pausad.

Jag har bara varit vd sedan i september och känner givetvis ödmjukhet för det ansvar och den utmaning som min roll innebär. Personligen tror jag inte på att driva förändring genom polarisering, utan jag tror på att föregå med gott exempel och samarbeta för ett enat samhälle, och det gör vi i JAK. Vår kooperativa form ger medlemmarna ett demokratiskt inflytande, vi vinstmaximerar inte och delar inte ut några vinster eller rörliga ersättningar utan återinvesterar alltid i verksamheten, och hållbarhet ska genomsyra allt vi gör. Jag är stolt över våra medlemmar, vår organisation och vårt viktiga syfte och jag hoppas att vi genom de förbättringar vi gör, och genom transparens och tydlig kommunikation, kan upprätthålla våra medlemmars förtroende.

Maria Bolin,
Verkställande direktör

ORDFÖRANDE HAR ORDET

FÖRST OCH FRÄMST vill jag tacka er medlemmar för förtroendet att få vara er ordförande. Jag har nu varit ordförande i ett år och i styrelsen i tre år, vilket har varit oerhört lärorikt. JAK Medlemsbank har under de senaste åren genomgått stora förändringar. Vi har nu produkter som är bättre anpassade för omvärldsförändringar, och vi arbetar hårt i styrelsen med att ytterligare förbättra vår beredskap för framtiden.

Det är oroligt i världen; räntan spås sjunka samtidigt som handelstullar nu införs. Ingen kan säga hur allt detta kommer att påverka en liten medlemsbank som JAK. Kooperativ har visat sig ofta klara utmaningar bra, och jag är oerhört tacksam för alla som bidrar, inklusive vår dedikerade personal och engagerade medlemmar.

Efter flera år i affärsbanker innan mitt uppdrag som ordförande i JAK Medlemsbank drivs jag av en övertygelse om att vi har en självklar plats på marknaden. Vi vänder oss till medlemmar som vill bidra till en hållbar värld. Förutom social och miljömässig hållbarhet är den ekonomiska hållbarheten viktig för vår trovärdighet. Vi kan nu visa att vi har vänt en negativ trend och att resultatet återhämtat sig efter de senaste årens arbete. Framför allt har den stora omorganisationen vi genomförde 2023 fått full effekt i mitten av 2024. Vi har slimmat organisationen, vilket har ställt stora krav på ledning och personal. Jag och styrelsen är tacksamma för alla insatser. Vi har lyckats vända trenden med minskande medlemsantal och minskad inlåning de senaste åren. Vi välkomnar alla nya medlemmar ombord på vår resa.

Under 2024 valdes två nya ledamöter in i styrelsen, Sophie Gripenberg och Daniel Söderberg, vilket gör att styrelsen nu består av totalt sex ledamöter. Vi fick under hösten en ny vd då Daniel Söderberg valde att gå vidare till ett annat jobb. Hans ersättare, Maria Bolin, hade arbetat några år i banken och har tagit sig an vd-rollen på ett utmärkt sätt.

Styrelsemöten har under året hållits både fysiskt och digitalt. De fysiska mötena har alternnerats mellan Skövde och Stockholm för att effektivisera arbetet och hålla kostnaderna för styrelsearbetet så låga som möjligt. Under året inrättade vi ett nytt utskott, Organisationsutskottet, som ska verka för att hitta möjliga samarbeten med andra finansiella organisationer och institut för att effektivisera och därmed minska kostnader.

Medlemsutskottet har under året anordnat digitala medlemsmöten som varit uppskattade inslag i JAK. Affärs- och Hållbarhetskommittén har drivit frågor om nya produkter samt strategiska frågor för att på ett bättre sätt synliggöra JAK på marknaden framöver.

Efter några år av minskat medlemsantal och minskad inlåning för JAK bröts trenden i andra halvan av året. Vi ser nu varje månad en tillströmning av medlemmar och inlåningsmedel. Detta har kunnat åstadkommas tack vare nya inlåningsprodukter med ränta samt lyckade marknadsföringskampanjer.

Det kommande året ser vi med tillförsikt på en tillväxt för en starkare bank som ska kunna bli en hållbar aktör på marknaden där medlemmarna ska kunna få ut mer av sin bank, JAK Medlemsbank.

*Bengt Adolfsson,
Styrelseordförande*

HÅLLBARHETSRAPPORT

JAK Medlemsbank ska verka för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi.

JAK Medlemsbank (JAK, Banken) startades i syfte att främja ekonomiskt samarbete mellan medlemmarna och utveckla en sparlåneverksamhet fri från vinstutdelning. Hänsyn till människor och miljö är en del av vår ideologi, vilket präglar vår syn på ekonomi och hantering av pengar. Det är medlemmarna som vid föreningens högsta beslutande organ, föreningsstämman, beslutar om föreningens ändamål. JAK är en öppen och demokratisk kooperativ bank och vår verksamhet grundar sig på Kooperationens principer som inkluderar medlemskap, demokrati, självständighet och samarbete. Banken har inga majoritetsägare, utan en medlem är en röst med samma möjlighet att påverka.

Bankens största möjlighet att påverka och bidra till ett hållbart samhälle är genom sin utlåning och annan löpande verksamhet. Utlåning sker endast med medel som lånats in från Bankens medlemmar - JAK lånar inte upp likviditet utanför medlemskretsen – och allt eventuellt överskott återinvesteras i verksamheten till medlemmarnas gagn. På det viset bidrar ett sparande i JAK till ett mer hållbart samhälle.

Under 2024 har JAK fortsatt och inlett nya samarbeten med likasinnade organisationer i syfte att främja varandras bidrag till en hållbar omställning. Vi strävar hela tiden efter att begränsa vårt eget klimatavtryck, bland annat genom att krävställa gentemot våra leverantörer, uppmuntra vår personal och våra medlemmar att välja hållbara alternativ för resa, kost och logi samt minska vår resursförbrukning i möjligaste mån, t.ex. genom kraftigt minskad pappersanvändning, färre postförsändelser och minskade transporter. År 2024 har vi beräknat CO₂-avtrycket från vår interna verksamhet. Under 2025 kommer Banken att fokusera på att utveckla produkter med en tydlig koppling till hållbarhet, samt skapa förutsättningar för en succesiv hållbarhetsförflyttning i vår befintliga produktportfölj. Genom att fortsätta och inleda nya samarbeten med likasinnade organisationer kan vi lyfta och främja varandras bidrag till en hållbar omställning och få mer kraft att påverka. Tillsammans kan vi göra en verklig skillnad och bidra till en mer hållbar framtid.

JAKS ARBETE I RELATION TILL FN:S GLOBALA MÅL

JAKs värdegrund – att verka för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi - utgår från de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och miljömässig. Detta innebär att resurser ska användas utan att förbrukas, att samhället är jämställt och jämlikt, samt en ekonomisk utveckling som inte medför negativa konsekvenser för den sociala eller miljömässiga hållbarheten. Dessa dimensioner får en konkret form i Agenda 2030, den universella agendan för hållbar utveckling som innehåller 17 globala mål som ska uppnås till år 2030. De globala målen genomsyrar JAKs produktutbud då Bankens största möjlighet att påverka och bidra till ett hållbart samhälle är genom sin utlåning och annan löpande verksamhet, men även genom vårt interna förhållningssätt till hållbarhet. I efterföljande avsnitt framgår vilka områden som är mest väsentliga för JAK och hur de globala målen kan kopplas till respektive område.

Verksamheten

Som bank är JAKs mest väsentliga påverkan den Banken bidrar till genom sin utlåning. Bankens utlåning syftar till att möta medlemmarnas behov, såsom lån till bostad eller lån till verksamheter som är i linje med vårt syfte.

JAK är certifierade som "Fossil Free" av BankGreen, vilket innebär att vi förbinder oss att inte finansiera nya projekt eller företag verksamma inom fossila bränslen och visar tydligt att vi tar aktiv ställning mot klimatförändringar samt arbetar för hållbara investeringar.

Vi erbjuder hållbarhetslån för medlemmar som vill låna till hållbara investeringar. Utlåning i JAK sker endast med från medlemmar inlånade medel

samt eget kapital. Den ränta som låntagare betalar baseras på de kostnader som Banken har för sin verksamhet samt det överskottsbehov som finns för att framtidssäkra verksamheten och den långsiktiga medlemsnyttan. Banken har varken vinstutdelning eller bonusar. Som del i vårt arbete för ekonomisk hållbarhet har vi som mål att vår verksamhet ska minska skuldsättningen i Sverige. Genom sparpoäng och en premiering av sparande, tillsammans med krav på amortering, verkar Banken för att stötta medlemmarna i att bygga en sund ekonomi.

Banken arbetar med folkbildning i syfte att bidra till omställningen till ett hållbart samhälle. Detta görs bland annat genom vår digitala nyhetssajt Grus & Guld, som bidrar med artiklar och omvärldsbevakning kring frågor såsom klimat, rättvis omställning, cirkulär ekonomi, landsbygdsutveckling, hållbar livsmedelsproduktion, varsamt skogsbruk och utveckling inom bank- och finanssektorn.

Motverkande av ekonomisk brottslighet

JAK arbetar kontinuerligt och med hög prioritet för att förebygga och motverka ekonomisk brottslighet så att verksamheten kan bedrivas sunt och säkert. Personal utbildas fortlöpande i frågor som rör penningtvätt, finansiering av terrorism, korruption och annan ekonomisk brottslighet. Banken deltar i samarbeten med andra mindre banker i syfte att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism. Banken finansierar inte vapen, krigsmateriel, pornografisk verksamhet, tobak eller droger. JAK beviljar heller inte lån till företag som avser att använda dem för spekulation, olaglig skatteplanering, placering i så kallade skatteparadis eller till mutor. JAK finansierar inget som bryter mot demokratiska metoder eller mot de mänskliga rättigheterna enligt FN:s konvention, Barnkonventionen och humanitärätten. Vårt ställningstagande för rättvisa och demokrati återfinns i Bankens särskilda bestämmelser.

JAK har tydliga riktlinjer att inte acceptera eller erbjuda gåvor, representation eller andra personliga fördelar som rimligen kan antas påverka en affärsuppgörelse. Bankens motverkande av korruption regleras i anvisningar för inköp vid jäv och rutin för avtal. Se närmare i hållbarhetspolicyn som finns på Bankens hemsida jak.se.

Jämställdhet

Banken har en nolltolerans för diskriminering på grund av bland annat kön, etnicitet, religion, sexuell läggning och politiska åsikter. Vid långivning till medelstora och stora företag beaktas t.ex. jämställda ledningsgrupper med riktmärket att inget kön skall vara överrepresenterat (mer än 60 procent) i styrelse och ledningsgrupp. Så långt det är möjligt strävar Banken efter att säkra inkludering i tillsättningar av egen styrelse och ledningsgrupp.

Internt arbete

JAK tillämpar 7 timmars arbetsdag för anställda. Alla medarbetare är anslutna till kollektivavtal med Fremia och Finansförbundet. Anställda har också tillgång till friskvårdstimme, friskvårdsbidrag och företagshälsovård. För att säkerställa att ingen anställd diskrimineras och för att kartlägga stressnivå, trivsel och engagemang i organisationen genomförs bland annat en skydds-
rond där skyddsansvariga går igenom verksamheten tillsammans med skyddsombud och andra

berörda arbetstagare, samt pulsmätningar av personalens mående. Resultatet av undersökningarna diskuteras på både team- och ledningsnivå och insatser har gjorts för att förbättra enskilda medarbetares arbetssituation.

Samarbeten

Bankens verksamhet grundar sig på kooperativa principer, vilket bland annat innebär att vi samarbetar med andra kooperativa verksamheter för att skapa större gemensam medlemsnytta. Banken har fortsatt samarbete med Mikrofonden. Genom att erbjuda vägledning, stöd och garantier för lån kompletterar och underlättar Mikrofonden Bankens arbete och kan möjliggöra finansiering för Bankens juridiska medlemmar med fokus på de som driver sociala företag i olika associationsformer.

Vi är även medlemmar i Hela Sverige ska leva och Svensk Kooperation, som på olika sätt främjar lokala initiativ och alternativa boendeformer, vilket möjliggör för fler att bo kvar och verka utanför storstadsregionerna.

2024 inledde JAK ett samarbete med CleanSea, en organisation dedikerad till att skapa rena hav och kustlinjer i Sverige genom att avlägsna plast och annat skadligt skräp. Inom ramen för initiativet "100 For The Ocean" har JAK adopterat viken Stocken, belägen längst västerut på ön Orust. Viken är särskilt utsatt för nedskräpning. CleanSea kommer att genomföra flera städningar av viken under 2024 och 2025. JAK och CleanSea att planerar att arrangera en medlemsträff där deltagarna tillsammans gör en gemensam städning i en eller flera utsatta vikar under 2025.

Bankens ledningsgrupp deltog på en Cleanup i oktober av viken Stocken, som JAK sponsrar via CleanSea, på ett lite annorlunda ledningsgruppsmöte.

Under 2024 har JAK fortsatt samarbetet med ClimateHero. Samarbetet innebär att JAK:s medlemmar kan mäta sitt klimatavtryck med hjälp av klimatkalkylatorn och få tips vad de själva kan göra för att minska sitt klimatavtryck och därmed göra en verklig påverkan. Med hjälp av vår klimatkalkylator har våra medlemmar åtagit sig till att banta ned sina klimatavtryck med 1100 ton CO₂.

Under 2024 deltog JAK i Nordens största digiloga hållbarhets-event som arrangeras av A sustainable tomorrow. Under 2025 kommer JAK att arrangera en egen hubb i Skövde tillsammans med partners och näringsidkare vars arbete är inriktat på hållbarhet i syfte att människor ska träffas och skapa förutsättningar för hållbara affärer som driver på omställningen mot ett hållbart samhälle.

Högt betyg i Fair finance guide

JAK fortsätter att vara en av två banker som ligger i topp i Fair Finance Guides granskning av svenska bankers hållbarhetslöften. Högst betyg får Banken för sitt hållbarhetsarbete inom områdena mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, biologisk mångfald, energi, skog, skatteflykt och korruption.

För att öka medvetenheten om finansbranschens roll i en hållbar omställning planerade JAK under hösten 2024 och arrangerade sedan en träff för hållbarhetsprofilerade influencers och hållbarhetsexperter i början av 2025. Jakob König från Fair Finance Guide presenterade sin senaste rapport. JAK berättade om sitt arbete och hur bankkunder kan påverka och bidra till hållbar omställning genom sina val av placeringar.

Efter planering under hösten 2024 anordnande JAK ett event på Norrsken i Stockholm med Jakob König som föreläsare, Sophie Gripenberg som moderator och Maria Bolin som gäst.

GHG-PROTOKOLLET OCH BANKENS UTSLÄPP

GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol) är den mest etablerade standarden för att mäta och rapportera växthusgasutsläpp. Det används globalt av företag och organisationer för att spåra och minska sina koldioxidutsläpp. JAK strävar efter att följa GHG-protokollet och mäter utsläpp från el, värme och kyla, från tjänsteresor, kost och logi samt kontorsmaterial. Banken inte gjort en fullständig analys utan har som ambition att göra detta. Företaget ZeroMission har anlåtats för beräkning av Bankens interna koldioxid-utsläpp.

GHG-protokollet delar in utsläpp i tre kategorier:

Scope 1 (direkta utsläpp): Utsläpp från källor som organisationen äger eller kontrollerar, t.ex. förbränning av bränsle i egna fordon eller värmepannor. JAK Har inga utsläpp i scope 1.

Scope 2 (indirekta utsläpp från energi): Inkluderar utsläpp från inköpt el, värme och kyla. Utsläppen från el och värme 2024 var 12,5 ton CO₂.

Scope 3 (övriga indirekta utsläpp): Indirekta utsläpp kopplade till verksamheten. Banken har inte gjort någon fullständig scope 3-analys utan har som ambition att göra detta. I scope 3 ingår Bankens utsläpp som härrör från tjänsteresor, kost och logi samt kontorsmaterial. Dessa utsläpp var 3,2 ton CO₂ år 2024.

KÖP AV CO₂-KREDITER

JAKs klimatavtryck 2024 från den interna verksamheten var 16 ton koldioxid. Siffran inkluderar utsläpp för el och värme, tjänsteresor, kost och logi, samt inköp av kontorsmaterial. I en fossilberoende ekonomi är det svårt att helt och hållet bli av med sitt klimatavtryck, men vi gör vårt yttersta för att begränsa det. Detta gör vi bland annat genom att minska vårt resande genom att hålla många möten på distans. Nödvändiga resor i första hand med tåg och annan kollektivtrafik. I vår dagliga verksamhet efterfrågar vi ekologiskt, lokalproducerat och rättvisemärkt i så stor utsträckning som möjligt.

För att ta ansvar för våra utsläpp har vi valt att köpa koldioxid-krediter i det Plan Vivo-certifierade projektet Scolel´te i Mexico via ZeroMission. Projektet är verksamt i områdena Chiapas och Oaxaca och syftar till att återbeskoga degraderade områden och arbeta med hållbart jordbruk. Genom att arbeta med lokala samhällen och småbrukare med underutnyttjade marker ges möjlighet till snabb återhämtning av avskogade områden. 60 procent av intäkterna går direkt till småbönderna. Projektet startade 1997 och har varit verksamt utan avbrott sen dess. Klimatkompensationen ska inte ses som en ersättning för klimatreducerande åtgärder, snarare vill vi ta ansvar och betala för de utsläpp vi har och som är svåra att undvika.

TAXONOMI OCH KOMMANDE RAPPORTERINGSSTANDARD

EU:s Taxonomiförordning för hållbara investeringar är ett gemensamt klassificeringssystem som tagits fram för att hjälpa investerare att identifiera och jämföra miljömässigt hållbara investeringar för att nå en definition av vad som är hållbart. För att en aktivitet ska klassificeras som grön så ska den väsentligt bidra till minst ett av sex fastställda miljömål, uppfylla särskilda minimikrav för hållbarhet och inte orsaka skada för något av de övriga miljömålen. Detta system kommer innebära en markant ökning i kravet på hur företag rapporterar om sin hållbarhet.

Från och med räkenskapsåret 2026¹ kan JAK komma att omfattas av det nya EU-direktivet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Direktivet innebär utökade krav på hållbarhetsrapportering och syftar till att öka transparensen kring företags miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade (ESG) påverkan. CSRD grundar sig i principen om dubbel väsentlighet, vilket innebär att företag ska redovisa både hur hållbarhetsfrågor påverkar verksamheten och hur verksamheten påverkar människor och miljö. Den nya standarden innebär att finansiella institut behöver rapportera hur stor andel av deras utlåning (Green asset ratio, GAR) och investeringar (Green investment ratio, GIR) som är i linje med EU:s taxonomi för hållbara investeringar. JAK erbjuder inte investeringstjänster utan har sin största inverkan genom sin låneverksamhet, varför det endast blir aktuellt att rapportera GAR. JAK ser kraven på implementering av en striktare och mer transparent redovisningsstandard som ett viktigt steg mot en mer hållbar bransch. För att ytterligare anpassa vår verksamhet till kommande regeländringar kommer JAK under 2025 att fokusera på att kartlägga utlåning och interna processer i linje med EU:s hållbarhetsmål.

EU:s sex miljömål:

1. Begränsning av klimatförändringar
2. Anpassning till klimatförändringar
3. Hållbar användning av vatten och marina resurser
4. Cirkulär ekonomi
5. Förebyggande av föroreningar
6. Skydd av biologisk mångfald och ekosystem

REDOVISNINGSPRINCIPER

Hållbarhetsrapporten ingår i Bankens årsredovisning 2024 och redovisningen är utförd med hänvisning till GRI-Standarderna. Underlaget är hämtat från Bankens interna finansiella system, styrdokument och medarbetarnas rapportering. Bankens föregående hållbarhetsrapport publicerades tillsammans med Bankens årsredovisning 2023. Ingen tredjepartsgranskning har gjorts av GRI-redovisningen.

KLAGOMÅSHANTERING AVSEENDE HÅLLBARHETSFRÅGOR

Inga klagomål avseende hållbarhetsfrågor inkom under året.

KONTAKTPERSON

Kontaktperson för hållbarhetsrapporten är ekonomichef Sofia Bild, som även är kontaktperson för frågor gällande årsredovisningen.

¹ I februari 2025 publicerade Europakommissionen flera förslag på regeländringar för att förenkla regelverk som rör hållbarhet. Förslagen innebär bland annat en uppskjuten tidsram gällande rapporteringskraven för företag som för närvarande omfattas av CSRD och som måste rapportera från och med 2026, till att istället träda i kraft 2028. Förändringarna är fortfarande på förslagsstadiet och kan komma att ändras i kommande förhandlingar.

GRI INNEHÅLLSINDEX

JAK Medlemsbank har rapporterat informationen som återfinns i detta GRI-index för perioden 2024-01-01 – 2024-12-31 med hänvisning till GRI Standarderna.

STANDARDUPPLYSNING	INDIKATOR	SIDA
Företaget och dess rapportering		
2-1	Detaljer om företaget	6, 13
2-2	Enheter som inkluderas i redovisningen	13
2-3	Redovisningsperiod och intervall	9
2-4	Förändring av information	Inga förändringar har skett jämfört med förra perioden.
2-5	Extern granskning	9
Verksamhet och anställda		
2-6	Aktiviteter, varumärke, produkter och tjänster	6-7, 13-14
2-7	Information om anställda	44-47
Styrning		
2-9	Styrelsens sammansättning	44
2-10	Val av styrelse	14
2-20	Process för att fastställa ersättning	Se Ersättningspolicy på jak.se
Strategi, policy och praxis		
2-22	Uttalande om strategi för hållbar utveckling	4
2-23	Policyåtaganden	Se Hållbarhetspolicy på jak.se
2-24	Integrering av policyåtaganden	Se Hållbarhetspolicy på jak.se
2-27	Regelefterlevnad	30
2-28	Medlemskap i organisationer	7
Intressentengagemang		
2-30	Kollektivavtal	7
Väsentliga områden		
3-1	Process för att definiera redovisningens innehåll och avgränsning	6
3-2	Frågor som identifierats som väsentliga	6
3-3	Hantering av väsentliga områden	Se Hållbarhetspolicy på jak.se
201-1	Skapat och fördelat ekonomiskt värde	11
205-1	Risker relaterade till korruption	7
302-1	Företagets egen energiförbrukning	8
404-2	Kompetensutveckling	7

SAMMANFATTNING AV VERKSAMHETSÅRET

Under 2024 har JAK sett en förbättring av rörelseresultatet jämfört med 2023 och årets resultat blev -2,3 miljoner kronor. Banken har genomfört betydande effektiviseringar i verksamheten som bidragit till att kostnaderna minskat med 7,6 % jämfört med 2023. Banken har genomfört flertalet aktiviteter för att öka inlåningen och attrahera nya medlemmar, vilket resulterat i att vi återigen kan erbjuda lån till våra medlemmar.

ENGAGEMANGET FÖR JAK som förening har varit starkt 2024 och våra åtta medlemsträffar har varit välbesökta. Vid träffarna har medlemmarna fått information om Banken och möjlighet att uttrycka sig. Vid några tillfällen bjöd vi även in externa föreläsare. JAK har under året ingått och utvecklat samarbeten med andra likasinnade organisationer för att nå ut till fler och för att skapa mervärde i medlemskapet.

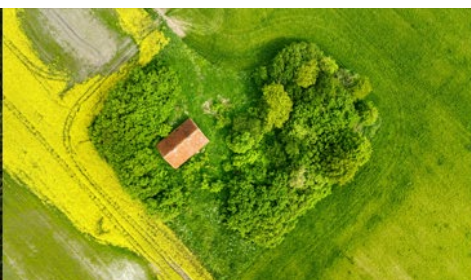
Under 2024 har Banken, liksom under 2023, ansökt om och erhållit ett tids- och beloppsbegränsat tillstånd från Finansinspektionen att överlåta medlemsinsatser, där en erlagd ny frivillig medlemsinsats kan ersätta befintlig medlemsinsats. Överlåtelser om 0,3 miljoner kronor har genomförts.

Verksamheten har fokuserat på att återfå långsiktig lönsamhet genom utveckling av nya attraktiva produkter såväl som genomförda kostnadsbesparingar. Banken har under viss tid haft en lånekö av personer som önskar låna av banken, och för att kunna tillmötesgå medlemmarnas behov har ett stort fokus varit att öka inlåningen. Genom att utveckla Bankens erbjudande och bland annat lansera inlåningsprodukter med ränta har medlemmarnas sparande ökat

under den senare delen av året, vilket medfört att vi nu återigen kan erbjuda lån till våra medlemmar.

JAK ser utmaningar i att upprätthålla de utlåningsvolymerna som krävs för kostnadstäckning och arbetar ständigt för att Bankens låneprodukter ska vara attraktiva och konkurrenskraftiga samt tydligt kopplade till hållbarhet. För att skapa förståelse för värdet av att spara och låna i en hållbar bank, framhävs och förtydligas hållbarhetsaspekten och påverkan på samhället genom synlighet och kommunikation, och även genom utveckling av nya produkter så som lanseringen av JAKs hållbarhetslån. Räntan vid var tid sätts huvudsakligen utifrån Bankens behov av kostnadstäckning och Banken strävar därför efter att hålla kostnaderna nere men samtidigt upprätthålla en god nivå av service och medlemsnytta. Eventuella överskott ska alltid återinvesteras i verksamheten.

TACK VARE ATT FLER och fler medlemmar väljer att spara och låna i JAK kan vi fortsatt arbeta med att stärka vår förening, arbeta för en långsiktigt hållbar ekonomi och öka medlemsnyttan och den positiva påverkan vi vill skapa för att klara omställningen till ett hållbart samhälle för alla.

ÅRETS SIFFROR I KORTHET

Uppgifter inom parentes avser föregående år

1 062 Mkr

Balansomslutning (1 183 mkr)

-2,3 Mkr

Årets resultat(-6,3Mkr)

1,1 mkr

Årets kreditförluster
(-0,6 mkr)

8,4%

Minskning av
räntenetto
under året

81,8%

Utlåning
/inlåningskvot
(85,9%)

7,6%

Minskning av operativa
kostnader under året

532

Nya medlemmar

8

Medlemsträffar

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen för JAK Medlemsbank med organisationsnummer 516401-9969 ("JAK" eller "Banken") lämnar härmed följande årsredovisning för Bankens verksamhetsår 2024, det tjugosjunde året som medlemsbank. Föregående års värden presenteras inom parentes och beloppen anges i tusentalkronor om inget annat uppges.

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

JAK Medlemsbank är en idéburen och demokratiskt styrd bank, utan vare sig vinstutdelning eller bonusar. Vi bedriver bankverksamhet som verkar för en hållbar utveckling för människa, miljö och ekonomi, med medlemmarnas ekonomiska intresse i fokus. Bankens kontor finns i Skövde. Verksamheten riktar sig till privatpersoner, företag och organisationer i Sverige. Kärnan i verksamheten utgörs av in- och utlåning samt grundläggande betaltjänster. Genom Kooperation erbjuds medlemmarna långsiktigt hållbara finansiella produkter och tjänster.

Syfte

Banken ska bidra till ett hållbart samhälle för människor, miljö och ekonomi genom att arbeta för en lägre skuldsättning i samhället och ett minskat resursuttag från miljön. Vi vill även utgöra ett alternativ till den traditionella bankmarknaden och visa på styrkan i en kooperativt ägd verksamhet där allt överskott återinvesteras i den egna verksamheten.

Kapital- och likviditetsförsörjning

Kapitalförsörjning avseende eget kapital sker genom överskott och genom medlemsinsatser. Likviditetsförsörjning sker genom inlåning från Bankens medlemmar. Likviditet lånas inte upp på marknaden utanför medlemskretsen. I den händelse att det uppstår likviditetsbrist skapas en kö för utlåningen (information om kösystemet finns på hemsidan jak.se).

Prissättning

Vi använder oss av en enkel och transparent prissättning som strävar efter att varje medlem ska bära de kostnader denne medför för verksamheten, utan möjlighet att förhandla. Räntan vid var tid sätts huvudsakligen utifrån Bankens behov av kostnadstäckning och Banken strävar därför efter att hålla kostnaderna nere men samtidigt upprätthålla en god nivå av service och medlemsnytta. JAK har varken vinstutdelning eller bonusar och allt eventuellt överskott återinvesteras i verksamheten.

Skuldfrihet

Vi rekommenderar alltid låntagaren att amortera så mycket som möjligt för att bli skuldfri inom en rimlig tid. Flera av våra produkter har sparkrav, som antingen kan uppfyllas före ett lån tas eller under tiden som lånet löper. Sparande under lånets löptid fungerar som ett bundet sparande och släpps efter att lånet slutamorterats samt i förekommande fall efter att sparpoängsbalans uppnåtts. I vår nya produktportfölj kan deltagande i bankens sparlånesystem göras genom att spara under lånetiden, betala en sparlättnadsavgift eller tillföra sparpoäng. Bindningstiden för sparandet kan variera under lånets löptid och återbetalning sker årligen enligt särskilda villkor. För mer information om sparlånesystemet, se Bankens hemsida jak.se.

Marknadsföring

JAK använder både traditionell annonsering samt andra mer långsiktiga aktiviteter för att marknadsföra Banken. Vad gäller traditionell annonsering syns vi genom annonskampanjer både på sociala medier och på digitala jämförelsetjänster. Förutom vårt eget publicerade innehåll har vi även vår egen levande digitala nyhetssajt: Grus & Guld. Sidan driver upp intresset och engagemanget för JAK och våra hjärtefrågor med djuplodande artiklar och intervjuer.

Medlemsengagemang

JAK är en medlemsägd bank och värdesätter det engagemang som finns hos våra medlemmar. Ett sätt som JAK tar tillvara detta engagemang är genom att arrangera medlemsträffar. Vid dessa träffar ges information om Banken och medlemmarna får en möjlighet att uttrycka sig. Vid vissa tillfällen bjuds även externa föreläsare in. JAK arbetar även med att stärka medlemsnyttan genom att erbjuda olika medlemsförmåner.

HÅLLBARHET

Hållbarhet utgör grunden i JAKs affärsmodell. En fördjupad redogörelse av Bankens hållbarhetsarbete lämnas i den hållbarhetsrapport som återfinns som en integrerad del av denna årsredovisning. Hänsyn till människa och miljö är en del av vår ideologi, vilket präglar vår syn på ekonomi och hantering av pengar. Utlåning i JAK sker endast med från medlemmar, inlånade medel samt eget kapital. Genom att uppmuntra till sparande skapas en trygghet för medlemmar som gör det möjligt att begränsa risken för osund skuldsättning. Vi arbetar kontinuerligt med att förebygga och motverka ekonomisk brottlighet och finansierar inte verksamheter verksamma inom krigsmateriel, vapen, pornografi, tobak eller droger.

JAKs mest väsentliga miljöpåverkan är den Bankens bidrar till genom sin utlåning. Bankens utlåning syftar till att möta medlemmarnas behov, såsom lån till bostad eller lån till verksamheter som är i linje med vårt syfte. För att hålla klimatavtrycket från utlåningen så begränsat som möjligt så finansierar inte JAK någon typ av fossil utvinning eller gruvindustri. Vi erbjuder hållbarhetslån för medlemmar som vill låna till hållbara bostäder och investeringar.

Taxonomi och nya rapporteringskrav

EU:s Taxonomiförordning för hållbara investeringar är ett gemensamt klassificeringssystem för vilka ekonomiska aktiviteter som får klassas som hållbara indelat i sex miljömål. Från och med räkenskapsåret 2026 kan JAK komma att omfattas av det nya EU-direktivet Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), vilket innebär utökade krav på hållbarhetsrapportering. Den nya standarden innebär att finansiella institut ska rapportera hur stor andel av deras utlåning (Green asset ratio, GAR) som är taxonomiförenlig. För en djupare förklaring, se sida 9.

STYRNING OCH ORGANISATION

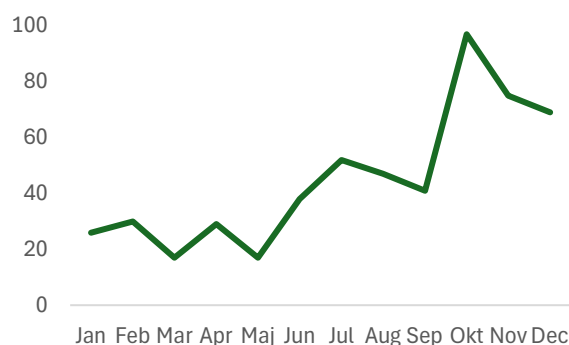
Föreningsstämman är Bankens högst beslutande organ. Varje medlem i JAK har rätt att närvara och rösta i besluten på stämman. Banken har inga majoritetsägare, utan en medlem är en röst med samma möjlighet att påverka. Föreningsstämman beslutar om föreningens övergripande styrdokument, stadgar och särskilda bestämmelser, samt utser förtroendevalda.

Styrelsen har det fulla och yttersta ansvaret för Bankens verksamhet och ansvarar för att tillse att Banken följer lagar och tillämpliga nationella och europeiska regelverk som reglerar Bankens verksamhet. Styrelsen beslutar årligen om de utskott som ska arbeta under året. Utskotten fungerar som beredningsorgan till styrelsens arbetsutskott, som ansvarar för beslutsunderlag till styrelsen. JAKs styrelse består av sex ledamöter och ordförande är Bengt Adolfsson. Styrelsen utser den verkställande direktören, som leder den operativa verksamheten i sju huvudsakliga avdelningar. Se jak.se för mer information och för aktuell organisationskarta.

MEDLEMSUTVECKLING

Under året har JAK maskinellt avslutat ett stort antal inaktiva konton, vilket utöver kostnadsbesparingar och effektivisering, även gett oss ett tillförlitligt underlag avseende vår faktiska medlemsbas och medlemmarnas efterfrågan på Bankens produkter och tjänster. Avsluten har medfört en reduktion av det totala antalet registrerade medlemmar, men vi har samtidigt sett en markant och stigande ökning av nya medlemmar som hittat till oss under den senare halvan av 2024. Det totala antalet medlemmar i JAK är 17 395 (20 589) stycken.

Antal nya medlemmar 2024

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

I början av året såg Banken minskade volymer av in- och utlåning, som delvis kunde förklaras av det allmänna ränteläget och att JAK under en tid har haft en kö av medlemmar som önskat låna i Banken. Eftersom JAK inte lånar upp likviditet på marknaden utanför medlemskretsen, har ett stort fokus under 2024 varit att öka inlåningsvolymerna för att kunna tillmötesgå våra medlemmars behov av lån. Under året lanserade JAK flera nya inlåningsprodukter med ränta, som marknadsfördes i olika kanaler. Produkterna togs emot väl och under senare delen av 2024 såg vi effekter i ökad inlåning och fler nya medlemmar. Den lånekö som funnits i JAK har därför kunnat elimineras och Banken har kunnat återuppta nyutlåningen.

I maj hölls årsstämman på Biograf Odeon i Kulturhuset i Skövde, i kombination med elektronisk uppkoppling. Vid stämman valdes två nya styrelseledamöter och Bengt Adolfsson valdes till ny styrelseordförande.

Samma månad erhöll Banken också ett tidsbegränsat tillstånd från Finansinspektionen att överlåta medlemsinsatser. Tillståndet medför att en erlagd ny frivillig medlemsinsats kan ersätta en befintlig medlemsinsats. Under året har Banken överlåtit insatser om 0,3 (0,6) miljoner kronor. Ett av målen med att nå full kostnadstäckning är att kunna överlåta fler insatser framöver.

Under 2024 har JAK med glädje noterat ett ökat intresse för att engagera sig i föreningen av både trogna och nya medlemmar. De åtta medlemsträffar som hållits under året har varit välbesökta och allt fler medlemmar har tillkommit vid varje möte. Vi har haft informationsträffar där Banken gått igenom aktuella ekonomiska rapporter samt träffar med externa föreläsare och samarbetspartners som till exempel organisationen "Weall Sweden". Medlemsutskottet har arbetat med att skapa intresse för att engagera medlemmar till att bli JAK Ambassadörer och arbetet fortsätter under 2025. Arrangörsgruppen avslutade 2024 med en uppskattad julkapp i form av en digital visning av filmen "Outgrow the system".

Utöver medlemsträffar har Banken även arbetat med att skapa mervärde i medlemskapet genom att erbjuda medlemsförmåner. Ett samarbete har inletts med Familjens Jurist, som erbjuder JAKs medlemmar rabatt på flera juridiska tjänster. Bankens samarbete med Climate Hero har fortsatt även under 2024, där våra medlemmar har tillgång till vår "Klimatkalkylator" för att beräkna sitt klimatavtryck och få tips på aktiviteter för att sänka det. Under vintern lanserades även vårt månatliga nyhetsbrev "Gröna Vägen", som belyser det senaste inom hållbarhet och ekonomi.

Under året har Banken genomfört omfattande effektiviseringar och kostnadsbesparingar med omförhandling och uppsägning av avtal. De uppsägningar av en tredjedel av personalstyrkan som JAK tvingades genomföra på grund av arbetsbrist 2023 har resulterat i minskade personalkostnader 2024. I juli sålde Banken fastigheten i Skövde och försäljningen genererade ett överskott vilket påverkade intäkterna positivt. Under året har även avtal tecknats med en ny inkassopartner. Syftet är att uppnå en strukturerad, säker och kostnadseffektiv process. Men med bibehållet fokus på individuella lösningar avseende avbetalningsplaner och pantrealisation där så blir nödvändigt.

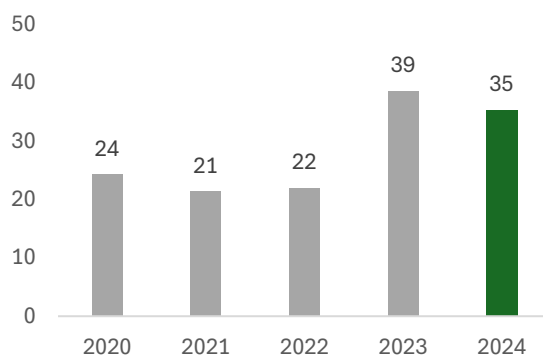
I september tillträdde ny vd Maria Bolin efter att före detta vd Daniel Söderberg lämnat sin post på egen begäran. Samma månad gick även Bankens ekonomichef i pension. Ny ekonomichef rekryterades internt och tillträdde i december.

Under hösten genomförde Banken två räntesänkningar på JAK Bolån och lanserade under samma period ett hållbarhetslån. JAK ser utmaningar i att upprätthålla den nivå av utlåning som krävs för att nå kostnadstäckning och arbetet med att skapa attraktiva och konkurrenskraftiga produkter med en tydlig koppling till hållbarhet är ett fortsatt fokusområde 2025.

RESULTAT

Årets resultat uppgick till -2,3 (-6,1) miljoner kronor. Räntenettet minskade med 8,4 procent och uppgick till 35,4 (38,6) miljoner kronor. Minskningen beror främst på ändrat ränteläge samt att Banken under stora delar av året haft lånekö.

Räntenetto (mkr)

Kostnader före kreditförluster uppgick till 48,6 (52,6) miljoner kronor. Minskningen beror på Bankens pågående effektiviseringsarbete. Årets kreditförluster var -1,1 (0,6²) miljoner kronor.

EKONOMISK STÄLLNING

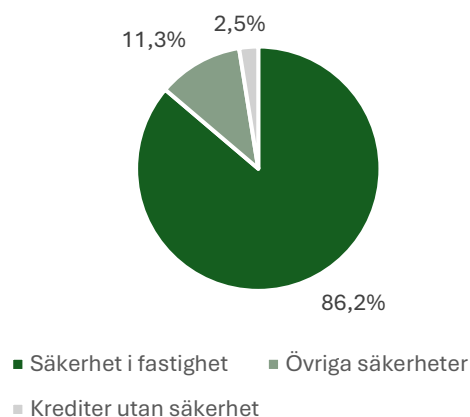
Balansomslutningen uppgick vid årets slut till 1 061,7 (1 183,2) miljoner kronor. Bankens egna kapital uppgick till 107,5 (109,8) miljoner kronor med en soliditet på 10,1 (9,3) procent.

UTLÅNING

Den totala utlåningen till medlemmar, efter avdrag för kreditreserveringar för förväntade kreditförluster och inklusive upplupna räntor, uppgick till 773,5 (920,3) miljoner kronor. Utvecklingen kan förklaras av det allmänna ränteläget, samt att JAK under en stor del av året inte haft möjlighet till nyutlåning och att fokus därför legat på att öka inlåningen i Banken. JAK har inte längre någon lånekö och vi kan återigen erbjuda våra medlemmar bolån och hållbarhetslån.

Nyutlåningen 2024 var 19,8 (68,7) miljoner kronor och snittlånet var 0,2 (1,1) miljoner kronor. Den största delen av Bankens utlåning består av bolån med säkerhet i fastighet.

Fördelning utlåning (procent)

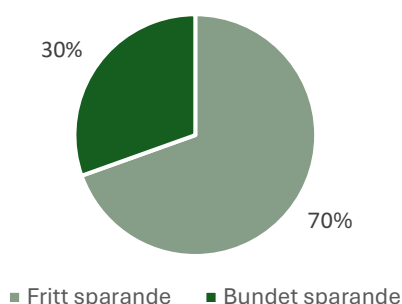
² Återförda kreditförluster har under de senaste åren gett positiva resultat. Läs mer i [Not 11 Kreditförluster, netto](#).

INLÅNING

Den totala inlåningen från medlemmar, inklusive upplupna räntor, uppgick till 945,1 (1 062,7) miljoner kronor. Minskningen var stor i början av året, men på grund av JAKs lansering och marknadsföring av ett flertal nya inlåningsprodukter med ränta så har vi sett en vändning av denna utveckling. Under senare delen av året såg vi en markant ökning av inlåningen i Banken.

Det bundna sparandet ökade med 18,8 procent under året och det fria sparandet minskade med 19,9 procent. Förflyttningen mot bundet sparande kan förklaras av det ökade intresset för Bankens nya fast-räntekonton med bindningstid 3, 6 och 12 månader.

Fördelning inlåning (procent)

LIKVIDITET OCH PLACERINGAR

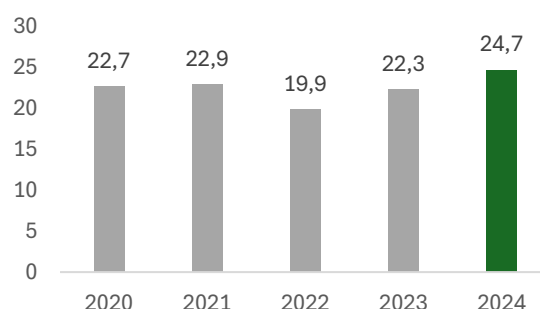
Likviditet som inte lånas ut till medlemmar placeras i certifikat och obligationer utgivna av stat, kommun, företag och kreditinstitut. Likviditet finns också på konton hos andra banker, hos Riksbanken och på skattekontot. Placeringarna sker med låg risk och endast i svenska kronor.

Det finns krav på att alla banker ska ha tillräckligt med likvida tillgångar för att klara verkliga och simulerade kassautflöden under trettio dagar och Bankens likviditetsreserv ska enligt interna regler vara minst 10 procent av inlåningen. Kvoten utlåning i förhållande till inlåning uppgår till 81,8 (85,9) procent. Likviditetstäckningsgraden (LCR) var vid utgången av året 863 (839) procent och den stabila nettofinansieringskvoten (NSFR) var 181 (170) procent. Lagstadgade krav för LCR och NSFR är 100 procent, vilket innebär att lagkraven uppfylls med god marginal. Uppföljning av likviditeten sker dagligen. Stresstester och prognoser för likviditet genomförs löpande och även i Bankens Interna kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU).

KAPITALBAS – KAPITALRELATION

Bankens kapitalbas uppgår till 98,2 (98,9) miljoner kronor. För kreditrisk används schablonmetoden och för operativ risk tillämpas basmetoden. Banken har en kapitalbas som överstiger det lagstadgade minimikapitalkravet, inklusive kapitalkrav för kapitalkonserveringsbuffert och kontracyklisk kapitalbuffert. Kapitalbasen täcker även kravet för ytterligare identifierade risker i verksamheten, vilket utvärderas Bankens IKLU. IKLU-processen är ett verktyg som säkerställer att Banken på ett tydligt och korrekt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker Banken är exponerad för samt gör en bedömning av det interna kapitalbehovet i relation till detta. Läs mer i [Not 32](#) Kapitaltäckning.

Total kapitalrelation (%)

RISKHANTERING

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten fastställer styrelsen, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Banken, styrdokument för verksamheten. Risker och osäkerhetsfaktorer i Bankens verksamhet utgörs av kreditrisk, likviditetsrisk, ränterisk och av operativa risker som kan sammanfattas av intjäningsrisk, regelefterlevnadsrisk och risk för fördröjd återbetalning av medlemsinsatser. Läs mer nedan samt i [Not 3](#) Riskhantering.

RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Lönsamhet

Banken har visat ett underskott de senaste sex åren. Det innebär att Banken inte har haft full kostnadstäckning, vilket minskat det egna kapitalet. Den risk som föreligger är att JAK inte lyckas uppnå överskott och att detta leder till att Banken inte kan genomföra de investeringar och hålla den kompetens som krävs i den snabbt föränderliga branschen som Banken verkar i, med förlorat förtroende som följd. Ett omfattande transformationsarbete pågår för att se över kostnader, prissättning, villkor på produkter och tjänster, försäljning, marknadsarbete samt samarbeten.

Likviditetsrisk

Utlåningen i Banken består endast av medlemmars inlånade medel. Detta innebär att det föreligger en risk för likviditetsbrist i den händelse att inlåningen minskar kraftigt. Tillgången till långfristig finansiering är avgörande för att på ett fullgott sätt hantera likviditetsrisken. För att möta detta har Banken etablerat ett upplåningssystem där Bankens utlåningsprodukter kombineras med bundet sparande.

Kreditrisk

Kreditrisken är den största risken i banken vilken uppstår om låntagare inte klarar av att betala sina lån och att Banken därmed riskerar kreditförluster. En mycket stor andel av bankens totala kreditportfölj är säkerställd mot säkerheter i fastigheter och bostadsrätter.

Nya regelverk och omvärldsförändringar

Nya omfattande och komplexa regelverk och en allt snabbare digital utveckling på bankmarknaden utgör stora utmaningar för JAK som liten bank. Risker som föreligger omfattar bland annat Bankens kapacitet att öka medlemsnyttan för att fortsatt vara ett aktuellt bankalternativ för våra medlemmar och samtidigt följa med i den snabba regulatoriska och digitala utvecklingen.

INSATSBELOPP

På grund av Bankens resultat de senaste åren har återbetalning av medlemsinsatser inte kunnat ske. När Banken befinner sig i ett normalläge med full kostnadstäckning ska låneinsatser och frivilliga överinsatser regelbundet återbetalas eller överlåtas, efter intern prövning och tillstånd från Finansinspektionen. Sedan 2022 är det frivilligt att erlagga en överinsats i samband med att ett lån tas och låntagaren erhåller då en ränterabatt. De medlemsinsatser som normalt skulle ha återbetalas under 2024 avser låneinsatser och överinsatser kopplade till lån som slutbetalats under perioden december 2022 till november 2023 och uppgår till ett belopp om 6,7 miljoner kronor.

Banken har sedan 2023 en modell för överlåtelse av insats från medlem till medlem. Syftet med denna nya modell är att insatskapitalet ska ligga intakt över tid samtidigt som Banken möjliggör för medlemmar som väntar på återbetalning av insats att återfå denna genom en överlåtelse till en medlem som ska erlagga insats. För att överlåta insatser krävs att Banken ansöker om och erhåller tillstånd från Finansinspektionen. Tillståndet är tids- och beloppsbegränsat. Under 2024 gjordes överlåtelser om 0,3 miljoner kronor.

Bedömning av möjligheterna till återbetalning och överlåtelse görs i Bankens IKLU. Bedömer ledning och styrelse att det finns utrymme för återbetalningar och överlåtelser ska en ansökan lämnas till Finansinspektionen om att få tillstånd att återbetala alternativt överlåta insatser inom ramen för detta utrymme. Efter erhållet tillstånd från Finansinspektionen sker överlåtelse och återbetalning i turordning där de som väntat längst återfår sin insats först. För mer information se [Not 26](#) Eventualförpliktelser.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Det oförutsägbara världsläget med geopolitisk osäkerhet och klimatförändringar gör att allt fler människor är noggranna med var deras pengar placeras och hur de används. I denna kontext spelar JAK en viktig roll genom att inte finansiera till exempel fossil utvinning, krigsmateriel eller verksamhet som bryter mot demokratiska principer. Vår kooperativa form ger medlemmarna ett demokratiskt inflytande och hållbarhet ska genomsyra allt vi gör.

Återgång till lönsamhet samt utveckling av affären med förnyelse av produkt- och tjänsteutbud kommer fortsatt att vara i fokus under 2025. Bankverksamhet omgärdas av omfattande och ständigt tillkommande regulatoriska krav, och att upprätthålla regelefterlevnad vid var tid är kostnadsdrivande. Behovet av digitalisering ökar vilket är resurskrävande både vad gäller personal och investeringar. Under 2025 kommer vi fortsätta vårt arbete med produktutveckling och kostnadsbesparingar, tillför nya kompetenser och förbättra digitala funktioner. Fokus kommer också ligga på att tydliggöra och synliggöra vad JAK står för, genom ökad kommunikation, marknadsföring och samarbeten. Samarbeten gör också att vi kan dela på kostnader, erbjuda våra medlemmar bra tjänster utan stora egna investeringar och bidra till ännu mer positiv påverkan på samhället i stort.

FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV ÅRETS RESULTAT

Styrelsen föreslår för stämman att årets resultat överförs till reservfonden enligt följande:

(kr)	
Årets förlust	-2 280 075
Överföring till reservfond	-2 280 075

Styrelsens bedömning är att Bankens egna kapital så som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risk. Vad beträffar JAKs resultat och ställning i övrigt så hänvisas till de efterföljande resultat- och balansräkningarna med tillhörande noter.

FEM ÅR I SAMMANDRAG

NYCKELTAL	2024	2023	2022	2021	2020
Utveckling					
Utlåning ³	773 535	920 338	1 025 695	703 068	739 777
Förändring under året, %	-16,0 %	-10,3 %	45,9 %	-5,0 %	-9,4 %
Inlåning	945 086	1 062 728	1 246 204	1 310 752	1 367 678
Förändring under året, %	-11,1 %	-14,7 %	-4,9 %	-4,2 %	-4,4 %
Kvot inlåning/utlåning, %	81,8 %	85,9 %	81,6 %	52,8 %	53,0 %
Kapital					
Soliditet (beskattat eget kapital + 78,6 % av obeskattade reserver i % av balansomslutningen)	10,1 %	9,3 %	8,7 %	7,5 %	7,4 %
Kärnprimärkapitalrelation, %	24,7 %	22,3 %	19,9 %	22,9 %	22,7 %
Total kapitalrelation, %	24,7 %	22,3 %	19,9 %	22,9 %	22,7 %
Resultat					
Rörelseresultat/volym av in-och utlåning (rörelseresultat i % av volym)	-0,1 %	-0,3 %	-0,5 %	-0,5 %	-0,4 %
Avkastning totala tillgångar (Årets resultat i % av balansomslutning)	-0,2 %	-0,5 %	-0,9 %	-0,7 %	-0,5 %
K/I-tal före kreditförluster ⁴ (kostnader/intäkter)	1,13	1,15	1,40	1,39	1,18
K/I-tal efter kreditförluster (kostnader inkl. kreditförluster/intäkter)	1,16	1,13	1,39	1,34	1,18
Kreditförluster					
Kreditförlustnivå (kreditförluster i % av ingående balans för utlåning till allmänheten)	0,1 %	-0,1 %	-0,0 %	-0,2 %	-0,1 %
Övriga nyckeltal					
Medelantal anställda	24	32	31	28	29
Antal medlemmar ⁵	17 395	20 589	22 794	23 874	26 104

³ Justerade balanser för referensår, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

⁴ Intäkter och kostnader av engångskaraktär ingår inte i beräkningen av K/I-talet.

⁵ Under 2024 har JAK maskinellt avslutat ett stort antal inaktiva konton. Se mer under "Medlemsutveckling" i förvaltningsberättelsen.

RESULTAT- OCH BALANSRÄKNINGAR	2024	2023	2022	2021	2020
Resultaträkning					
Räntenetto	35 381	38 606	22 022	21 353	24 334
Erhållna utdelningar	0	0	38	52	0
Provisionsnetto	407	492	-31	599	919
Nettoresultat av finansiella transaktioner	513	0	-58	0	0
Övriga intäkter	11 152	6 737	9 264	7 698	8 859
Summa intäkter	47 453	45 835	31 235	29 702	34 112
Allmänna administrationskostnader	-42 315	-46 482	-39 162	-36 455	-36 894
Övriga rörelsekostnader ⁶	-6 269	-6 083	-4 525	-4 805	-5 861
Summa kostnader före kreditförluster	-48 584	-52 565	-43 687	-41 260	-42 755
Kreditförluster	-1 149	614	200	1 400	878
Summa kostnader	-49 733	-51 951	-43 487	-39 860	-41 877
Rörelseresultat	-2 280	-6 116	-12 252	-10 158	-7 765
Skatter	0	0	0	0	0
Årets resultat	-2 280	-6 116	-12 252	-10 158	-7 765
Balansräkning					
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	53 591	47 539	99 904	28 780	90 691
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	80 385	80 669	96 088	96 504	97 017
Utlåning till kreditinstitut	117 150	98 637	106 625	225 010	172 681
Utlåning till allmänheten ⁷	773 535	920 338	1 025 695	703 068	739 777
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	19 904	14 019	14 081	50 406	70 649
Aktier och andelar	3 723	4 344	5 019	4 596	5 102
Materiella och immateriella tillgångar	6 743	11 899	12 727	14 046	15 262
Övriga tillgångar ⁸	2 950	2 222	10 836	301 193	292 237
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ⁹	3 692	3 492	3 594	3 577	3 204
Summa tillgångar	1 061 673	1 183 159	1 374 569	1 427 180	1 486 620
Skulder till kreditinstitut	3 126	1 955	1 666	1 960	1 760
Inlåning från allmänheten	945 086	1 062 728	1 246 204	1 310 752	1 367 678
Övriga skulder	2 444	2 769	2 533	2 899	3 225
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3 538	5 866	5 224	4 555	4 472
Avsättningar	19	8	24	9	70
Summa skulder	954 213	1 073 326	1 255 651	1 320 175	1 377 205
Eget kapital	107 460	109 833	118 918	107 005	109 415
Summa skulder och eget kapital	1 061 673	1 183 159	1 374 569	1 427 180	1 486 620

⁶ Inklusive avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar.

⁷ Justerade balanser för referensår, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper

⁸ Inklusive aktuell skattefordran.

⁹ Justerade balanser för referensår, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper

RESULTATRÄKNING

1 JANUARI–31 DECEMBER	NOT	2024	2023
Ränteintäkter beräknade enligt effektivräntemetoden		38 603	41 025
Räntekostnader		-3 222	-2 419
Räntenetto	4	35 381	38 606
Provisionsintäkter	5	2 347	2 376
Provisionskostnader	6	-1 940	-1 884
Nettoresultat av finansiella transaktioner	7	513	0
Övriga rörelseintäkter	8	11 152	6 737
Summa rörelseintäkter		12 072	7 229
Summa räntenetto och rörelseintäkter		47 453	45 835
Allmänna administrationskostnader	9	-42 315	-46 482
Avskrivningar på immateriella och materiella anläggningstillgångar	18, 19	-1 844	-1 770
Övriga rörelsekostnader	10	-4 425	-4 313
Summa kostnader före kreditförluster		-48 584	-52 565
Resultat före kreditförluster		-1 131	-6 730
Kreditförluster, netto	11	-1 149	614
Rörelseresultat		-2 280	-6 116
Skatt på årets resultat	12	0	0
Årets resultat		-2 280	-6 116

RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT

1 JANUARI–31 DECEMBER	2024	2023
Årets resultat	-2 280	-6 116
Övrigt totalresultat	0	0
Årets totalresultat	-2 280	-6 116

BALANSRÄKNING

31 DECEMBER	NOT	2024	2023
Tillgångar			
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		53 591	47 539
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	13	80 385	80 669
Utlåning till kreditinstitut	14	117 150	98 637
Utlåning till allmänheten ¹⁰	15	773 535	920 338
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16	19 904	14 019
Aktier och andelar	17	3 723	4 344
Immateriella anläggningstillgångar	18	6 739	8 207
Materiella tillgångar	19	4	3 692
Aktuell skattefordran	12	38	482
Övriga tillgångar	20	2 912	1 740
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹¹	21	3 692	3 492
Summa tillgångar		1 061 673	1 183 159
Skulder			
Skulder till kreditinstitut	22	3 126	1 955
Inlåning från allmänheten	23	945 086	1 062 728
Övriga skulder	24	2 444	2 769
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	3 538	5 866
Avsättningar		19	8
Summa skulder		954 213	1 073 326
Eget kapital			
Bundet eget kapital		176 978	177 071
<i>Grundinsatser</i>		4 590	5 422
<i>Låneinsatser</i>		144 598	145 166
<i>Frivilliga medlemsinsatser</i>		5 454	5 454
<i>Överinsatser</i>		18 879	18 531
<i>Reservfond</i>		3 457	2 498
Fritt eget kapital		-69 518	-67 238
<i>Balanserat resultat</i>		-67 238	-61 122
<i>Årets resultat</i>		-2 280	-6 116
Summa eget kapital	29	107 460	109 833
Summa skulder och eget kapital		1 061 673	1 183 159

¹⁰ Justerad balans för referensåret, se "Rättelse av tidigare period" Not 2 Redovisningsprinciper

¹¹ Justerad balans för referensåret, se "Rättelse av tidigare period" Not 2 Redovisningsprinciper

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL¹²

1 JANUARI–31 DECEMBER 2024

	Grund- insatser	Lånein- satser	Frivilliga medlemsin- satser	Frivilliga överinsat- ser	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 1 januari 2024	5 422	145 166	5 454	18 531	2 498	-61 122	-6 116	109 833
Förändring av insatser	127	-568		348				-93
Till reservfond överförda insatser	-959				959			0
Omföring föregående års resultat						-6 116	6 116	0
Periodens resultat							-2 280	-2 280
Utgående eget kapital 31 december 2024	4 590	144 598	5 454	18 879	3 457	-67 238	-2 280	107 460

1 JANUARI–31 DECEMBER 2023

	Grund- insatser	Lånein- satser	Frivilliga medlemsin- satser	Frivilliga överinsat- ser	Reserv- fond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital 1 januari 2023	6 162	155 983	5 454	10 921	13 772	-61 122	-12 252	118 918
Förändring av insatser	238	-10 817		7 610				-2 969
Till reservfond överförda insatser	-978				978			0
Omföring föregående års resultat					-12 252		12 252	0
Periodens resultat							-6 116	-6 116
Utgående eget kapital 31 december 2023	5 422	145 166	5 454	18 531	2 498	-61 122	-6 116	109 833

¹² En beskrivning av vad olika delar av eget kapital består av finns i [Not 2](#) Redovisningsprinciper.

KASSAFLÖDESANALYS

1 JANUARI–31 DECEMBER	2024	2023
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat	-2 280	-6 116
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet¹³		
Avskrivningar	1 844	1 770
Kreditförluster exkl. återvinningar	1 238	-395
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	802	-4 741
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Förändring värdepapper	-5 601	15 480
Förändring utlåning till allmänheten	145 574	104 231
Förändring inlåning från allmänheten	-117 642	-183 476
Förändring utlåning till kreditinstitut	0	1 000
Förändring skulder till kreditinstitut	1 171	289
Förändring övriga tillgångar	-926	10 223
Förändring övriga skulder	-2 653	877
Kassaflöde från den operativa verksamheten	20 725	-56 177
Investeringsverksamheten		
Förvärv av materiella och immateriella tillgångar	-286	-942
Avyttring av materiella och immateriella tillgångar	3 598	
Avyttring aktier och andelar	621	675
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 933	-267
Finansieringsverksamheten		
Insatser från medlemmar	-93	-2 969
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-93	-2 969
Årets kassaflöde	24 565	-59 353
Likvida medel vid årets början	146 176	205 529
Likvida medel vid årets slut	170 741	146 176
Följande delkomponenter ingår i likvida medel¹⁴		
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	53 591	47 539
Utlåning till kreditinstitut (exkl. bunden utlåning)	117 150	98 637
Summa	170 741	146 176

Kassaflödesanalysen är gjord med indirekt metod. Utlåning till kreditinstitut och kortfristiga placeringar klassificeras som likvida medel enligt följande utgångspunkter: de har en obetydlig risk för värdefluktuationer,

de kan lätt omvandlas till kassamedel och ränteskillnadsersättningen är oväsentlig, de har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten.

¹³ Ingen skatt har betalats, kassaflödet påverkas därför inte. De inbetalda räntorna från utlåning till allmänheten är i närheten av de intäktsförda beloppen i Not 4 Räntenetto.

¹⁴ Siffrorna för referensåret 2023 har korrigerats på grund av tidigare felplacering.

NOTER TILL DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Not 1 Uppgifter om Banken

Årsredovisningen avges per 31 december 2024 och avser JAK Medlemsbank med organisationsnummer 516401-9969 och med säte i Skövde.

Postadressen är Box 216, 541 25 Skövde. Besöksadressen är Vasagatan 14.

Not 2 Redovisningsprinciper

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Bankens årsredovisning är upprättad enligt Lag (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (ÅRK L) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25) och i enlighet med tillämpliga ändringsföreskrifter från tidigare år och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Banken tillämpar s.k. lagbegränsad IFRS och med detta avses standarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFS. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden, så långt detta är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning, ska tillämpas.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den dag som framgår av elektronisk signatur. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på Bankens årsstämma den 24 maj 2025. De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i de finansiella rapporterna om inte annat framgår.

VÄRDERINGSGRUND VID UPPRÄTTANDE AV BANKENS FINANSIELLA RAPPORTER

Tillgångar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden. Finansiella tillgångar och skulder är redovisade till upplupet anskaffningsvärde, förutom tillgångar som värderas till verkligt värde eller anskaffningsvärde bestående av aktier och andelar. Se [Not 13](#) Belåningsbara statsskuldförbindelser, [Not 16](#) Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt [Not 28](#) Finansiella tillgångar och skulder.

FUNKTIONELL VALUTA OCH RAPPORTERINGSVALUTA

Bankens funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att Bankens ledning gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen

av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder. Bedömningar gjorda av ledningen vid tillämpningen av lagbegränsad IFRS som har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare senare i denna not samt i [Not 30](#) Viktiga uppskattningar och bedömningar.

RÄTTELSE AV TIDIGARE PERIOD

I årsredovisningen för 2024 har upplupna räntor omfördelats från posterna Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter till att redovisas tillsammans med underliggande fordran/skuld, vilket är förenligt med IFRS 9 och IAS 1. På grund av ändringen i årets redovisning har Banken justerat de poster för 2023 där ändringen bedömts vara av väsentlig betydelse för att ge en rättvisande bild. Bedömningen är att posterna Utlåning till allmänheten och Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter får en väsentlig påverkan, varför dessa poster justerats för jämförelseåret.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ingen av de nya eller ändrade redovisningsreglerna som trädde i kraft den 1 januari 2024 har haft någon väsentlig inverkan på Bankens finansiella rapporter.

RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER

Ränteintäkter på fordringar beräknas och redovisas med tillämpning av effektivräntemetoden. Effektivräntan är den ränta som gör att nuvärdet av alla uppskattade framtida inbetalningar under den förväntade löptiden blir lika med det redovisade värdet av fordran. Räntan inkluderar i förekommande fall periodiserade belopp av erhållna avgifter som medräknas i effektivräntan.

För kreditförsämrade finansiella tillgångar redovisas ränteintäkter på tillgångarnas nettoresultat i stadie 3 och på bruttoredoisat värde (exklusive förlustreserv) för tillgångar i stadie 1 och 2.

Ränteintäkter och räntekostnader som presenteras i resultaträkningen består av:

- Räntor på finansiella tillgångar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde enligt effektivräntemetoden, inklusive intäkter från förlustreserver stadie 1 och stadie 2.
- Ränteskillnadsersättning som erhållits vid lösen av lån i förtid.
- Kostnad för insättningsgaranti och resolutionsavgift.

För ytterligare information se [Not 4 Räntenetto](#).

PROVISIONS- OCH AVGIFTSINTÄKTER

Banken erhåller avgifter och provisioner för utförda tjänster som intäktsredovisas på två olika sätt enligt följande.

1. Provisioner och avgifter som inräknas i den effektiva räntan
Provisioner och avgifter som är en integrerad del av effektivräntan redovisas inte som provisionsintäkt utan som justering av effektivräntan på resultatraden ränteintäkter.

2. Provisioner och intäkter som är intjänade när en viss tjänst utförts

Till dessa avgifter och provisioner hör olika typer av intäkter från hantering av säkerheter, intäkter för kredit- och betalkort samt intäkter från kontoavgifter och andra avgifter. Dessa provisioner och avgifter är i allmänhet relaterade till en utförd transaktion och redovisas omedelbart som intäkt med undantag av årsavgifter från kredit- och betalkort som periodiseras över löptiden.

PROVISIONSKOSTNADER

Provisionskostnaderna är normalt transaktionsbaserade och redovisas i den period då tjänsten erhålls. Här redovisas kostnader för mottagna tjänster i den mån de inte är att betrakta som ränta, till exempel kostnader för clearing, plus- och bankgiro avseende transaktioner, kostnader för kredit- och betalkort, omkostnader för säkerheter och avgifter till UC.

NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

I posten Nettoresultat av finansiella transaktioner redovisas de realiserade värdeförändringarna som uppstått i samband med finansiella transaktioner.

Posten består av:

- Realiserat resultat från avyttring av finansiella tillgångar som värderas till anskaffningsvärde.
- Realiserat resultat från avyttring av finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde.
- Realiserat resultat från försäljning innan förfall av finansiella tillgångar som värderas till upplupet anskaffningsvärde.

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

Bland övriga rörelseintäkter ingår medlemsavgifter. Medlemsavgiften är årlig och betalas av alla medlemmar över 18 år. Avgiften redovisas som en intäkt jämnt fördelad över året.

SKATTER

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisats i övrigt totalresultat eller i eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas på samma sätt.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur underliggande tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Banken redovisar för de senaste åren ingen skatt på årets resultat, då Banken under ett antal år redovisat förluster. Bedömningar kring möjligheterna att utnyttja underskottsavdragen har gjorts enligt ovan. För ytterligare information se [Not 12 Skatter](#).

FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan lånefordringar inklusive upplupna räntor, belåningsbara statsskuldförbindelser, obligationer och andra räntebärande värdepapper och andelar. Bland finansiella skulder återfinns medlemmars inlåning, inklusive upplupna räntor, samt leverantörsskulder.

REDOVISNING I OCH BORTTAGANDE FRÅN BALANSRÄKNINGEN

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när Banken blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Banken förlorar kontrollen över dem. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgjorts eller på annat sätt utsläcks. Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då Banken förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången. Lånefordringar redovisas i balansräkningen i samband med att lånebelopp utbetalas till låntagaren.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan.

Bankens principer för klassificering och värdering av finansiella tillgångar baseras på en bedömning av både affärsmodell för

förvaltning av finansiella tillgångar och egenskaperna hos de avtalsenliga kassaflödena från den finansiella tillgången. Följande finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde då de innehåller i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet:

- Kassa och tillgodohavande hos centralbanker
- Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.
- Utlåning till kreditinstitut
- Utlåning till allmänheten, inklusive upplupna räntor
- Obligationer och andra räntebärande värdepapper

FINANSIELLA TILLGÅNGAR

Finansiella instrument, noterade på en aktiv marknad

Denna kategori består av placeringar i statsskuldväxlar, obligationer och andra räntebärande värdepapper som värderas till upplupet anskaffningsvärde med målet att realisera instrumentens kassaflöde genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast består av kapitalbelopp och ränta. För dessa instrument kommer eventuella transaktionskostnader att ingå i anskaffningsvärdet vid redovisningen för första tillfället. Försäljningar i förtid kan undantagsvis förekomma. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående fordran och ränta på utestående fordran.

Lånefordringar

Lånefordringar är finansiella tillgångar som har fastställda betalningar som avser amortering och ränta och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten. Lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, d.v.s. efter avdrag för nedskrivna fordringar. Det ingår också en beräknad förlustreserv för förväntade kreditförluster i redovisat värde. Redovisat värde av balansposterna in- och utlåning till/från allmänheten överensstämmer med verkligt värde beaktat lånevillkoren i Banken där en avyttring av balansposterna isolerat inte är möjligt beaktat tillgångens/skuldens egenskaper. En annan värdering enligt IFRS 13 bedöms inte uppfylla kraven i Årsredovisningslagen eller aktuell IFRS som förutsätter att instrumenten kan säljas.

Övriga finansiella tillgångar

Aktier och andelar redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, då kassaflödeskriterierna för att ingå i annan grupp inte uppfylls. I de fall där det inte är möjligt att använda verkligt värde används anskaffningsvärde. Bland övriga finansiella tillgångar finns också behållning på skattekonto. För ytterligare information se [Not 28](#) Finansiella tillgångar och skulder.

FINANSIELLA SKULDER

Medlemmarnas inlåning och leverantörsskulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. I balansposten inlåning från allmänheten ingår så kallat bundet sparande där redovisning sker till upplupet anskaffningsvärde, vilket här motsvarar anskaffningsvärdet beaktat Bankens sparpoängssystem relaterat till

utlåning och inlåning. En strikt värdering enligt effektivräntesatsen enligt IFRS bedöms inte återspegla Bankens verksamhet på ett rättvisande sätt enligt grundläggande krav i Årsredovisningslagen.

LIKVIDA MEDEL OCH LIKVIDITETSRESERVER

Utlåning till kreditinstitut och kortfristiga placeringar har klassificerats som likvida medel då de har en liten eller obetydlig risk för värdefluktuationer, lätt kan omvandlas till kassamedel och till övervägande del har en löptid om högst tre månader från anskaffningstidpunkten. Statsskuldväxlar, obligationer och komuncertifikat är Bankens likviditetsreserv med en liten risk för värdefluktuationer, som lätt kan omvandlas till kassamedel. För ytterligare information se [Not 3](#) Riskhantering.

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

En eventalförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande där förekomsten endast bekräftas av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när åtagandet inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas eller legala hinder finns.

Lånelöften och beviljade ej utbetalda krediter

Här redovisas dels de lån där låne- och sparavtal är framtaget, men där medlemmen ännu ej sänt in underskrivet original till Banken, dels löfte om lån till medlemmar som vill köpa bostad och önskar ett förhandsbesked från Banken. Förhandsbesked, lånelöfte för köp av bostad och beviljat ej utbetalat låneavtal gäller i tre månader. Därefter förfaller lånelöftet om inte annat avtalas. En förlustreserv på lånelöfte beräknas men bokas inte upp om beloppet är oväsentligt. För ytterligare information se [Not 26](#) Eventalförpliktelser.

Betal- och kreditkort

Banken tillhandahåller betal- och kreditkort. Det beviljade icke utnyttjade beloppet för samtliga kortkrediter redovisas till nominellt belopp. Förlustreserven för kreditkort så väl utnyttjat som ej utnyttjat belopp redovisas som en minskning av balansposten utlåning till allmänheten. För ytterligare information se [Not 26](#) Eventalförpliktelser.

KREDITFÖRLUSTER OCH NEDSKRIVNINGAR PÅ FINANSIELLA INSTRUMENT

Räntebärande värdepapper

Räntebärande värdepapper består av utlåning till stat och kommun, samt företagscertifikat och -obligationer. Förlustreserver beräknas även på räntebärande värdepapper som redovisas till upplupet anskaffningsvärde i balansräkningen. Ursprunget till använda parametrar - sannolikheten för fallissemang (PD), förlust vid fallissemang (LGD) och kreditexponering vid fallissemang (EAD) - skiljer sig dock åt jämfört med utlåning till allmänheten. PD härleds utifrån den externa rating som värdepappren har och LGD-faktorn bestäms av om värdepappren är säkerställda, har annan förmånsrätt samt typ av motpart. Då Bankens placeringar i värdepapper har låg risk uppgår de förväntade kreditförlusterna till oväsentliga belopp och förlustreserven beräknas men redovisas inte. Om framräknat reserveringsbelopp, totalt för värdepapper och åtaganden

B1WBq6Vx6Jx-HJP5aVe61g

hamnar under beslutat väsentlighetsbelopp så tas beloppet inte upp i redovisningen. Beslutat väsentlighetsbelopp är 1 procent av omsättningen för påverkan på resultaträkning och 1 procent av kapitalbasen för påverkan på balansräkning.

Redovisning av förväntade kreditförluster

Förväntade kreditförluster beräknas för varje individuell kreditexponering som den diskonterade produkten av PD, EAD och LGD. Bankens definition av fallissemang ligger nära den regulatoriska definitionen av fallissemang eftersom den används vid kreditriskhantering och omfattar bland annat krediter som är 90 dagar försenade i betalningar. PD motsvarar sannolikheten för att en låntagare kommer att falla vid en given tidpunkt under den finansiella tillgångens återstående löptid. EAD motsvarar en förväntad kreditexponering vid fallissemangstidpunkten efter att hänsyn tagits till tidpunkten för avtalsenliga betalningar samt ställda säkerheter, förväntat utnyttjande av krediter och lånelöften utanför balansräkningen. LGD motsvarar den förväntade kreditförlusten på en fallerad kreditexponering med hänsyn tagen till egenskaper hos motparten, säkerheter och produkttyp. Förväntade kreditförluster bestäms genom att beräkna PD, LGD och EAD för varje framtida månad fram till och med slutet av den förväntade löptiden av en kreditexponering. Dessa tre parametrar multipliceras och justeras med överlevnadssannolikheten eller sannolikheten för att kreditexponeringen inte har blivit förskottsbetalad eller förfaller en tidigare månad. På detta sätt beräknas de månatliga förväntade kreditförlusterna vilka sedan diskonteras tillbaka till rapporteringsdagen med den ursprungliga effektivräntan och summeras. En summering av de månatliga förväntade kreditförlusterna fram till och med slutet av den förväntade löptiden ger de förväntade kreditförlusterna för tillgångens återstående löptid och summan av de kreditförluster som förväntas inträffa inom 12 månader ger de förväntade kreditförlusterna för de kommande 12 månaderna. Riskparametrarna som används för att beräkna förväntade kreditförluster införlivar effekterna av makroekonomiska prognoser.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid, och värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Generellt är förväntad löptid begränsad till den maximala avtalsperiod som Banken är utsatt för kreditrisk även om en längre period överensstämmer med affärspraxis. Alla avtalsvillkor avseende lån tar hänsyn till när förväntad löptid fastställs, inklusive återbetalnings-, förlängnings- och överföringsalternativ som är bindande för Banken. Banken bedömer och beräknar förlustreserv för alla kreditexponeringar i stadie 3 individuellt.

Fastställande av en betydande ökning av kreditrisk

En kredit som varit föremål för en betydande ökning av kreditrisk ingår inte längre i stadie 1 utan i stadie 2 (förutsatt att den inte är kreditförsämrade). Banken bedömer om det skett en betydande ökning av kreditrisk genom att använda en kombination av individuell och kollektiv information och kommer att spegla ökningen i kreditrisk på individuell instrumentnivå. Den kvantitativa metod som används för bedömning av ökad kreditrisk

utgörs av en framåtriktad skattning av varje enskild exponeringsrisk för fallissemang.

När en låntagare har förfallna obetalda belopp äldre än 30 dagar, så betraktas dessa exponeringar alltid som exponeringar som har en väsentlig ökning av kreditrisk. Om den interna ratingen i ett senare skede har förbättrats i tillräcklig grad så att en betydande ökning av kreditrisk inte längre föreligger vid jämförelse med rating vid initial redovisning, kommer krediten att återföras från stadie 2 till stadie 1.

Kreditförsämrade lån

För kreditförsämrade exponeringar, stadie 3, redovisas förlustreserven för den återstående löptiden när en eller flera händelser har inträffat som har en negativ inverkan på de uppskattade framtida kassaflödena för den finansiella tillgången. Ett lån anses vara kreditförsämrade när det är 90 dagar sent i betalningar eller när det finns andra belägg i form av observerbara uppgifter:

- Betydande finansiella svårigheter hos emittent eller låntagare.
- Ett avtalsbrott, så som uteblivna eller oreglerade betalningar.
- Det är sannolikt att låntagaren kommer att gå i konkurs eller annan finansiell rekonstruktion.

Värdering av förväntade kreditförluster lån

Beräkningen av förlustreserven görs med utgångspunkt från riskklassificeringsmodeller och utifrån tillgångarnas kontrakterade kassaflöde. Nuvärdet av den förväntade kreditförlusten beräknas genom att multiplicera den förväntade exponeringen vid fallissemang (EAD) med risken för fallissemang (PD) och förlust givet fallissemang (LGD). Den övervägande delen av alla krediter löper med fast ränta i minst tre månader.

Varje finansiell tillgång hänförs till stadie 1 då den redovisas första gången med undantag för tillgångar som det finns objektiva belägg för att de har en betydande ökad risk eller är kreditförsämrade. För tillgångar i stadie 1 redovisas den förväntade kreditförlusten för de kommande 12 månaderna. Om tillgångens kreditrisk ökar väsentligt sedan den initiala redovisningen så kommer förlustreserven för exponeringen i stället att beräknas och redovisas på den förväntade återstående löptiden och flyttas till stadie 2. En betydande ökning av kreditrisk anses vara när en betalning är 30 dagar sen eller när statistiskt beräknade interna kreditrisker ökat. När en tillräcklig förbättring av krediten skett och internt bedömda kriterier för kreditrisk inte längre föreligger kan krediten återföras till föregående stadie. I stadie 1 och 2 beräknas räntetäkten utifrån effektivräntan på det bokförda värdet utan hänsyn tagen till någon reservering av förlustreserv. Krediter flyttas till stadie 3 om de är 90 dagar sena med betalning eller om annan indikation på att förlustrisken ökat finns.

Bankens definition av fallissemang är när en kredit är förfallen med 90 dagar eller mer, alternativt om särskild information finns om den specifika krediten och låntagarens aktuella finansiella situation som föranleder individuell reservering. Dessa krediter hamnar då i stadie 3.

Ett instruments löptid är relevant för både bedömningen av väsentligt ökad kreditrisk, vilken tar hänsyn till förändringar i sannolikheten för fallissemang för återstående löptid och

värderingen av förväntade kreditförluster för tillgångens återstående löptid. Flera typer av krediter i det så kallade sparlånesystemet är bundna under hela lånets löptid men har också avtal om ett bundet sparande parallellt med amortering. Inbetalt sparande är också säkerhet för lånen. Vid beräkning av den förväntade kreditförlusten görs också en bedömning av säkerhetens värde som minskar avsättningen till den förväntade kreditförlusten.

Beräkningen av förlustreserv på upplupna räntor för lån tagna före 2011 skiljer sig från utlåning till allmänheten. För krediter tagna före 2011 betalar låntagaren samma summa i ränta vid alla betalningstillfällen och inte i förhållande till aktuell skuld. Från 2007 intäktsförs ränta i förhållande till aktuell skuld vilket innebär en diskrepans mellan vad som har intäktsförts och vad som har inbetalats av lånets ränta. Den upplupna ränteposten som skapas har dels risken för fallissemang för den underliggande krediten, dels risken för att krediten löses in i förtid. Den upplupna posten hamnar i samma stadie som den underliggande krediten och följer även med vid stadieförflyttningar. Utöver detta görs ytterligare beräkningar för sannolikheten att krediten förtidsinlöses, dessa beräkningar bygger på historiska data för tidigare förtidsinlösen. Posten saknar säkerhet vid beräkningen av förlustreserv. Ytterligare information om förlustreserver m.m. gällande upplupna räntor finns i **Not 15** Utlåning till allmänheten.

När ett lån modifieras men inte tas bort från balansräkningen görs fortsättningsvis en bedömning av väsentliga ökning av kreditrisken jämfört med den ursprungliga kreditrisken i nedskrivningssyfte. Modifieringar resulterar inte automatiskt i en minskning av kreditrisken utan krediten kommer att fortsätta att bedömas. Vidare kommer en modifieringsvinst eller förlust att redovisas i resultaträkningen på raden för kreditförluster. När ett lån modifieras och tas bort från balansräkningen anses datumet då modifieringen gjordes vara det första redovisningstillfället för det nya lånet i syfte att bedöma nedskrivningsbehov. När ett nytt lån bedöms vara osäkert vid första redovisningstillfället klassificeras det som en utgiven osäker fordran och stannar i stadie 3 till dess lånet är återbetalat eller avskrivet.

Bortskrivningar av lånefordringar

Lånefordringar som klassificerats som osäkra skrivs bort från balansräkningen när kreditförlusten anses vara konstaterad, vilket är när konkursförvaltare lämnat uppskattning om utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Efter bortskrivning redovisas lånefordringarna inte längre i balansräkningen. Återvinning på tidigare redovisade bortskrivningar redovisas som en minskning av kreditförluster på resultatraden Kreditförluster netto.

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Ägda tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Banken till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar med tillägg för eventuella uppskrivningar. Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Leasade tillgångar

Banken tillämpar undantaget enligt RFR2 avseende IFRS 16, vilket innebär att samtliga leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden (operationell leasing).

Tillkommande utgifter

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelar som är förknippade med tillgången kommer att komma Banken till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avskrivningsprinciper

Avskrivning av Bankens byggnad sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Marken skrivs inte av. Komponentavskrivning har inte tillämpats på fastigheten då beräkningar utvisar att denna metod inte skulle medföra någon väsentlig påverkan på resultatet jämfört med nuvarande linjära avskrivning på hela byggnadens anskaffningsvärde. Avskrivningar sker på 50 år.

För övriga materiella anläggningstillgångar anser Banken att det inte heller finns några separata komponenter med väsentligt olika avskrivningsperioder. Avskrivning sker systematiskt över tillgångarnas förväntade nyttjandeperiod, som här är fem år. För så kallade treårsinventarier, till exempel datorer, tillämpas RFR 2 IAS 16 vilket innebär att hela beloppet kostnadsförs direkt.

IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Utveckling

Utgifter för utveckling av helt nya produkter eller processer redovisas som en tillgång i balansräkningen. Det redovisade värdet inkluderar samtliga direkt hänförbara utgifter. Utgifter för utveckling aktiveras om produkten eller processen är tekniskt och kommersiellt användbar och Banken har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. Övriga utgifter för utveckling, t.ex. anpassning av befintliga produkter och processer, redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar.

Avskrivningsprinciper

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är

tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden är fem år. För inköpt bank- och ekonomisystem är den beräknade nyttjandeperioden tio år.

ERSÄTTNING TILL ANSTÄLLDA

Policy för ersättning och incitament

Banken följer Finansinspektionens föreskrifter FFFS 2011:1 inklusive tillämpliga ändringsföreskrifter om ersättningssystem i kreditinstitut. Bankens policy visar beslutsprocesser, ersättningssystemets uppbyggnad, funktion och kontroll. Styrelse har beslutat om en sådan policy för ersättning, Policy för ersättning och incitament. Kortfristiga ersättningar till anställda beräknas utan diskontering och redovisas som kostnad när de relaterade tjänsterna erhålls. För ytterligare information se [Not 9](#) Allmänna administrationskostnader.

Pensionering genom försäkring

Bankens pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal med Folksam. Från och med 1 januari 2009 är pensionsplanerna för den del av Bankens personal som är födda 1981 och senare försäkrade genom avtal med Collectum. Enligt IAS 19 är en avgiftsbestämd pensionsplan en plan för ersättningar efter avslutad anställning enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala alla ersättningar till anställda som hänför sig till anställdas tjänstgöring under innevarande period och tidigare.

Pensionsplanen i Folksam är en förmånsbestämd pensionsplan, vilken definieras som annan plan för ersättningar efter avslutad anställning än avgiftsbestämd plan. Pensionsplanen har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Banken tillämpar undantaget i RFR2 som innebär att ett företag ska redovisa en förmånsbestämd plan som en avgiftsbestämd plan om en pensionspremie betalas till ett försäkringsbolag, vilket blir tillämpligt för Bankens pensionsplan hos Folksam.

Pensionsplanen i Collectum är en premiebestämd pensionsplan och därmed avgiftsbestämd enligt IAS 19.

Bankens förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de anställda utfört tjänster åt Banken under en period. Premier betalas till Folksam baserat på fast aktuell årslön och premier som betalas till Collectum baseras på aktuell månadslön. Årets kostnader för dessa försäkringspremier framgår av [Not 9](#) Allmänna administrationskostnader.

Ersättningar vid uppsägning

En kostnad för ersättningar i samband med uppsägningar av personal redovisas endast om företaget är bevisligen

förpliktigt, utan realistisk möjlighet till tillbakadragande, av en formell detaljerad plan att avsluta en anställning före den normala tidpunkten.

EGET KAPITAL

Bundet eget kapital

I Bankens bundna egna kapital ingår följande: Medlemsinsatser, grundinsatser, låneinsatser, frivilliga medlemsinsatser samt frivilliga överinsatser. Även reservfond ingår i det bundna egna kapitalet.

Varje myndig medlem i Banken måste skjuta till en grundinsats om 100 kronor (300 kronor före oktober 2024). Vid utträde förs insatsen över till reservfonden.

Den 8 december 2021 publicerade EBA en uppdaterad version om övervakning av kärnprimärkapitalinstrument utgivna inom EU (CET1-rapporten)¹⁵. I rapporten redogör EBA bland annat för sin syn på kravet på att kapitalinstrument som klassificeras som kärnprimärkapitalinstrument inte får vara direkt eller indirekt finansierade enligt artikel 28 i tillsynsförordningen¹⁶. Den 13 december 2021 informerade Finansinspektionen Banken om att de från och med den 14 december 2021 hade för avsikt att tillämpa EBA:s regler enligt CET1-rapporten, innebärande att låneinsatser kopplade till kreditbeslut fattade efter den 13 december 2021 inte längre får ingå i kärnprimärkapitalet.

Under 2022 upprättade Banken en ny kapitaliseringsmodell där låneinsatser ersattes av frivilliga överinsatser vilka uppfyller EBA:s krav på kärnprimärkapitalinstrument, och erhöll även godkännande av Finansinspektionen för den nya modellen den 6 juli 2022. Av artikel 26.3 andra stycket i tillsynsförordningen (EU) 575/2013 följer att Banken årligen ska underrätta Finansinspektionen om att klassificera tecknade inbetalda medlemsinsatser som kärnprimärkapitalinstrument. Det initiala godkännandet från Finansinspektionen gällde till och med utgången av 2022 och därefter lämnar Banken årligen en underrättelse till FI för att få klassificera insatserna som kärnprimärkapitalinstrument.

Medlemsinsatser ska klassas som eget kapital enligt gällande lag, även om insatsen skulle klassas som skuld enligt IFRS/IAS. Under 2016-2018 har frivilliga medlemsinsatser inbetalats. Insatserna är bundna i minst fem år.

Reservfonden består av utträdade medlemmars grundinsatser samt viss avsättning från tidigare års resultat.

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital består av balanserat resultat samt årets resultat. För upplysning om förändring av eget kapital hänvisas till Rapport om förändring av eget kapital.

¹⁵ EBA report on the monitoring of CET1 instruments issued by EU institutions av den 8 december 2021.

¹⁶ Förordningen (EU) nr 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen).

Not 3 Riskhantering

MÅL MED BANKENS RISKHANTERING

En risk är en framtida händelse som negativt kan påverka Bankens måluppfyllelse. En risk innebär sannolikheten för att en oönskad händelse ska inträffa i kombination med konsekvenserna det skulle leda till för resultat och kapital. Hög sannolikhet för en händelse med stor negativ påverkan anses utgöra en stor risk. Risktagandet inom Banken ska begränsas inom ramen för vad som är ekonomiskt försvarbart och främjar medlemmarnas ekonomiska intressen.

I syfte att begränsa och kontrollera risktagandet i verksamheten fastställer styrelsen, som ytterst ansvarig för den interna kontrollen i Banken, styrdokument för verksamheten. Relevanta risker för Banken är kreditrisker, likviditetsrisker, operativa risker, marknadsrisker, ryktesrisker, koncentrationsrisker, intjäningsrisker och strategiska risker. Se vidare nedan under rubriken *Risker* nedan i denna not.

RISKORGANISATION

Styrelsen

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Bankens riskhantering. Riskhanteringen ska utgå från styrelsens fastställda riskaptit och bör i så stor utsträckning som möjligt relateras till styrelse och lednings uppsatta mål. Analys och värdering av sannolikhet och konsekvens för olika risker sker löpande, liksom uppföljning av att kontroller finns på plats och är ändamålsenliga. En mer genomgripande analys med uppföljning och prioritering av åtgärder för riskhantering sker årligen, där konstaterade risker värderas mot varandra och handlingsplaner med prioriterade åtgärder tas fram. Denna analys följs sedan upp och revideras löpande under året. Därutöver ska en riskanalys göras inför större förändringar i verksamheten (system, leverantörer, inriktning eller organisation), där konsekvenser presenteras inför beslut.

Verkställande direktör

Vd ansvarar för den löpande riskhanteringen i Banken och att denna sker i linje med av styrelsen fastställda styrande dokument. Vd ansvarar för att riskerna löpande följs upp och återrapporteras till styrelsen.

Den övergripande processen för riskhantering bygger på fem steg:

1. Identifiera risk
2. Värdera risk (sannolikhet och konsekvens)
3. Åtgärda och prioritera (begränsa, eliminera, kostnadsbestämma och/eller behålla)
4. Genomföra
5. Följa upp och rapportera

Första försvarslinjen

En fungerande riskhantering innebär att riskbedömningar och analyser ingår i den löpande styrningen och verksamhetsplaneringen som till exempel fastställande av mål, budget och aktiviteter. Riskhanteringen tar sin utgångspunkt i den dagliga verksamheten och inkluderar alla medarbetare. Ansvarig chef utgör första försvarslinjen mot risker inom respektive avdelning i organisationen och säkerställer att tillräckliga rutiner och

processer finns för att anställda ska hantera organisationens löpande risker.

Andra försvarslinjen – compliance och riskkontroll

I Banken finns samlade funktioner för självständig riskkontroll och compliance direkt underställda vd. Funktionerna granskar, utvärderar och avlämnar rapporter till ledning och styrelse avseende risker och regelefterlevnad. Detta arbete regleras av instruktioner fastställda av styrelsen. Funktionerna ska vara oberoende i förhållande till övrig verksamhet inom Banken. Riskfunktionens ansvar omfattar att oberoende övervaka och analysera hur risker på aggregerad nivå utvecklas över tid, samt att rapportera dessa till styrelse och ledning. I funktionens ansvar ingår även att bidra till vidareutvecklingen av riskhanteringsprocesser, bland annat genom att tillhandahålla metoder för identifiering, mätning, analys och rapportering av risker. Compliancefunktionen utgör även den en del av andra försvarslinjen. Syftet med denna funktion är att fungera som ett stöd och att se till att verksamheten drivs enligt gällande regler. Funktionen ska också följa upp regelefterlevnaden inom Banken och genom proaktivt arbete minimera de risker som finns i verksamheten.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Internrevisionen utgör den tredje försvarslinjen. Syftet är att på styrelsens uppdrag granska och utvärdera den interna kontrollen hos Banken. Den interna kontrollen innefattar riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Funktionen ska sträva efter att bidra till verksamhetens utveckling genom att komma med rekommendationer för att förbättra effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll.

RISKER

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken för förlust på grund av att en kredit inte fullgörs. Kreditrisk är en väsentlig del av Bankens verksamhet och regleras i flera av Bankens styrdokument. All kreditbeviljningsrätt tillkommer Bankens styrelse. Styrelsen har i sin tur delegerat delar av denna rätt till Bankens kreditutskott och lå-nedelegation. Den avgörande bedömningsgrunden för Bankens kreditgivning, som är geografiskt hänförlig till låntagare boende i hela Sverige och i liten grad till låntagare som flyttat utomlands under lånets löptid, är låntagarnas återbetalningsförmåga. För att ytterligare minska risken är merparten av Bankens krediter dessutom säkerställda med pantbrev i fastigheter eller pant i bostadsrättslägenhet.

Bankens rutiner för övervakning av förfallna betalningar och oreglerade fordringar syftar till att minimera kreditförlusterna genom en tidig upptäckt av betalningsproblem hos kredittagarna och en åtföljande snabb handläggning av förekommande kravärenden.

Kreditriskexponering

Med kreditriskexponering förstås även risken för att kreditinstitut eller annan emittent helt eller delvis inte fullgör sina betalningsförpliktelser mot Banken. Av notupplysningarna till berörda balansposter ([Not 14](#) Utlåning till kreditinstitut, [Not 15](#)

Utlåning till allmänheten och [Not 17](#) Aktier och andelar) framgår hur Bankens kreditriskexponering mot dessa motparter fördelar sig. De bokförda värdena ger uttryck för den maximala kreditriskexponeringen i dessa placeringar. Kreditriskexponering brutto och netto, lånefordringar per kategori samt koncentrationer avseende motparter visas i nedanstående tabeller. Förlustreserv beräknas inte för tillgångar som finns på skattekontot som återfinns under övriga tillgångar i balansräkningen.

För posterna Belåningsbara stasskuldförbindelser m.m., Obligationer och andra räntebärande värdepapper samt lånelöfte och garantier beräknas en förlustreserv. Om en sammanlagd förlustreserv för dessa poster understiger beslutade väsentlighetsbelopp bokförs inte förlustreserven. Beslutade väsentlighetsbelopp är 1 procent av omsättningen för poster som påverkar resultatet och 1 procent av kapitalbasen för poster som påverkar balansräkningen.

KREDITRISKEXPONERING BRUTTO OCH NETTO 2024

Krediter ¹⁷ mot säkerhet av:	Total kreditrisk- exponering före nedskrivning	Förlustreserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag av säkerheter
Kommunal borgen	48	0	48	48	0
Panträtt i villa- och fritidsfastigheter ¹⁸	564 107	272	563 835	563 835	0
Panträtt i flerfamiljsfastigheter	5 221	0	5 221	5 221	0
Panträtt i jordbruksfastigheter	62 576	944	61 632	61 632	0
Pantbrev i andra näringsfastigheter	31 032	0	31 032	31 032	0
JAK-konto	86 532	46	86 486	86 486	0
Blanco- och borgenskrediter	22 164	2 832	19 332	0	19 332
Summa utlåning till allmänheten	771 680	4 094	767 586	748 254	19 332
Upplupna räntor utlåning till allmänheten	7 179	1 230	5 949	0	5 949
Summa utlåning till allmänheten inkl upplup- pen ränta	778 859	5 324	773 535	748 254	25 281
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	53 591		53 591		53 591
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	80 247		80 247		80 247
Utlåning till kreditinstitut	117 202	55	117 147		117 147
Obligationer och andra räntebärande värdepap- per	19 904		19 904		19 904
Aktier och andelar	3 723		3 723		3 723
Upplupna räntor kreditinstitut	3		3		3
Upplupna räntor belåningsbara statsskuldför- bindelser	138		138		138
Summa övriga finansiella tillgångar	274 808	55	274 615	0	274 615
Utställda finansiella garantier	830	19	811		811
Beviljade ej utbetalda krediter	4 211		4 211		4 211
Lånelöften	0	0	0	0	0
Eventualförpliktelser	5 041	19	5 022	0	5 022
Total kreditriskexponering	1 058 708	5 398	1 053 172	748 254	304 918

¹⁷ Med krediter avses lånefordringar och andra placeringar redovisade i balansräkningen. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

¹⁸ Inklusive bostadsrätter.

KREDITRISKEXPONERING BRUTTO OCH NETTO 2023

Krediter ¹⁹ mot säkerhet av:	Total kreditrisk- exponering före nedskrivning	Förlustreserv	Redovisat värde	Värde av säkerheter	Total kreditrisk- exponering efter avdrag av säkerheter
Kommunal borgen	66		66	66	0
Panträtt i villa- och fritidsfastigheter ²⁰	671 995	412	671 583	671 583	0
Panträtt i flerfamiljsfastigheter	5 764		5 764	5 764	0
Panträtt i jordbruksfastigheter	78 258	403	77 855	77 855	0
Pantbrev i andra näringsfastigheter	34 523		34 523	34 523	0
JAK-konto	101 186	30	101 156	101 156	0
Blanco- och borgenskrediter	24 293	2 358	21 935		21 935
Summa utlåning till allmänheten	916 085	3 203	912 882	890 947	21 935
Upplupna räntor utlåning till allmänheten ²¹	8 673	1 217	7 456		7 456
Summa utlåning till allmänheten inkl upplupna ränta	924 758	4 420	920 338	890 947	29 391
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	47 539		47 539		47 539
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	80 669		80 669		80 669
Utlåning till kreditinstitut	98 709	72	98 637		98 637
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	14 019		14 019		14 019
Aktier och andelar	4 344		4 344		4 344
Upplupna räntor ²²	404		404		404
Summa övriga finansiella tillgångar	245 684	72	245 612	0	245 612
Utställda finansiella garantier	830	8	822	822	0
Beviljade ej utbetalda krediter	7 220		7 220		7 220
Lånelöften					0
Eventualförpliktelser	8 050	8	8 042	822	7 220
Total kreditriskexponering	1 178 492	4 500	1 173 992	891 769	282 223

¹⁹ Med krediter avses lånefordringar och andra placeringar redovisade i balansräkningen. Säkerheterna är upptagna till bedömda marknadsvärden vid utlåningstillfället eller senare uppdatering.

²⁰ Inklusive bostadsrätter.

²¹ Justerad balans, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

²² Justerad balans, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

KREDITRISKEXPONERING UPPDELAD PÅ KREDITBETYG FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2024

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt
<i>Kassa och tillgodohavande hos centralbanker</i>				
Låg risk	53 591			53 591
Totalt redovisat värde				53 591
<i>Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. inkl. upplupen ränta</i>				
AAA-AA	80 385			80 385
Totalt redovisat värde				80 385
<i>Utlåning till kreditinstitut inkl. upplupen ränta</i>				
Låg risk	117 205			117 205
Förlustreservering	-55			-55
Totalt redovisat värde				117 150
<i>Utlåning till allmänheten</i>				
Låg risk till normal risk	101 841	2		101 843
Förhöjd risk	331 649	290 243		621 892
Hög risk			47 945	47 945
Förlustreservering	-200	-201	-3 693	-4 094
Totalt redovisat värde				767 586
<i>Upplupna räntor utlåning till allmänheten</i>				
Låg risk till normal risk	6 421			6 421
Förhöjd risk		416		416
Hög risk			342	342
Förlustreservering	-803	-85	-342	-1 230
Totalt redovisat värde				5 949
Totalt redovisat värde utlåning till allmänheten				773 535
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>				
AAA-AA	19 904			19 904
Totalt redovisat värde				19 904
<i>Aktier och andelar</i>				
	3 723			3 723
Totalt redovisat värde				3 723
<i>Finansiella garantier och åtaganden</i>				
Utställda finansiella garantier	830			830
Förlustreservering garantier	-19			-19
Beviljade ej utbetalda krediter	4 211			4 211
Lånelöften	0			0
Totalt redovisat värde				5 022
Total kreditriskexponering				1 053 310

KREDITRISKEXPONERING UPPDELAD PÅ KREDITBETYG FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR 2023

	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Totalt
<i>Kassa och tillgodohavande hos centralbanker</i>				
Låg risk	47 539			47 539
Totalt redovisat värde				47 539
<i>Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.</i>				
AAA-AA	80 669			80 669
Totalt redovisat värde				80 669
<i>Utlåning till kreditinstitut</i>				
Låg risk	98 709			98 709
Förlustreservering	-72			-72
Totalt redovisat värde				98 637
<i>Utlåning till allmänheten</i>				
Låg risk till normal risk	102 443	5		102 448
Förhöjd risk	620 905	174 282		795 187
Hög risk			18 450	18 450
Förlustreservering	-364	-99	-2 740	-3 203
Totalt redovisat värde				912 882
<i>Upplupna räntor utlåning till allmänheten²³</i>				
Låg risk till normal risk	8 305			8 305
Förhöjd risk		312		312
Hög risk			56	56
Förlustreservering	-1 085	-76	-56	-1 217
Totalt redovisat värde				7 456
Totalt redovisat värde utlåning till allmänheten				920 338
<i>Obligationer och andra räntebärande värdepapper</i>				
A-	10 019			10 019
BBB+	4 000			4 000
Totalt redovisat värde				14 019
Aktier och andelar	4 344			4 344
Totalt redovisat värde				4 344
Övriga upplupna räntor ²⁴	404			404
Totalt redovisat värde				404
<i>Finansiella garantier och åtaganden</i>				
Utställda finansiella garantier	830			830
Förlustreservering garantier	-8			-8
Beviljade ej utbetalda krediter ²⁵	7 220			7 220
Lånelöften	0			0
Totalt redovisat värde				8 042
Total kreditriskexponering				1 173 992

²³ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

²⁴ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

²⁵ Bankens kreditkort innehåller en del som är utnyttjad kortkredit och en beviljad men ej utnyttjad limit som redovisas under eventalförpliktelser, se ovan samt Not 15 Utlåning till allmänheten och Not 26 Eventalförpliktelser. Då kortkrediter är en sammansatt produkt redovisas den totala förlustreserven under utlåning till allmänheten. Utnyttjat belopp kortkrediter före reservering 2 836 tkr och beviljat ej utnyttjat belopp kortkrediter 7 220 tkr per 2023-12-31.

ÅLDERSANALYS, OREGLERADE LÅNEFORDRINGAR

Med oreglerade fordringar avses lånefordringar som förfallit till betalning. Nedanstående fordringar är redovisade med bruttofordran. Det finns i flera fall säkerhet i form av bundet sparande.

	2024	2023
Fordringar förfallna mindre än 1 månad	8 925	11 485
Fordringar förfallna 1–2 månader	7 902	6 811
Fordringar förfallna 2–3 månader	3 259	1 087
Fordringar förfallna 3–6 månader	3 304	655
Fordringar förfallna mer än 6 månader	37 127	16 647
Summa	60 517	36 685

Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken för att Banken inte kan infria sina betalningsförpliktelser vid förfallotidpunkten utan att kostnaden för att erhålla betalningsmedel ökar avsevärt. Risken kan uppstå om inlåningen minskar drastiskt och Banken inte kan låna upp likvida medel eller avyttra tillgångar för att möta likviditetsbehovet och kortfristiga betalningsåtaganden.

Strategi gällande likviditetsrisk

Banken finansierar sin utlåning genom eget kapital och inlåning från allmänheten (medlemmar), som kan vara både fri och bunden. Bundet sparande är ett sparande som enligt sparlåneavtalet ska fullgöras under amorteringstiden så att balans mellan sparprestation och lånebelastning uppnås när lånet slutamorterats. Denna balans regleras med sparpoäng, vilka i sig varken ger medlemmen rättighet till lån eller kräver något åtagande från medlemmens sida. Bundet sparande blir inte fritt att disponera förrän denna balans är uppnådd.

Ansvarsfördelning för likviditetsrisk

Vd är ytterst ansvarig för att ta fram och föreslå ansvars- och arbetsfördelning, mätmetoder, limiter, uppföljning och rapportering avseende Bankens likviditetsrisker. Bankens strategi avseende likviditetsrisker ska fastställas av vd och föredras för styrelsen. Riskfunktionen är ansvarig för att genomföra en oberoende kontroll av likviditetsrisker (likviditetsriskkontroll). Internrevisionen ska regelbundet låta genomföra en oberoende granskning och utvärdering av företagets styrning och kontroll av likviditetsrisker.

Målsättningen med granskningen är att identifiera svagheter eller problem med rutiner, metoder och system för beräkning och rapportering av likviditetsrisker. Granskningen ska även omfatta att fastställda riktlinjer och processer följs samt att processerna uppfyller de uppsatta målen. Internrevisionen ska även följa upp att företaget har en ändamålsenlig organisation för sin likviditetshantering.

Likviditetsreserv

Bankens likviditetsreserv består av behållning på konto i Riksbanken, på konto i andra banker under förutsättning att de är tillgängliga nästa dag samt övriga tillgångar som är likvida på privata marknader och belåningsbara i Riksbanken. Likviditetsbufferten utgörs av likviditetsreserven samt tillgångar som enligt Bankens bedömning kan skapa likviditet inom en snar framtid. Bankens ekonomiavdelning har en daglig rutin för att hantera likviditetsrisken och behovet av likviditet de kommande månaderna.

Likviditetsexponering

I tabellen nedan redovisas bankens kontraktuella odiskonterade löptider på tillgångar och skulder, de förväntade tidpunkterna för återvinning eller bortbokning av samtliga tillgångar och skulder i balansräkningen. Se även Kassaflödesanalys som belyser Bankens likviditetssituation. Ytterligare information om Bankens likviditetshantering lämnas på Bankens hemsida [jak.se](https://www.jak.se) under Finansiell information.

KONTRAKTUELLT ÅTERSTÅENDE LÖPTID 2024

Tillgångar	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löp- tid	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker						53 591	53 591
Belåningsbara statsskuldförbindelser inkl. upplupen ränta ²⁶		15 486	46 012	20 055			81 553
Utlåning till kreditinstitut inkl. upplu- pen ränta	117 150						117 150
Utlåning till allmänheten	170 776	16 280	42 412	194 180	552 448		976 096
Upplupna räntor utlåning till allmän- heten	-1 149	401	1 150	4 686	4 548	-3 687	5 949
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ²⁷		20 000					20 000
Övriga tillgångsposter		5 945	910	3 510		6 743	17 108
Summa tillgångar	286 777	58 112	90 484	222 431	556 996	56 647	1 271 447
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	3 126						3 126
Inlåning från allmänheten	656 854	64 629	43 057	77 106	102 949		944 595
Upplupen ränta inlåning		421	70				491
Övriga skuldposter	383	5 618					6 001
Eget kapital							
Medlemsinsatser ²⁸						168 932	168 932
Övrigt eget kapital						-61 472	-61 472
Summa skulder och eget kapital	660 363	70 668	43 127	77 106	102 949	107 460	1 061 673
Skillnad redovisade tillgångar och skulder	-373 586	-12 556	47 357	145 325	454 047	-50 813	209 774

²⁶ För nominellt värde se [Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.](#)

²⁷ För nominellt värde se [Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper.](#)

²⁸ Innefattar både frivilliga medlemsinsatser, låneinsatser och frivilliga överinsatser. Då hinder för återbetalning finns anges inga löptider. Återbetalning av medlemsinsatser kräver tillstånd från Finansinspektionen. Se [Not 26 Eventualförpliktelser.](#)

KONTRAKTUELLT ÅTERSTÅENDE LÖPTID 2023

Tillgångar	På anfordran	Högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan löp- tid	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker						47 539	47 539
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ²⁹		665	2 077	81 985			84 727
Utlåning till kreditinstitut	98 637						98 637
Utlåning till allmänheten		20 986	59 202	227 697	933 425		1 241 310
Upplupna räntor utlåning till allmän- heten ³⁰	-1 217	475	1 366	5 803	6 224	-5 195	7 456
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³¹		46	14 184				14 230
Övriga tillgångsposter ³²		4 604	1 069	3 981		11 899	21 553
Summa tillgångar	97 514	26 776	77 992	319 659	939 649	54 266	1 515 856
Skulder och eget kapital							
Skulder till kreditinstitut	1 955						1 955
Inlåning från allmänheten	830 103	5 264	17 271	95 717	114 373		1 062 728
Övriga skuldposter	368	7 748	527				8 643
Eget kapital							
Medlemsinsatser ³³						169 151	169 151
Övrigt eget kapital						-59 318	-59 318
Summa skulder och eget kapital	832 426	13 012	17 798	95 717	114 373	109 833	1 183 159
Skillnad redovisade tillgångar och skulder	-734 912	13 764	60 194	223 942	825 276	-55 567	332 697

MARKNADSRISK

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på aktuella eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Det finns tre typer av marknadsrisker: ränterisk, valutarisk och andra prISRISKEN. JAK anser inte att det föreligger någon betydande valutarisk då Banken inte håller utländsk valuta och inte heller har in- eller utlåning i annan valuta än svenska kronor.

Ränterisk utgör den övervägande marknadsrisken för Banken. Med ränterisk avses räntenettorisk och ränteprisrisk. Räntenettorisk är risken för att en ändring av ränteläget påverkar

räntenetto. Ränteprisrisk är risken för att en ändring i ränteläget påverkar marknadsvärdet på Bankens innehav av räntebärande värdepapper. En förändring av marknadsräntan på en procent minskar/ökar ränteintäkterna med cirka 1 171 tusen kronor under kommande tolv månadersperiod. Beräkningen har tagits fram före skatt och på balansdagen genom att de räntebärande rörliga tillgångarna har ändrats med en procent. En parallellförskjutning av räntekurvan uppåt med två procent för finansiella tillgångar skulle få en påverkan på eget kapital exklusive skatt med 5 060 tusen kronor, medan en parallellförskjutning av

²⁹ För nominellt värde se [Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.](#)

³⁰ Justerade värden för 2023, se "Rättelse av tidigare period" i not 2 Redovisningsprinciper. Tabellen avser till övervägande del framtida kassaflöden för ränteintäkter för lån utbetalda till och med februari 2011, vars framtida betalningar finns med i balansräkningen. Periodiserad del (framtida intäktsföring) har redovisats som "utan löptid", då den inte direkt påverkar likviditetsexponeringen. Förlustreserveringar för upplupna räntor redovisas som "på anfordran". För lån utbetalda efter februari 2011 inkluderar tabellen endast ett mindre belopp upplupna räntor hänförliga till kalendereffekter av räntornas intäktsföring. Dessa redovisas som "på anfordran".

³¹ För nominellt värde se [Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper](#).

³² Justerade värden för 2023, se "Rättelse av tidigare period" i not 2 Redovisningsprinciper. Övriga upplupna räntor redovisas här under övriga tillgångsposter.

³³ Innefattar både frivilliga medlemsinsatser, låneinsatser och frivilliga överinsatser. Då hinder för återbetalning finns anges inga löptider. Återbetalning av medlemsinsatser kräver tillstånd från Finansinspektionen. Se [Not 26 Eventualförpliktelser](#).

räntekurvan nedåt med två procent skulle påverka med –7 684 tusen kronor. Lånefordringar har till övervägande del samma procentsats under antingen hela löptiden, under en femårig avtalsperiod eller under tre månader. Bankens inlåning är till största del räntefri, men en andel av inlåningen har

räntebindningstid 3, 6 eller 12 månader och en liten del utgörs av inlåningskonton med rörlig ränta. I tabellen nedan visas räntebindningen för Bankens tillgångar och skulder.

RÄNTEBINDNINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER – RÄNTEEXPONERING 2024

	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan ränte- bindning	Totalt redovisat värde
Tillgångar									
Kassa och centralbanker								53 591	53 591
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ³⁴		53 406		26 979					80 385
Utlåning till kreditinstitut								117 150	117 150
Utlåning till allmänheten	410 461	5 751	16 700	23 994	60 975	16 304	134 402	98 999	767 586
Upplupna räntor utlåning till allmänheten	23	379	395	755	2 657	2 029	4 548	-4 837	5 949
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁵		19 904							19 904
Övriga tillgångsposter								17 108	17 108
Summa tillgångar	410 484	79 440	17 095	51 728	63 632	18 333	138 950	282 011	1 061 673
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut								3 126	3 126
Inlåning från allmänheten	19 197	40 671	19 838					864 889	944 595
Upplupen ränta inlåning	192	230	69						491
Övriga skuldposter								6 001	6 001
Eget kapital:									
Medlemsinsatser								168 931	168 931
Övrigt eget kapital								-61 471	-61 471
Summa skulder och eget kapital	19 389	40 901	19 907	0	0	0	0	981 476	1 061 673
Total skillnad	391 095	38 539	-2 812	51 728	63 632	18 333	138 950	-699 465	0

³⁴ För nominellt värde se Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

³⁵ För nominellt värde se Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

RÄNTEBINDNINGSTIDER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER – RÄNTEEXPONERING 2023

Tillgångar	Högst 1 mån	Längre än 1 mån men högst 3 mån	Längre än 3 mån men högst 6 mån	Längre än 6 mån men högst 1 år	Längre än 1 år men högst 3 år	Längre än 3 år men högst 5 år	Längre än 5 år	Utan räntebindning	Totalt redovisat värde
Kassa och centralbanker								47 539	47 539
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. ³⁶		53 713		26 956					80 669
Utlåning till kreditinstitut								98 637	98 637
Utlåning till allmänheten	512 966	9 916	5 114	21 062	102 587	35 264	223 108	2 865	912 882
Upplupna räntor utlåning till allmänheten ³⁷	30	445	463	904	3 216	2 586	6 224	-6 412	7 456
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ³⁸		4 000	10 019						14 019
Övriga tillgångsposter ³⁹		212	67	8				21 670	21 957
Summa tillgångar	512 996	68 286	15 663	48 930	105 803	37 850	229 332	164 299	1 183 159
Skulder och eget kapital									
Skulder till kreditinstitut								1 955	1 955
Inlåning från allmänheten								1 062 728	1 062 728
Övriga skuldposter								8 643	8 643
Eget kapital:									
Medlemsinsatser								169 151	169 151
Övrigt eget kapital								-59 318	-59 318
Summa skulder och eget kapital	0	0	0	0	0	0	0	1 183 159	1 183 159
Total skillnad	512 996	68 286	15 663	48 930	105 803	37 850	229 332	-1 018 860	0

³⁶ För nominellt värde se [Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.](#)

³⁷ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

³⁸ För nominellt värde se [Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper](#)

³⁹ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

KONCENTRATIONSRIK

Med koncentrationsrisk avses en förhöjd kreditrisk till följd av exponering mot motparter med inbördes anknytning, inom samma ekonomiska sektor, geografiska område eller exponeringar som avser samma verksamhet inom samma branschtillhörighet.

Bankens utlåning till allmänheten är jämnt fördelad över Sverige med små geografiska koncentrationsrisker. Endast en liten del av utlåningen finns till utlandsboende medlemmar. Dagens regelverk medger kreditgivning till enskilda medlemmar som maximalt motsvarar 22 procent av Bankens kapitalbas. Placeringen av Bankens likvida medel och likviditetsreserv sker främst hos staten genom statsskuldväxlar och statsobligationer, hos kommuner i form av certifikat och obligationer, hos olika banker i Sverige och i obligationer och andra räntebärande värdepapper.

OPERATIV RISK

Med operativa risker avses risken för förluster till följd av ej ändamålsenliga eller fallerande processer, människor, system eller yttre händelser, inbegripet legala risker.

Banken har en verksamhet som varken är omfattande eller speciellt komplex. Generellt sett är Bankens riskaptit låg.

Banken har en samlad metod för identifiering, hantering och rapportering av alla förkommande risker i Banken. Detta återfinns i Bankens riskpolicy. De operativa riskerna mitigeras genom intern kontroll. Upprätthållandet av en god intern kontroll är en ständigt pågående process i Banken, som bland annat omfattar:

- ändamålsenliga policys, instruktioner och rutiner,
- klart definierad ansvars- och arbetsfördelning för medarbetarna,

- digital infrastruktur i form av ekonomi-, kredit- och inlåningssystem med inbyggda maskinella avstämningar och kontroller,
- behörighetssystem,
- interna informations- och rapporteringssystem för att tillgodose ledningens krav på information om exempelvis Bankens riskexponering, samt
- informationssäkerhet och fysisk säkerhet för att skydda Bankens och kundernas tillgångar.

AFFÄRSRIK

Strategisk risk

Med strategisk risk avses risken för skada som uppkommer om Banken gör fel vägval i sin strävan efter att främja medlemmarnas ekonomiska intressen. Strategisk risk kan definieras som styrelsens och ledningens grad av förmåga att styra och kontrollera verksamheten. Strategisk risk hanteras inom ramen för Bankens ordinarie process för verksamhetsstyrning och strategiska planering. Riskerna begränsas genom kvalitetssäkring, interna kontrollprocesser och strukturerat faktabaserat beslutsfattande.

Ryktesrisk

Om Banken utsätts för ryktesspridning finns en risk att förtroendet för Banken rubbas.

Intjäningsrisk

Med intjäningsrisk avses risken för att intäkter och/eller kostnader avviker på ett för Banken negativt sätt från prognoser. För JAK innebär intjäningsrisk främst risken för att Bankens nytulåning inte sker i prognosticerad takt samt risken att medlemmar förtidsinlöser lån i större utsträckning än beräknat.

Not 4 Räntenetto

Samtliga ränteintäkter och räntekostnader hänför sig till poster som inte redovisas till verkligt värde via resultatet och är beräknade enligt effektivräntemetoden.

	2024	2023
Ränteintäkter		
Utlåning till allmänheten	33 255	35 489
Centralbank, statsskuldväxlar, obligationer och värdepapper	2 298	2 266
Utlåning till kreditinstitut	3 006	2 900
Skattekonto	44	370
Summa	38 603	41 025
Räntekostnader		
Inlåning från allmänheten	-1 226	
Kostnad för insättningsgaranti	-1 985	-2 405
Resolutionsavgift	-11	-11
Övriga	0	-3
Summa	-3 222	-2 419
Summa räntenetto	35 381	38 606

Not 5 Provisionsintäkter

	2024	2023
Friköp bundet sparande	160	205
Ersättning omkostnad säkerheter	19	45
Förseningsavgifter	61	204
Säkerhet- och villkorsändringar	97	122
Avgifter konton och kontoutdrag	1 642	1 337
Garantiprovisioner	10	11
Övriga provisionsintäkter	358	452
Summa	2 347	2 376

Not 6 Provisionskostnader

	2024	2023
Betalningsförmedling Riksbankens betalningssystem RIX	-1 188	-937
Transaktionsavgifter	-152	-185
E-legitimation	-188	-250
Övriga provisionskostnader	-412	-512
Summa	-1 940	-1 884

Not 7 Nettoresultat finansiella transaktioner

	2024	2023
Realiserat resultat räntebärande papper	0	0
Realiserat resultat aktieportfölj	513	0
Summa	513	0

Not 8 Övriga rörelseintäkter

	2024	2023
Medlemsavgifter	6 558	6 670
Övriga rörelseintäkter	84	67
Vinst vid avyttring av materiella tillgångar ⁴⁰	4 510	
Summa	11 152	6 737

Not 9 Allmänna administrationskostnader

Personalkostnader	2024	2023
Löner och arvoden	-14 222	-17 353
Sociala avgifter	-4 840	-5 857
Kostnad för pensionspremier	-1 444	-1 289
Personalutveckling	-111	-280
Övriga personalkostnader	-617	-629
Summa	-21 234	-25 408
Övriga allmänna administrationskostnader		
IT-kostnader	-9 544	-8 900
Konsulttjänster	-7 330	-8 091
Revision (intern- och externrevision)	-888	-986
Fastighetskostnader	-705	-595
Porto	-218	-708
Resor & logi	-364	-371
Tele- och datakommunikation	-240	-256
Sökningar i externa databaser	-532	-369
Lokalhyra	-285	-120
Övrigt	-975	-678
Summa	-21 081	-21 074
Summa allmänna administrationskostnader	-42 315	-46 482

⁴⁰ Består i huvudsak av vinst från försäljning av Bankens fastighet i Skövde.

PRINCIPER FÖR BESTÄMMANDE AV ERSÄTTNINGAR

I Bankens policy för ersättning och incitament, som årligen fastställs av styrelsen, framgår att rörliga ersättningar inte förekommer.

Styrelsens ordförande

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 168 462 kronor per år.

Styrelsens vice ordförande

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 105 289 kronor per år.

Styrelseledamöter

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 84 321 kronor per år. Om ordförande, vice ordförande eller ledamöter ingår i kredit-, arbets- eller medlemsutskottet utgår ett fast arvode om 10 529 kronor per år.

Fackligt valda ledamöter (arbetstagarrepresentanter)

Inget arvode utgår utöver ordinarie fast månadslön. För närvarande finns inga arbetstagarrepresentanter i styrelsen.

Verkställande direktör

Ersättning bestäms av styrelsen och avser i sin helhet ordinarie fast månadslön.

Övrig bankledning

Ersättning bestäms av styrelsen och avser i sin helhet ordinarie fast månadslön.

ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA

Valberedningen

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 63 173 kronor per år för valberedningens sammankallande, samt 52 644 kronor för vice sammankallande och 42 116 kronor per år för övriga.

Lekmannarevisor

Ersättningen bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, 42 116 kronor per år för ordinarie samt 28 077 kronor för suppleant.

Etikrådet

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, för sammankallande 31 587 kronor per år och för övriga 21 058 kronor per år.

NOMINERINGSKOMMITTÉ

Ersättning bestäms av föreningsstämman. Arvodet är fast, för sammankallande 15 793 kronor per år och 10 529 kronor per år för övriga.

PENSIONSFORMÅNER

Styrelse

Inga pensionsförmåner utgår.

Vd, övrig bankledning och tillsvidareanställd personal

Pension avser sedvanliga pensionsvillkor enligt lagen om allmän försäkring samt pensionsförmåner som framgick i överenskommelse med Fremia och övrigt vad som framförhandlats i överenskommelse med Fremia och Finansförbundet. Pensionsplanen för personalen ändrades 1 januari 2009 till följande:

1. Anställda som är födda 1980 och tidigare

Ordinarie fast månadslön utgör pensionsgrundande belopp, dock ej rörliga ersättningar. Pensionsåldern är 65 år. Pension utgår för livstid samt är förmånsbestämd och utgår med 10 procent av ordinarie fast månadslön upp till en årslön om 7,5 inkomstbasbelopp, 65 procent av lönedel mellan 7,5–20 inkomstbasbelopp samt 32,5 procent av lönedel mellan 20–30 inkomstbasbelopp. Utöver detta tillkommer en avgiftsbestämd pension om 2,0 procent av ordinarie månadslön, vilken inte är värdesäkrad.

2. Anställda som är födda 1981 och senare

Den rörliga kontanta bruttolönen var månad (= fast månadslön inkluderande eventuella avdrag och tillägg) utgör pensionsgrundande belopp. Pensionsåldern är 65 år. Pension utgår för livstid samt är avgiftsbestämd ("premiebestämd") och utgår med 4,5 procent av månadslönen upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av månadslönen överstigande 7,5 inkomstbasbelopp. Minst 50 procent av pensionen är värdesäkrad och högst 50 procent är inte värdesäkrad.

ÖVRIGA ANSTÄLLNINGSVILLKOR

Verkställande direktör

Uppsägningstiden är enligt anställningsavtal 12 månader vid uppsägning från Bankens sida och 6 månader vid vd:s egen uppsägning. Under uppsägningstiden utgår ordinarie fast månadslön. Inga avtal om avgångsvederlag finns.

Övrig bankledning

Uppsägningstiden är enligt vid var tidpunkt gällande kollektivavtal mellan Fremia och Finansförbundet.

LÖNER, ARVODEN, SOCIALA KOSTNADER OCH PENSIONER

	2024			2023		
	Löner och arvoden	Löner och arvoden	Sociala kostnader	Pensions-premier	Sociala kostnader	Pensions-premier
Nuvarande och tidigare styrelse samt vd, 11 personer	1 981	626	392	2 626	826	512
Övriga förtroendevalda	409	113	0	403	103	0
Övrig bankledning, 4 personer	3 239	1 017	556	3 566	1 122	708
Övriga anställda	8 593	3 084	496	10 758	3 806	69
Summa	14 222	4 840	1 444	17 353	5 857	1 289

LÖNER, ARVODEN, ANDRA SKATTEPLIKTIGA ERSÄTTNINGAR, SKATTEPLIKTIGA FÖRMÅNER OCH PENSIONER UNDER ÅRET TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2024

(kr)	Grundlön/arvode	Förmåner	Pensionskostnad	Övriga ersättningar	Summa
Styrelsens ordförande					
Bengt Adolfsson	156 058	360	0	0	156 418
Vice ordförande					
Erik Johansson	132 165	480	0	0	132 645
Styrelseledamot					
Joseph Josefsson	103 466	240	0	0	103 706
Styrelseledamot					
Charlotte Lundström	107 851	120	0	0	107 971
Styrelseledamot					
Sophie Gripenberg ⁴¹	54 451	240	0	0	54 691
Styrelseledamot					
Daniel Söderberg ⁴²	23 712	360	0	0	24 072
Avgående styrelseledamot					
Lena Eriksson Åshuvud ⁴³	76 455	240	0	0	76 695
Avgående styrelseledamot					
Tomas Frejarö ⁴⁴	36 205	240	0	0	36 445
Avgående styrelseledamot					
Sabina Ausfelt ⁴⁵	40 245	0	0	0	40 245
Avgående Vd					
Daniel Söderberg ⁴⁶	910 615	960	336 839	0	1 248 414
Vd					
Maria Bolin ⁴⁷	340 000	0	55 580	0	395 580
Övrig bankledning, 4 personer	3 238 582	1 080	555 986	0	3 795 648
Summa	5 219 805	4 320	948 405	0	6 172 530

⁴¹ Medlem i styrelsen från och med 2024-06-01

⁴² Medlem i styrelsen från och med 2024-09-26

⁴³ Medlem i styrelsen till och med 2024-06-01

⁴⁴ Medlem i styrelsen till och med 2024-06-01

⁴⁵ Medlem i styrelsen till och med 2024-06-01

⁴⁶ Vd till och med 2024-09-25

⁴⁷ Vd från och med 2024-09-01

LÖNER, ARVODEN, ANDRA SKATTEPLIKTIGA ERSÄTTNINGAR, SKATTEPLIKTIGA FÖRMÅNER OCH PENSIONER UNDER ÅRET TILL LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE 2023

(kr)	Grundlön/ arvode	Förmåner	Pensionskostnad	Övriga ersättningar	Summa
Styrelsens ordförande Lena Eriksson Åshuvud	176 367	220	0	0	176 587
Vice ordförande Erik Johansson	119 258	110	0	0	119 368
Styrelseledamot Tomas Frejarö	83 517	0	0	0	83 517
Styrelseledamot Bengt Adolfsson	92 833	0	0	0	92 833
Styrelseledamot Joseph Josefsson	92 833	110	0	0	92 943
Styrelseledamot Sabina Ausfelt ⁴⁸	56 343	0	0	0	56 343
Styrelseledamot Ola Höiden ⁴⁹	56 343	0	0	0	56 343
Styrelseledamot Charlotte Lundström ⁵⁰	56 343	0	0	0	56 343
Avgående styrelseledamot Mats Brenner ⁵¹	21 897	0	0	0	21 897
Avgående styrelseledamot Ingrid Westerfors ⁵²	28 456	0	0	0	28 456
Avgående styrelseledamot William Antonsson ⁵³	36 205	0	0	0	36 205
Avgående vd Johan Thelander	676 747	0	119 821	0	796 568
Vd Daniel Söderberg	1 129 074	2 640	391 924	0	1 523 638
Övrig bankledning, 5 personer	3 566 010	6 270	708 307	0	4 280 587
Summa	6 192 226	9 350	1 220 052	-	7 421 629

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER TILL ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA 2024

(kr)	Grundlön/ arvode	Förmåner	Pensions- kostnad	Övriga ersättningar	Summa
Valberedning, 4 personer	209 202	480	0	0	209 682
Etikråd, 5 personer	111 809	480	0	0	112 289
Lekmannarevisor, 2 personer	67 785	480	0	0	68 265
Nomineringskommitté, 2 personer	20 358	120	0	0	20 478
Summa	409 154	1 560	0	0	410 714

⁴⁸ Medlem i styrelsen från och med 2023-06-01

⁴⁹ Medlem i styrelsen från och med 2023-06-01

⁵⁰ Medlem i styrelsen från och med 2023-06-01

⁵¹ Medlem i styrelsen fram till och med 2023-03-31

⁵² Medlem i styrelsen fram till och med 2023-04-30

⁵³ Medlem i styrelsen från och med 2023-06-01, fram till och med 2023-10-31

ERSÄTTNINGAR OCH ÖVRIGA FÖRMÅNER TILL ÖVRIGA FÖRTROENDEVALDA 2023

(kr)	Grundlön/ arvode	Förmåner	Pensions- kostnad	Övriga ersättningar	Summa
Valberedning, 5 personer	214 120	0	0	0	214 120
Etikråd, 5 personer	102 063	110	0	0	102 173
Lekmannarevisor, 2 personer	62 637	0	0	0	62 637
Nomineringskommitté, 4 personer	23 742	0	0	0	23 742
Summa	402 562	110	0	0	402 672

MEDELANTALET ANSTÄLLDA

	2024	2023
- varav kvinnor	16	19
- varav män	8	12
- varav icke-binära	0	1
Totalt	24	32

KÖNSFÖRDELNING I LEDNINGEN

	2024	2023
Styrelsen		
- antal kvinnor	2	3
- antal män	4	5
Övriga ledande befattningshavare inkl. vd		
- antal kvinnor	3	2
- antal män	2	4

FRAMTIDA MINIMIAVGIFTER FÖR OPERATIONELL LEASING⁵⁴

	2024	2023
<=1 år	556	23
1–5 år	307	24
> 5 år	0	0
Summa	863	47

ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

	2024	2023
Revisionsuppdrag ⁵⁵ avseende externrevision Baker Tilly Borås AB	438	0
Revisionsuppdrag avseende externrevision Ernst & Young AB	0	844
Revisionsuppdrag avseende internrevision Grant Thornton Sweden AB	393	0
Revisionsuppdrag avseende internrevision KPMG AB	0	375
Övriga uppdrag	0	38
Summa	438	882

⁵⁴ Består av hyresåtaganden för egna lokaler samt hyra av skrivare och frankeringsmaskin.

⁵⁵ Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning samt övriga arbetsuppgifter som det ankommer på Bankens externrevisor att utföra.

Not 10 Övriga rörelsekostnader

	2024	2023
Tidningen Grus & Guld	-1 059	-1 100
Försäkringskostnader	-1 702	-1 673
Marknadsföring	-1 171	-922
Övriga rörelsekostnader ⁵⁶	-493	-618
Summa	-4 425	-4 313

Not 11 Kreditförluster, netto

	2024	2023
Lån till upplupet anskaffningsvärde⁵⁷		
Förändring kreditförlustreserv steg 1	451	346
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 1	282	159
- varav förändring kreditförlustreserv utlåning kreditinstitut	17	-19
- varav förändring kreditförlustreserv garantier steg 1	-12	16
Förändring kreditförlustreserv steg 2	-112	174
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 2	-9	70
Kreditförluster netto ej kreditförsämrade utlåning	339	520
Förändring kreditförlustreserv steg 3	-1 238	144
- varav förändring kreditförlustreserv upplupna räntor steg 3	-286	41
Årets bortskrivning för konstaterade kreditförluster	-361	-285
Återvinning på tidigare konstaterade kreditförluster	89	219
Ränta på nedskriven del av kreditförsämrade utlåning	22	16
Kreditförluster netto kreditförsämrade utlåning	-1 488	94
Totala kreditförluster	-1 149	614

⁵⁶ Justerat referensåret genom att ange kostnader för marknadsföring på egen rad.

⁵⁷ Inklusive upplupna räntor, se förklaring upplupna räntor för lån tagna före 2011 i Not 2 Redovisningsprinciper.

Not 12 Skatter

Banken har under de senaste åren redovisat förluster. Det ackumulerade skattemässiga underskottet per 2024-12-31 uppgår till 88 802 (86 495) tusen kronor. I detta belopp ingår även effekter av ändrade redovisningsprinciper under 2007. Eftersom det bedöms att dessa underskott inte kommer att kunna utnyttjas inom överskådlig tid så har ingen uppskjuten skattefordran respektive skatteintäkt bokförts.

I övrigt hänvisas till information i förvaltningsberättelsen under avsnittet Förväntad framtida ekonomisk utveckling. Aktuell skattefordran i balansräkningen på 38 (482) tusen kronor består av inbetald preliminärskatt under 2023 och 2024, tillsammans med aktuell skatteskuld för motsvarande period

INKOMSTSKATT		2024	2023
<i>Aktuell skatt</i>			
Aktuell skatt på årets resultat		0	0
Justeringar avseende tidigare år		0	0
Summa aktuell skatt		0	0
<i>Uppskjuten skatt</i>			
Hänförlig till skattemässigt underskott		0	0
Summa uppskjuten skatt		0	0
Inkomstskatt		0	0

AVSTÄMNING AV EFFEKTIV SKATT	2024		2023	
Resultat före skatt		-2 280		-6 116
Skatt enligt gällande skattesats	20,60 %	470	20,60 %	1 260
Ej skattepliktiga intäkter	-1,92 %	-44	-6,03 %	-369
Ej avdragsgilla kostnader	2,11 %	48	1,32 %	81
Justering skattemässiga avskrivningar	-1,36 %	-31	-0,51 %	-31
Ej redovisade underskottsavdrag	-19,43%	-443	-15,39 %	-941
Redovisad effektiv skatt	0,00 %	0	0,00 %	0

Not 13 Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.

	2024	2023
Emitterade av svenska staten	0	0
Emitterade av svenska regioner	0	19 952
Emitterade av svenska kommuner	80 247	60 717
Upplupen ränta ⁵⁸	138	
Summa	80 385	80 669
Värdering av statsskuldförbindelser m.m.		
Upplupet anskaffningsvärde	80 247	80 669
Verkligt värde	79 323	78 885
Nominellt värde	80 000	80 000

Not 14 Utlåning till kreditinstitut

	2024	2023
Redovisat bruttovärde kreditinstitut	117 202	98 709
Reservering stadie 1	-55	-72
Upplupen ränta ⁵⁹	3	
Summa	117 150	98 637

Not 15 Utlåning till allmänheten

	2024	2023
Utestående fordringar, brutto		
- företagssektor	26 132	30 216
- hushållssektor ⁶⁰	731 092	870 158
- övriga	14 456	15 711
Summa	771 680	916 085
Förlustreserv stadie 1 och 2 företag inkl. övriga juridiker	-4	-37
Förlustreserv stadie 3 företag inkl. övriga juridiker	-513	-67
Summa förlustreserver företag inkl. övriga juridiker	-517	-104
Förlustreserv stadie 1 och 2 hushåll	-398	-426
Förlustreserv stadie 3 hushåll	-3 179	-2 673
Summa förlustreserver hushåll	-3 577	-3 099
Summa förlustreserver	-4 094	-3 203
Upplupna räntor lånefordringar ⁶¹	5 949	7 456
Summa nettoredovisade lånefordringar	773 535	920 338

⁵⁸ Upplupen ränta ingår inte i referensåret, se "Rättelse av tidigare period" i not 2 Redovisningsprinciper.

⁵⁹ Upplupen ränta ingår inte i referensåret, se "Rättelse av tidigare period" i not 2 Redovisningsprinciper.

⁶⁰ I hushållssektor ingår även enskilda företag.

⁶¹ Justerad balans för referensåret, se "Rättelse av tidigare period" not 2 Redovisningsprinciper.

FÖRÄNDRINGAR I REDOVISAT BRUTTO OCH NETTOVÄRDE SAMT FÖRLUSTRESERVER 2024

	Ej osäker fordran		Osäker fordran	
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde 1 januari 2024	723 348	174 287	18 450	916 085
Redovisat bruttovärde 31 december 2024	433 490	290 245	47 945	771 680
Reserveringar för utlåning till allmänheten				
Reserveringar 1 januari 2024	364	99	2 740	3 203
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-66	-10	-56	-132
Förändring i riskfaktorer	-59	53	71	65
Förändringar individuellt bedömda			383	383
Överföringar mellan stadie	-39	59	555	575
från 1 till 2	-35	109		74
från 1 till 3	-9		163	154
från 2 till 1	5	-31		-26
från 2 till 3		-22	417	395
från 3 till 2		3	-25	-22
Reservering 31 december 2024	200	201	3 693	4 094
Redovisat värde				
Ingående balans 1 januari 2024	722 984	174 188	15 710	912 882
Utgående balans 31 december 2024	433 290	290 044	44 252	767 586
Andel av exponering, brutto, %	56,2%	37,6%	6,2%	
Andel av exponering, netto, %	56,4%	37,8%	5,8%	
Upplupna ränteintäkter från utlåning till allmänheten				
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Redovisat bruttovärde 1 januari 2024	8 305	312	56	8 673
Redovisat bruttovärde 31 december 2024	6 421	416	342	7 179
Reserveringar räntan för utlåning till allmänheten				
Reserveringar 1 januari 2024	1 085	76	56	1 217
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-106	-2	0	-108
Förändring i riskfaktorer	-99	2	-5	-102
Förändringar individuellt bedömda				0
Överföringar mellan steg				
från 1 till 2	-77	9	291	223
från 1 till 3	-62	62		0
från 2 till 1	-29		190	161
från 2 till 3	14	-21		-7
från 3 till 1		-42	119	77
från 3 till 2	0		0	0
Reservering 31 december 2024		10	-18	-8
Redovisat värde				
Ingående balans 1 januari 2024	7 220	236	0	7 456
Utgående balans 31 december 2024	5 618	331	0	5 949
Andel av exponering, brutto, %	89,4%	5,8%	4,8%	
Andel av exponering, netto, %	94,4%	5,6%	0,0%	

FÖRÄNDRINGAR I REDOVISAT BRUTTO OCH NETTOVÄRDE SAMT FÖRLUSTRESERVER 2023

	Ej osäker fordran		Osäker fordran	
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Utlåning till allmänheten				
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 1 januari 2023	784 776	209 297	26 261	1 020 334
Redovisat bruttovärde 31 december 2023	723 348	174 287	18 450	916 085
Reserveringar för utlåning till allmänheten				
Reserveringar 31 december 2023	554	202	2 844	3 600
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-33	-10	-211	-254
Förändring i riskfaktorer	19	-76	-79	-136
Förändringar individuellt bedömda			146	146
Överföringar mellan stadie	-176	-17	40	-153
från 1 till 2	-200	39		-161
från 1 till 3			28	28
från 2 till 1	24	-44		-20
från 2 till 3		-14	127	113
från 3 till 1				
från 3 till 2		2	-115	-113
Reservering 31 december 2023	364	99	2 740	3 203
Redovisat värde				
Ingående balans 1 januari 2023	784 222	209 095	23 417	1 016 734
Utgående balans 31 december 2023	722 984	174 188	15 710	912 882
Andel av exponering, brutto, %	79,0 %	19,0 %	2,0 %	
Andel av exponering, netto, %	79,2 %	19,1 %	1,7 %	
Upplupna ränteintäkter från utlåning till allmänheten				
	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	Summa
Redovisat bruttovärde				
Redovisat bruttovärde 1 januari 2023	9 606	745	97	10 448
Redovisat bruttovärde 31 december 2023	8 305	312	56	8 673
Reserveringar 31 december 2023	1 244	146	97	1 487
Nya och borttagna finansiella tillgångar, netto	-116	-8	-65	-189
Förändring i riskfaktorer	-82	-4		-86
Förändringar individuellt bedömda				
Överföringar mellan steg	39	-58	24	5
från 1 till 2	-21	22		1
från 1 till 3	-9		18	9
från 2 till 1	65	-72		-7
från 2 till 3		-8	38	30
från 3 till 1	4		-32	-28
från 3 till 2				
Reservering 31 december 2023	1 085	76	56	1 217
Redovisat värde				
Ingående balans 1 januari 2023	8 362	599		8 961
Utgående balans 31 december 2023	7 220	236		7 456
Andel av exponering, brutto, %	95,8 %	3,6 %	0,6 %	
Andel av exponering, netto, %	96,8 %	3,2 %	0,0 %	

Not 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2024	2023
Emitterade av kommuner	19 904	0
Emitterade av kreditinstitut	0	4 000
Övriga	0	10 019
Summa	19 904	14 019
Värdering av obligationer och andra räntebärande värdepapper		
Upplupet anskaffningsvärde	19 904	14 019
Verkligt värde	19 902	13 888
Nominellt värde	20 000	14 000

Not 17 Aktier och andelar

Finansiella tillgångar som kan säljas (onoterade värdepapper)	2024	2023
Andelar i ekonomiska föreningar – vindkraft m.m.	261	373
Medlemsandel Ekobanken	14	14
Aktier i SDC	3 448	3 957
Summa	3 723	4 344

Not 18 Immateriella anläggningstillgångar

Datautvecklingskostnader	2024	2023
Ingående anskaffningsvärde	36 834	36 001
Årets anskaffningar	286	833
Utgående ackumulerade anskaffningar	37 120	36 834
Ingående avskrivningar	-28 627	-26 985
Årets avskrivningar	-1 754	-1 642
Utgående ackumulerade avskrivningar	-30 381	-28 627
Utgående redovisat värde	6 739	8 207

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den immateriella tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Den beräknade nyttjandeperioden är fem år.

För inköpt bank- och ekonomisystem, som har anpassats och utvecklats för denna typ av verksamhet, och som har ett väsentligt värde för företaget i framtiden är den beräknade nyttjandeperioden tio år.

Not 19 Materiella tillgångar

	2024	2023
Inventarier		
Ingående anskaffningsvärde	6 808	6 736
Försäljning/utrangering	-3 729	-37
Inköp	0	109
Utgående ackumulerade anskaffningar	3 079	6 808
Ingående avskrivningar	-6 688	-6 712
Försäljning/utrangering	3 636	37
Årets avskrivningar	-23	-13
Utgående ackumulerade avskrivningar	-3 075	-6 688
Utgående redovisat värde	4	120
Byggnad		
Ingående anskaffningsvärde	5 744	5 744
Försäljning	-5 744	
Årets anskaffning	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningar	0	5 744
Ingående avskrivningar	-2 791	-2 676
Årets avskrivningar	-67	-115
Återföringar	2 858	
Utgående ackumulerade avskrivningar	0	-2 791
Utgående redovisat värde	0	2 953
Mark		
Ingående anskaffningsvärde/utgående redovisat värde	619	619
Försäljning	-619	
Utgående redovisat värde – byggnad och mark	0	3 572

Not 20 Övriga tillgångar

	2024	2023
Skattekonto	2 000	1 153
Övriga tillgångar	912	587
Summa	2 912	1 740

Not 21 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2024	2023
Upplupna ränteintäkter ⁶²	0	404
Förutbetalda kostnader	3 692	3 088
Summa	3 692	3 492

Not 22 Skulder till kreditinstitut

	2024	2023
Ekobanken	1 000	1 000
Övrigt	2 126	955
Summa	3 126	1 955

Not 23 Inlåning från allmänheten

Inlåning fördelat per inlåningsart	2024	2023
Fritt sparande	656 854	820 524
Bundet sparande	287 741	242 204
Summa	944 595	1 062 728
Upplupen ränta ⁶³	491	
Summa	945 086	1 062 728
Inlåning per kategori		
- offentlig sektor	1 898	2 999
- företagssektor	57 062	46 111
- hushållssektor (inkl. enskilda företagare)	858 137	982 170
- övriga	27 498	31 448
Summa	944 595	1 062 728
Upplupen ränta	491	
Summa	945 086	1 062 728

⁶² För 2024 redovisas samtliga upplupna räntor tillsammans med den underliggande fordran, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper. Referensåret är justerat med att de upplupna räntorna på utlåning till allmänheten flyttats till underliggande fordran och därmed återfinns i Not 15 Utlåning till allmänheten. För referensåret innehåller posten upplupna räntor från värdepapper och från banker.

⁶³ 2024 är första året JAK erbjuder ränta på inlåning.

Not 24 Övriga skulder

	2024	2023
Leverantörsskulder	789	1 202
Anställdas källskattemedel	305	407
Moms	693	502
Övriga skulder	657	658
Summa	2 444	2 769

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2024	2023
Upplupna löner	23	33
Upplupna semesterlöner	1 274	1 808
Upplupna sociala avgifter	749	1 037
Upplupen löneskatt pension ⁶⁴	0	527
Upplupna leverantörsfakturor	1 213	1 923
Övriga upplupna kostnader	1	178
Förutbetalda intäkter	278	360
Summa	3 538	5 866

⁶⁴ 2024 redovisas denna post som en nettofordran tillsammans med inbetald preliminärskatt och återfinns i Not 12 Skatter.

Not 26 Eventualförpliktelser

Ansvarsförbindelser	2024	2023
Garantiförbindelser	830	830
Övriga eventualförpliktelser – låneinsatser ⁶⁵	91 138	83 273
Eventualförpliktelse SDC ⁶⁶	5 845	6 126
Summa	97 813	90 229
Åtaganden		
Beviljade ej utbetalda krediter	4 211	0
Beviljade ej utnyttjade kortkrediter ⁶⁷	0	7 220
Lånelöften	0	0
Summa	4 211	7 220

Not 27 Närstående

Närståenderelation (kr)	År	Försäljning av varor/ tjänster till närstående	Inköp av varor/ tjänster från närstående	Utlåning till närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Styrelseledamöter och vd ⁶⁸	2024			0	38 367
Övriga ledande befattningshavare ⁶⁹	2024			0	0
Andra närstående ⁷⁰	2024			5 000	40 343
Styrelseledamöter och vd ⁷¹	2023			148 814	400 580
Övriga ledande befattningshavare ⁷²	2023			25 000	113 610
Andra närstående ⁷³	2023			40 696	152 773

Samtliga krediter har ordinarie lånevillkor och ränta. Inga krediter till närstående är förfallna. Banken har inte ställt säkerheter eller ingått ansvarsför-

bindelser för ledande befattningshavare. Uppgifter om lön, pensioner och andra ersättningar redovisas i [Not 9 Allmänna administrationskostnader](#).

⁶⁵ När Banken befinner sig i ett normalläge kan låneinsatser och överinsatser återbetalas till medlemmar efter intern prövning och tillstånd från Finansinspektionen. Under "Insatsbelopp" i Förvaltningsberättelsen finns en redogörelse för hur stort belopp som i normalläge skulle ha återbetalats.

⁶⁶ Eventualförpliktelse gentemot banksystemleverantören SDC är en förpliktelse som Banken åtagit sig vid ett eventuellt utträde ur samarbetet.

⁶⁷ Per 2024-12-31 har JAK avslutat korten och det är därför inte längre möjligt att utnyttja en kortkredit.

⁶⁸ Exklusive arbetstagarrepresentanter.

⁶⁹ Ledningsgrupp exklusive vd.

⁷⁰ Inom Andra närstående ryms lekmannarevisorer och närstående, närstående till styrelseledamöter, arbetstagarrepresentanter, övriga ledande befattningshavare samt ägarförhållande/firmatecknare.

⁷¹ Exklusive arbetstagarrepresentanter.

⁷² Ledningsgrupp exklusive vd.

⁷³ Inom "Andra närstående" ryms lekmannarevisorer och närstående, närstående till styrelseledamöter, närstående till övriga ledande befattningshavare, arbetstagarrepresentanter, samt ägarförhållande/firmatecknare.

Not 28 Finansiella tillgångar och skulder

2024	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		53 591	53 591	53 591
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		80 247	80 247	79 323
Upplupna räntor belåningsbara statsskuldförbindelser		138	138	138
Utlåning till kreditinstitut		117 147	117 147	117 147
Upplupna räntor kreditinstitut		3	3	3
Utlåning till allmänheten		767 586	767 586	767 586
Upplupna räntor utlåning till allmänheten		5 949	5 949	5 949
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		19 904	19 904	19 902
Aktier och andelar	3 723		3 723	3 723
Summa	3 723	1 044 565	1 048 288	1 047 362
Skulder till kreditinstitut		3 126	3 126	3 126
Inlåning från allmänheten		944 595	944 595	944 595
Upplupna räntor inlåning från allmänheten		491	491	491
Övriga finansiella skulder		789	789	789
Summa		949 001	949 001	949 001

2023	Verkligt värde	Upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		47 539	47 539	47 539
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.		80 669	80 669	78 885
Utlåning till kreditinstitut		98 637	98 637	98 637
Utlåning till allmänheten		912 882	912 882	912 882
Upplupna räntor utlåning till allmänheten ⁷⁴		7 456	7 456	7 456
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		14 019	14 019	13 888
Aktier och andelar	4 344		4 344	4 344
Övriga finansiella tillgångar ⁷⁵		404	404	404
Summa	4 344	1 161 606	1 165 950	1 164 035
Skulder till kreditinstitut		1 955	1 955	1 955
Inlåning från allmänheten		1 062 728	1 062 728	1 062 728
Övriga finansiella skulder		1 202	1 202	1 202
Summa		1 065 885	1 065 885	1 065 885

⁷⁴ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

⁷⁵ Innehåller övriga upplupna räntetäkter, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

BERÄKNING AV VERKLIGT VÄRDE

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på de finansiella instrument som redovisas i tabellen ovan.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader (till exempel courtage) vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs hos en handlare, mäklare, branschorganisation, företag som tillhandahåller aktuell prisinformation eller tillsynsmyndighet och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Sedan införandet av IFRS 9 omklassificerades belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. och samtliga obligationer och räntebärande värdepapper till upplupet anskaffningsvärde. Eventuella framtida transaktionskostnader vid en avyttring beaktas inte. Sådana instrument återfinns under balansposterna belåningsbara statsskuldförbindelser och obligationer och andra räntebärande värdepapper.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad

Bankens sparlånesystem innebär till övervägande del att varje medlem som lånar också gör en motprestation i form av sparande. I vissa lånevillkor framgår det att kredittagare presterar ett sparande av en volym som bestäms av utlåningens storlek. Sparpoängsbalans behöver uppnås innan sparande kan disponeras fritt av kredittagaren. Lån och sparande hänger ihop och det är därför orimligt att värdera balansposterna var och en för

sig liksom det vore osannolikt att endast överföra utlåningsstocken till tredje part. Banken redovisar bunden inlåning och lånefordringar till upplupet anskaffningsvärde i balansräkningen vilket bedöms överensstämma med verkligt värde beaktat lånevillkoren. En annan värdering enligt IFRS 13 bedöms inte uppfylla kraven i Årsredovisningslagen eller aktuell IFRS som förutsätter att instrumenten kan säljas. För vissa bundna lånefordringar i stocken har Banken rätt att ta ut en ersättning vid inlösen i förtid. Nya lån som utbetalas har en bindningstid på maximalt tre månader. Vid inlösen i förtid tas ingen ersättning ut för dessa lån. I övrigt bedöms det verkliga värdet vara det samma som det redovisade värdet.

För betalningsmedel samt kortfristiga finansiella skulder bedöms verkligt värde motsvara det redovisade värdet. Det redovisade värdet är en rimlig uppskattning av det verkliga värdet, med hänsyn tagen till den begränsade löptiden och kreditrisken.

Inlåningen från allmänheten har inte värderats till verkligt värde. Inlåningen är både bunden och obunden, där den bundna inlåningen till övervägande del är kopplad till utlåning och därför inte kan värderas separat.

Innehavet i Sveriges Vindkraftkooperativ ekonomisk förening, OBV ekonomisk förening och medlemsandel i Ekobanken redovisas till verkligt värde via resultatet, till följd av byte av redovisningsprinciper enligt IFRS 9 år 2018. Aktier i SDC värderas till anskaffningsvärde. Uppdelningen av hur verkligt värde på finansiella instrument bestäms görs utifrån tre nivåer:

- Nivå 1 – enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.
- Nivå 2 – utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
- Nivå 3 – utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Verkligt värde för finansiella instrument som inte värderats till verkligt värde 2024

Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m. inkl upplupen ränta
Utlåning till kreditinstitut inkl upplupen ränta
Utlåning till allmänheten inkl upplupen ränta
Obligationer och andra räntebärande värdepapper
Inlåning från allmänheten inkl upplupen ränta

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
79 461		
87 188	29 962	
		773 535
19 902		
		945 086

Verkligt värde för finansiella instrument som värderats till verkligt värde 2024

Aktier och andelar

Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
		3 723

Verkligt värde för finansiella instrument som inte värderats till verkligt värde 2023

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Belåningsbara statsskuldförbindelser m.m.	78 885		
Utlåning till kreditinstitut	57 461	41 176	
Utlåning till allmänheten inkl upplupen ränta ⁷⁶			920 338
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	13 888		
Övriga upplupna ränteintäkter ⁷⁷	404		
Inlåning från allmänheten			1 062 728

Verkligt värde för finansiella instrument som värderats till verkligt värde 2023

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aktier och andelar			4 344

Not 29 Eget kapital

För specifikation av förändring i eget kapital, se rapport över förändring i eget kapital. För beskrivning över ingående delar i eget kapital hänvisas till [Not 2 Redovisningsprinciper](#).

FÖRSLAG TILL BEHANDLING AV ÅRETS RESULTAT

(kr)

Årets förlust	-2 280 075
Överföring till reservfond	-2 280 075

⁷⁶ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

⁷⁷ Justerade balanser, se "Rättelse av tidigare period" i Not 2 Redovisningsprinciper.

Not 30 Händelser efter balansdagen

Inga händelser av väsentlig betydelse har inträffat efter räkenskapsårets slut.

Not 31 Viktiga uppskattningar och bedömningar

Ledningen har med styrelsen diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende Bankens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar. Viktiga bedömningar vid tillämpning av Bankens redovisningsprinciper beskrivs nedan.

FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

Banken har utvecklat metoder för beräkning och skattning av förväntade kreditförluster. Denna typ av skattning kan göras utifrån några olika modeller. Banken har utformat sin metod utifrån den bäst tillgängliga informationen. I modellutvecklingen har ett antal olika val gjorts av matematiska och statistiska metoder för skattningarna. Valet av dessa metoder och modeller är kritiska för vilket utfall som erhålls, och ett annat val av metod och modell skulle kunna ha fått ett annorlunda utfall när det gäller de förlustreserver och förändringar i förlustreserver som redovisas i denna årsredovisning.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Klassificering av finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde utgörs av skuldinstrument som förvaltas med målet att realisera instrumentens kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet i enlighet med vad som anges under redovisningsprinciper. I [Not 2](#) Redovisningsprinciper finns ytterligare information om klassificering av tillgångar och skulder.

VIKTIGA KÄLLOR TILL OSÄKERHET I UPPSKATTNINGAR

Nedskrivningar för kreditförluster

Bankens metoder och modeller för beräkning och redovisning av förväntade kreditförluster kännetecknas av en hög nivå av antaganden om framtiden. Dessa antaganden avser bland annat skattningar av hur historiska erfarenheter kommer att utveckla sig i framtiden. Närmare beskrivning av dessa antagandens karaktär och känslighet lämnas nedan.

ANTAGANDEN OCH BERÄKNINGSMETODER FÖR ATT FASTSTÄLLA FÖRLUSTRESERV FÖR FÖRVÄNTADE KREDITFÖRLUSTER

Fastställande av en betydande ökning i kreditrisk

Banken använder både kvantitativa och kvalitativa indikatorer för att bedöma en betydande ökning i kreditrisk. Kriterierna beskrivs i [Not 2](#) Redovisningsprinciper. Ett annorlunda beslut om hur stor en sådan förändring behöver vara för att utgöra en betydande ökning av kreditrisk skulle påverkat storleken i förlustreserven.

Det viktigaste indata som används för att värdera förväntade kreditförluster är:

- sannolikhet för fallissemang (PD)
- exponering vid fallissemang (EAD)
- förlust vid fallissemang (LGD)
- förväntad löptid

Nedskrivning för kreditförluster i stadie 3 sker utifrån en individuell bedömning och baseras på ledningens bästa uppskattning av nuvärdet av kassaflöden som förväntas erhållas. Vid uppskattning av dessa kassaflöden görs en bedömning av motpartens finansiella situation och realisationsvärdet på varje underliggande säkerhet. En mycket begränsad del av utlåningen, mindre än 2%, utgörs av lån utan reell säkerhet till privatpersoner.

Banken har bedömt att det makroekonomiska läget 2025 inte i någon väsentlig grad kommer att avvika från vad som var fallet under 2024. Därför har ingen justering av bankens framåtblickande antagande gjorts.

Not 32 Kapitaltäckning

Från och med 2014 regleras upplysningar om kapitaltäckningen främst i förordningen (EU) 575/2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersbolag (CRR).

Reglerna om kapitaltäckning bidrar till att stärka Bankens motståndskraft mot finansiella förluster och därigenom skydda Bankens medlemmar. Reglerna innebär att Bankens kapitalbas med marginal ska täcka dels de föreskrivna minimikapitalkraven, vilket omfattar kapitalkraven för kreditrisker och operativa risker, dels ska omfatta beräknat kapitalkrav för ytterligare identifierade risker i verksamheten. För att bedöma om det interna kapitalet är tillräckligt för att ligga till grund för aktuell och framtida verksamhet har Banken en process för intern kapital- och likviditetsutvärdering (IKLU). Den interna kapital- och likviditetsutvärderingen är en kontinuerligt pågående process. Processen är ett verktyg som säkerställer att Banken på ett tydligt och korrekt sätt identifierar, värderar och hanterar alla de risker

Banken är exponerad för samt gör en bedömning av det interna kapitalbehovet i relation till detta. Information om Bankens riskhantering lämnas i [Not 3 Riskhantering](#).

Banken lämnar också upplysningar om kapitaltäckning och riskhantering på Bankens hemsida jak.se under ekonomisk information. Banken uppfyller dels det lagstadgade kravet på kapitaltäckning inklusive buffertkrav, dels det internt bedömda kapitalbehovet. På nästkommande sidor redovisas kapitalbas, kapitalkrav samt det internt bedömda kapitalbehovet enligt 6 kapitlet Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag (FFFS 2008:25). Det finns ett pågående hinder att återbetala medlemsinsatser från kapitalbasen.

För mer information se rubrik Insatsbelopp i förvaltningsberättelsen samt i [Not 2 Redovisningsprinciper](#) under rubrik Bundet eget kapital.

KAPITALBAS	LAGKRAV	2024	2023
Kärnprimärkapital			
Grundinsats		4 590	5 422
Låneinsats		144 598	145 166
Frivilliga medlemsinsatser		5 454	5 454
Överinsatser		18 879	18 531
Reservfond		3 457	2 498
Balanserat resultat		-67 238	-61 122
Årets resultat		-2 280	-6 116
Kärnprimärkapital före lagstiftningsjusteringar		107 460	109 833
Kärnprimärkapital: lagstiftningsjusteringar			
Immateriella anläggningstillgångar		-6 739	-8 207
Avdrag icke medräkningsbart eget kapital ⁷⁸		-2 456	-2 676
Minsta förlusttäckning för nödlidande exponeringar (MLC) ⁷⁹		-20	
Sammanlagd lagstiftningsjustering av kärnprimärkapital		-9 215	-10 833
Kärnprimärkapital		98 245	98 950
Supplementärkapital		0	0
Kapitalbas		98 245	98 950
Kapitalrelationer, buffertar m.m.			
Summa riskvägt exponeringsbelopp		398 410	444 666
Kärnprimärkapitalrelation	4,5 %	24,7 %	22,3 %
Primärkapitalrelation	6,0 %	24,7 %	22,3 %
Total kapitalrelation	8,0 %	24,7 %	22,3 %
Buffertkrav			
Buffertkrav		17 928	20 010
varav kapitalkonserveringsbuffert	2,5 %	9 960	11 117
varav kontracyklisk kapitalbuffert	2,0 %	7 968	8 893
Kärnprimärkapital tillgängligt att använda som buffert		16,7 %	14,3 %
Internt bedömt kapitalkrav enligt pelare 2		20 950	22 265

⁷⁸ Se Not 2 Redovisningsprinciper under rubrik Bundet eget kapital.

⁷⁹ För lån tagna efter 26 april 2019 ska MLC beräknas för lån som varit nödlidande i mer än två år, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/630 av den 17 april 2019 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller minsta förlusttäckning för nödlidande exponeringar.

	2024		2023	
	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp	Kapitalkrav	Riskvägt exponeringsbelopp
Kapitalkrav och riskvägt exponeringsbelopp				
Kreditrisk enligt schablonmetoden				
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker		0		0
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter		0		0
Exponeringar mot institut	1 874	23 429	1 738	21 727
Exponeringar mot företag	0	0	801	10 019
Exponeringar mot hushåll	2 432	30 406	4 840	60 498
Exponeringar säkrade genom panträtt i fastighet	17 248	215 597	19 901	248 761
Fallerande exponeringar	2 939	36 737	1 350	16 877
Exponeringar i form av säkerställda obligationer	0	0	0	0
Aktier och andelar	298	3 723	348	4 344
Övriga poster	856	10 691	1 256	15 707
Summa riskvägt belopp för kreditrisker	25 647	320 583	30 234	377 933
Riskvägt belopp för operativa risker enligt basmetoden	6 226	77 827	5 339	66 733
Totalt riskvägt belopp	31 873	398 410	35 573	444 666

Sammanfattning kapitalkrav

	2024	2023
Minimikapitalkrav (Pelare 1)	31 873	35 573
Kapitalkonserveringsbuffert	9 960	11 117
Kontracyklisk kapitalbuffert	7 968	8 893
Internt bedömt kapitalkrav (Pelare 2)	20 950	22 265
Summa kapitalkrav	70 751	77 848
Total kapitalbas	98 245	98 950
Totalt överskottskapital	27 494	21 102

STYRELSENS UNDERSKRIFT

Denna årsredovisning har undertecknats elektroniskt. Datum för påskrift framgår av den elektroniska signaturen.

<i>Bengt Adolfsson</i> [namnteckning]	<i>Erik Johansson</i> [namnteckning]	<i>Joseph Josefsson</i> [namnteckning]
Bengt Adolfsson Ordförande	Erik Johansson Vice ordförande	Joseph Josefsson Ledamot
<i>Daniel Söderberg</i> [namnteckning]	<i>Sophie Gripenberg</i> [namnteckning]	<i>Charlotte Lundberg</i> [namnteckning]
Daniel Söderberg Ledamot	Sophie Gripenberg Ledamot	Charlotte Lundberg Ledamot
<i>Maria Bolin</i> [namnteckning]		
Maria Bolin Vd		

Vår revisionsberättelse har angivits den dag som framgår av vår elektroniska underskrift
Baker Tilly Borås AB

Kalle Wrane
[namnteckning]

Kalle Wrane
Auktoriserad revisor
Av stämman utsedd
revisor

JAK

MEDLEMSBANK

JAK Medlemsbank, Vasagatan 14

Box 216, 541 25 Skövde

Tel: 0500-46 45 00

jak@jak.se

jak.se

Document history

COMPLETED BY ALL:
25.03.2025 19:08

SENT BY OWNER:
Natalie Norozi • 25.03.2025 15:28

DOCUMENT ID:
HJP5aVe61g

ENVELOPE ID:
B1WBq6Vx6Jx-HJP5aVe61g

DOCUMENT NAME:
Årsredovisning JAK 2024 - Final.pdf
66 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
1. Bengt Joel Adolfsson adolfssonbengt@yahoo.se	Signed Authenticated	25.03.2025 16:49 25.03.2025 16:48	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1970/07/06) IP: 95.193.168.104
2. ERIK KRISTOFFER JOHANSSON erik.johansson@jak.se	Signed Authenticated	25.03.2025 17:21 25.03.2025 17:20	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1984/07/26) IP: 83.191.120.229
3. Joseph Charlie-Luciano Josefsson joseph.josefsson@hotmail.com	Signed Authenticated	25.03.2025 17:24 25.03.2025 17:24	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1989/03/08) IP: 31.208.77.114
4. DANIEL SÖDERBERG daniel.soderberg@jak.se	Signed Authenticated	25.03.2025 17:30 25.03.2025 17:29	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1975/07/08) IP: 62.243.4.35
5. Sophie Nathalie Saxe Gripenberg sophie@sophiegripenberg.com	Signed Authenticated	25.03.2025 17:54 25.03.2025 17:53	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1989/10/17) IP: 155.4.222.191
6. CHARLOTTE LUNDBERG charlotte@favafond.se	Signed Authenticated	25.03.2025 18:39 25.03.2025 18:31	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1964/04/17) IP: 91.130.58.72
7. MARIA BOLIN maria.bolin@jak.se	Signed Authenticated	25.03.2025 18:42 25.03.2025 18:41	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1982/07/27) IP: 188.151.218.209
8. KALLE WRANE kalle.wrane@bakertilly.se	Signed Authenticated	25.03.2025 19:08 25.03.2025 19:05	eID Low	Swedish BankID (DOB: 1969/07/14) IP: 90.224.102.25

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed

Revisionsberättelse

Till årsstämman i JAK Medlemsbank

Org.nr 516401-9969

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för JAK Medlemsbank för räkenskapsåret 2024. Bankens årsredovisning ingår på sidorna 13-66 i detta dokument.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av JAK Medlemsbanks finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Mina uttalanden i denna rapport om årsredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till styrelsen i enlighet med revisorsförordningens (537/2014/EU) artikel 11.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till JAK Medlemsbank enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på min bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014/EU artikel 5.1 har tillhandahållits JAK Medlemsbank.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt min professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlas inom ramen för revisionen av, och i mitt ställningstagande till, årsredovisningen som helhet, men jag gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Kreditgivning och tillhörande förlustreserver

Detaljerade upplysningar och beskrivningar av området lämnas i årsredovisningen, se not 2, 3, 11, 15 samt not 31.

Utlåning till allmänheten uppgår till 773 535 tkr i bankens balansräkning, vilket är ett väsentligt belopp. Bankens reserveringsmodell är baserad på IFRS 9 och innebär att utlåningen till allmänheten delas in i tre stadier, beroende på graden av kreditförsämring. I stadie 1 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under de kommande 12 månaderna. I stadie 2 och 3 motsvarar reserveringen förväntade kreditförluster under hela den återstående löptiden. Krediter i stadie 3 prövas för nedskrivning på individuell nivå. Reserveringsmodellen är framåtblickande, vilket innebär att banken uppskattar kreditrisken i varje exponering och den förlust som skulle kunna uppstå. Detta innebär att identifiering av osäkra krediter och uppskattning av belopp för nedskrivning har betydande påverkan på bankens

resultat och ställning. Därför har jag ansett redovisningen av utlåning till allmänheten vara ett särskilt betydelsefullt område i revisionen.

Hur detta område beaktades i revisionen:

Jag har granskat bankens process för att bevilja nya krediter. Jag har bedömt resultatet av de externa granskningar som genomförts av processer och rutiner. Jag har granskat beräkningar och uppföljning av utfallet från bankens kreditreserveringar.

Jag har även gjort en egen rimlighetsbedömning kopplat till de aktuella reserveringarna jämfört med valideringen för att bedöma effekten på nuvarande reserveringsnivå.

Jag har via stickprov utfört rimlighetsbedömning av de större systemgenererade reserveringarna och ledningens bedömning av reserveringarna för större enskilda reserveringar.

Jag har slutligen också kontrollerat upplysningarna i årsredovisningen kopplat till kreditreserveringar och bedömt om informationen är tillräckligt omfattande för att presentera utfallet av reserveringsmodellerna.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidan 2-12. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Mitt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och jag gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med min revision av årsredovisningen är det mitt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar jag även den kunskap jag i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om jag, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är jag skyldiga att rapportera detta. Jag har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bankens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera banken, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mitt uttalande. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av bankens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bankens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att banken inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Jag måste också förse styrelsen med ett uttalande om att jag har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka mitt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer jag vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Jag beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens förvaltning för JAK Medlemsbank för år 2024 samt av förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst.

Jag tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till JAK Medlemsbank enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bankens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bankens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltningen av bankens angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation och att tillse att bankens organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller
- på något annat sätt handlat i strid med lagen om ekonomisk förening, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bankens reglemente.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bankens vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med lagen om medlemsbanker.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot banken, eller att ett förslag till dispositioner av bankens vinst eller förlust inte är förenligt med lagen om medlemsbanker.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget

till dispositioner av bankens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bankens situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bankens vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med lagen om medlemsbanker.

Kalle Wrane, Nordängsgatan 16, 504 57 Borås, utsågs till JAK Medlemsbanks revisor av stämman den 25 maj 2024 och har varit bankens revisor sedan 1 januari 2024.

Borås den 25 mars 2025

Kalle Wrane
Auktoriserad revisor

Document history

COMPLETED BY ALL:
25.03.2025 19:32

SENT BY OWNER:
Natalie Norozi • 25.03.2025 19:05

DOCUMENT ID:
B1Effug6kl

ENVELOPE ID:
ByhUxOeTkx-B1Effug6kl

DOCUMENT NAME:
Revisionsberättelse 2024 (3).pdf
5 pages

Activity log

RECIPIENT	ACTION*	TIMESTAMP (CET)	METHOD	DETAILS
1. KALLE WRANE	 Signed	25.03.2025 19:32	eID	Swedish BankID (DOB: 1969/07/14)
kalle.wrane@bakertilly.se	Authenticated	25.03.2025 19:31	Low	IP: 90.224.102.25

* Action describes both the signing and authentication performed by each recipient. Authentication refers to the ID method used to access the document.

Custom events

No custom events related to this document

Verified ensures that the document has been signed according to the method stated above.
Copies of signed documents are securely stored by Verified.

To review the signature validity, please open this PDF using Adobe Reader.

GDPR
compliant

eIDAS
standard

PAdES
sealed